

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı

AMATÖR FUTBOLCULARIN BENLİK SAYGILARI İLE ÖRGÜTSEL ADALET ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Emin ÖZDEMİR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Kadir PEPE
II. Danışman
Doç. Dr. Hayri AYDOĞAN

Yüksek Lisans Tezi

Burdur, 2019

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı

**AMATÖR FUTBOLCULARIN BENLİK SAYGILARI İLE
ÖRGÜTSEL ADALET ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Emin ÖZDEMİR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Kadir PEPE
II. Danışman
Doç. Dr. Hayri AYDOĞAN

Yüksek Lisans Tezi

Burdur, 2019

**BURDUR MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

Burdur M.A.K.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 23.05.2019 tarih ve 2019-288/10 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 31.05.2019 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Emin ÖZDEMİR'in "Amatör Futbolcuların Benlik Saygıları İle Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki" konulu tez çalışması Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE (TEZ DANIŞMANI) : Prof. Dr. Kadir PEPE

ÜYE : Doç. Dr. Emrah ATAY

ÜYE : Doç. Dr. Meriç ERASLAN

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA / MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tarih

İmza

Emin ÖZDEMİR

Amatör Futbolcuların Benlik Saygıları ile Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki

(Yüksek Lisans Tezi)

Emin ÖZDEMİR

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, amatör futbolcuların benlik saygıları ile örgütsel adalet algıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenini Türkiye Futbol Federasyonu'nun Amatör Liglerinde mücadele eden amatör futbolcular oluştururken; örneklem grubunu ise TFF'nin 2017-2018 sezonunda Burdur, İstanbul, Trabzon ve Rize illerindeki Bölgesel Amatör, Süper Amatör, 1.Amatör ve 2.Amatör Liglerinde mücadele eden 33 takımın seçkisiz yolla belirlenen 537 gönüllü amatör futbolcusu oluşturmaktadır. Araştırmada amatör futbolculara, araştırmacı tarafından hazırlanan "Demografik Bilgi Formu", Stanley Coopersmith tarafından 1967 yılında geliştirilen, Turan ve Tufan (1987) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan "Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri" ve Niehoff ve Moorman (1993) tarafından geliştirilmiş ve Yıldırım (2002) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan "Örgütsel Adalet Algısı Ölçeği" uygulanmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 22.0 Lisanslı Paket Programı kullanılmış; tanımlayıcı istatistik (Frekans, Yüzdeler, Ortalama ve Standart Sapma), Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı Analizi tekniği, tek yönlü ve çok yönlü varyans analizi (f testi) (ANOVA - MANOVA) ve farklılıkların kaynağını belirlemek amacıyla Tukey Çoklu Karşılaştırma (HSD) testinden faydalanılmıştır.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulara göre; futbolcuların yaş değişkeni açısından benlik saygısı toplam puanlarında anlamlı farklılıklar olmakla birlikte; 25 yaş ve üzerindeki futbolcuların benlik saygısı ortalamaları, 21-24 yaş aralığındaki futbolcuların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Futbolcuların medeni durum değişkeni ile benlik saygısı toplam puanları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş; evli futbolcuların benlik saygısı ortalamalarının, bekar futbolcuların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek olduğu belirlenmiştir. Futbolcuların futbol oynama süresi değişkeni ile benlik saygısı toplam puanları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş; 9 yıl ve üzerinde futbol oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalamaları, 7-8 yıl aralığındaki futbolcuların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek olduğu bulunmuştur. Futbolcuların futbol oynadıkları lig düzeyleri ile benlik saygısı toplam puanları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre; Bölgesel Amatör Liglerde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalamaları, hem Süper Amatör hem de 1.Amatör ligde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalamalarından anlamlı bir şekilde yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca; futbolcuların doğum yeri değişkeni, eğitim durumu değişkeni ve futbol oynadıkları mevki değişkeni ile benlik saygısı toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Futbolcuların örgütsel adalet ölçeğine göre yapılan MANOVA testi sonuçlarında, yaş değişkenine göre örgütsel adalet ölçeğinin bütününde anlamlı farklar belirlenmesine karşın; ölçeğin alt boyutlarının tek tek incelendiğinde herhangi anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır. Bu bulgulara göre yaş değişkeninin örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutlarını anlamlı düzeyde yordamadığı görülmektedir. Futbolcuların futbol oynadıkları lig değişkenine göre örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bu bulgu ile alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların futbol

oynadıkları liglere bağılı olarak farklılık gösterdiği saptanmıştır. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile futbolcuların futbol oynadıkları lig değişkenine göre alt boyut bazında yapılan tek yönlü varyans analizi ANOVA sonuçlarında prosedür adaleti alt boyutunda anlamlı farklılık ortaya çıktığı görülmüştür. Yapılan ikinci derece fark Tukey testinde ise; 1.Amatör ligde oynayan futbolcuların prosedür adaleti alt boyutundan almış oldukları ortalamaların süper amatör ligde oynayan futbolcuların aldıkları ortalamalardan anlamlı derecede yüksek ortalamalara sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca amatör futbolcuların; doğum yerlerinin bulunduğu bölge, eğitim durumu, medeni durum, futbol oynama süreleri ve futbol oynadıkları mevki değişkenleri açısından örgütsel adalet ölçeği ve alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Son olarak yapılan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı analizine göre futbolcuların benlik saygıları ile yaş ve futbol oynama süresi değişkenleri arasında düşük düzeyde anlamlı ilişkilere rastlanmıştır; ancak katılımcıların yaşları ve futbol oynama süreleri açısından örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutları arasında herhangi bir anlamlı ilişkiye rastlanmamıştır. Ayrıca katılımcıların benlik saygısı ortalama puanları ile örgütsel adalet algısı ölçeği ve alt boyutları arasında anlamlı yönde korelasyonel ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Başka bir ifade ile katılımcıların benlik saygısı ortalama puanları arttıkça örgütsel adaleti algılama düzeyleri arasında pozitif yönde artışlar meydana geldiği söylenebilir. Bu anlamlılıklar; futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları arttıkça dağıtım adaleti alt boyutunda düşük düzeyde, prosedür adaleti ve etkileşim adaleti alt boyutlarında ise orta düzeyde ve pozitif yönde anlamlı artışlar meydana geldiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Amatör Futbol, Benlik Saygısı, Örgütsel Adalet.

Sayfa Adedi : 90

Danışman : Prof. Dr. Kadir PEPE

İkinci Danışman : Doç. Dr. Hayri AYDOĞAN

The Relationship between Amateur Football Players' Self-Esteem and Their Perceptions of Organizational Justice

(Master Thesis)

Emin ÖZDEMİR

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between self-esteem and organizational justice perceptions of amateur football players. The population of the study consists of amateur football players struggling in Amateur Leagues of Turkey Football Federation. The sample of the study is consisted of 537 voluntary amateur football players randomly selected from 33 teams in the Regional Amateur, Super Amateur, 1. Amateur, and 2. Amateur Leagues in the provinces of Burdur, İstanbul, Trabzon and Rize in the period of 2017-2018. In the study, the "Demographic Information Form" prepared by the researcher, "Coopersmith Self Esteem Inventory" developed by Stanley Coopersmith in 1967 and adapted to Turkish by Turan and Tufan (1987) and "Organizational Justice Perception Scale" developed by Niehoff and Moorman (1993) and adapted to Turkish by Yıldırım (2002) were applied. The data obtained from the research were analyzed by using IBM SPSS 22.0 Licensed Package Program. Descriptive statistics (Frequency, Percentage, Average and Standard Deviation), Pearson Product Moment Correlation Coefficient Analysis technique, one-way and multivariate variance analysis (f test) (ANOVA - MANOVA) were used. Also, Tukey Multiple differences. Comparison (HSD) test was employed to determine the source of the.

According to the findings of the research, there are significant differences in total scores of self-esteem in terms of age of football players and the average self-esteem of football players aged 25 years and older is significantly higher than that of football players in the 21-24 age range. Significant differences were found between the variable of marital status and self-esteem total scores of football players. Accordingly, the mean self-esteem scores of married footballers are significantly higher than those of single football players. Significant differences were determined between football players' duration of playing football and self-esteem total scores. Accordingly, the mean self-esteem scores of football players who have played football for 9 years and over were found to be significantly higher than those of footballers in the 7-8 year range. Significant differences were found between the league levels of football players and their total self-esteem scores. Accordingly, average self-esteem scores of the footballers who play in the Regional Amateur Leagues were found to be significantly higher than those of the footballers who play in the Super Amateur and 1.Amateur leagues. However, it was seen that there is no significant difference between the variables of place of birth, educational status and status as a football player and self-esteem total scores.

According to the results of MANOVA test conducted on the scale of organizational justice, although there are significant differences in the total of organizational justice scale in terms of the variable of age, there is no significant difference in the sub-dimensions of the scale. According to these findings, it is seen that the variable of age does not significantly predict the sub-dimensions of the organizational justice scale. It was determined that there is a significant difference in the sub-dimensions of the organizational justice scale according to the league levels of football players. With this finding, it was found that the scores to be obtained from the linear component composed of the sub-dimension scores differ depending on the leagues

in which they play football. According to the mean and standard deviation values of the three factors of the scale and the results of the one-way analysis of variance on the sub-dimension according to the variable of league, it was seen that there is a significant difference in the sub-dimension of procedure justice. In the Tukey test, it was determined that the scores which the football players who play in the 1. Amateur League obtained from the sub-dimension of procedure justice are significantly higher than those of the football players who play in the super amateur league. It was also concluded that there is no significant difference in the organizational justice scale and the sub-dimensions in terms of the location of the birth place, educational status, marital status, duration of football playing and football position.

According to the Pearson Product Moment Correlation Coefficient analysis, a low level significant correlation was found between the self-esteem and the variables of age and football playing duration, however, no significant relationship was found between the subscales of the organizational justice scale in terms of age and football playing duration. In addition, it was determined that there is a significant correlation between self-esteem mean scores and organizational justice perception scale and sub-dimensions. In other words, as the self-esteem average scores of the participants increase, there is a positive increase in the levels of perception of organizational justice. Accordingly, it is seen that as football players' self-esteem mean scores increase, there is a low level positive increase in the sub-dimension of distribution justice and there are moderate and positive increases in the sub-dimensions of procedural justice and interaction justice.

Key Words: Amateur Football, Self-esteem, Organizational Justice.

Page Number : 90

Supervisor : Prof. Dr. Kadir PEPE

Co-supervisor : Assoc. Prof. Dr. Hayri AYDOĞAN

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitime başladığım günden bugüne çalışmamın bu aşamaya gelmesinde desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli danışman hocam Prof. Dr. Kadir PEPE'ye öncelikle çok Teşekkür Ederim. Ayrıca değerli görüş ve önerileriyle bana yol gösteren değerli hocam Doç. Dr. Emrah ATAY'a, Yüksek Lisans eğitime başlamamda ve eğitimim boyunca yanımda olan Doç. Dr. Meriç ERASLAN hocama, eğitim hayatımın her anında yanımda olan yardımlarını bir an olsun eksik etmeyen ikinci danışmanım kıymetli hocam Doç. Dr. Hayri AYDOĞAN'a, maddi ve manevi beni her zaman destekleyen, bana güvenen Sevgili Aileme Teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

BİLDİRİM	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	vii
KISALTMALAR	ix
TABLolar DİZİNİ	x
GRAFİKLER DİZİNİ	xi
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.2.1. Alt Problemler.....	3
1.3. Araştırmanın Amacı.....	4
1.4. Araştırmanın Önemi.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
BÖLÜM II.....	5
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. Kuramsal Çerçeve.....	5
2.1.1. Benlik ve Benlik Saygısı.....	5
2.1.1.1. Benlik.....	5
2.1.1.2. Benlik Saygısı.....	6
2.1.1.2.1. Yüksek Benlik Saygısı.....	8
2.1.1.2.2. Düşük Benlik Saygısı.....	8
2.1.1.3. Benlik Saygısının Gelişimi.....	10
2.1.1.4. Benlik Saygısının Gelişimini Etkileyen Faktörler	11
2.1.1.4.1. Aile.....	11
2.1.1.4.2. Eğitim.....	11
2.1.1.4.3. Sosyo-ekonomik Düzey.....	12
2.1.1.4.4. Başarı.....	12
2.1.2. Adalet, Örgüt ve Örgütsel Adalet Algısı.....	13
2.1.2.1. Adalet.....	13
2.1.2.2. Örgüt.....	14
2.1.2.3. Spor Örgütleri (Kulüpleri).....	16

2.1.2.4. Futbol Kulüpleri ve Amatörlük.....	17
2.1.2.5. Örgütsel Adalet Algısı ve Alt Boyutları.....	19
2.1.2.5.1. Dağıtım adaleti.....	22
2.1.2.5.2. Prosedür adaleti.....	23
2.1.2.5.3. Etkileşim adaleti.....	25
2.2. İlgili Araştırmalar.....	26
BÖLÜM III.....	32
YÖNTEM.....	33
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	33
3.2. Çalışma Grubu (Evren ve Örneklem).....	33
3.3. Veri Toplama Araçları.....	34
3.3.1. Demografik Bilgi Formu.....	34
3.3.2. Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri.....	34
3.3.3. Örgütsel Adalet Algısı Ölçeği.....	35
3.4. Araştırmada Kullanılan Ölçeklere İlişkin Geçerlik ve Güvenirlik.....	36
3.5. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analiz Teknikleri.....	37
BÖLÜM IV.....	38
BULGULAR VE YORUM.....	38
4.1. Futbolcuların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları.....	38
4.2. Futbolcuların Demografik Özelliklerine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri.....	41
4.3. Futbolcuların Demografik Özelliklerine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri.....	47
4.4. Futbolcuların Benlik Saygıları İle Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki.....	56
BÖLÜM V.....	57
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	57
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	57
5.2. Öneriler.....	70
KAYNAKLAR.....	71
EKLER.....	86
EK 1.....	91
EK 2.....	92
EK 3.....	89
ÖZGEÇMİŞ.....	90

KISALTMALAR

BESYO	: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
BAL	: Bölgesel Amatör Lig
FIFA	: Federation Internationale de Football Association (Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği)
GSGM	: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
MAKÜ	: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu
TÜSF	: Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunu
UEFA	: Union of European Football Associations (Avrupa Futbol Federasyonları Birliği)

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Yaş Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	41
Tablo 2. Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Benlik Saygısı Düzeyleri	42
Tablo 3. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	43
Tablo 4. Medeni Durum Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	44
Tablo 5. Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	45
Tablo 6. Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	46
Tablo 7. Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	47
Tablo 8. Yaş Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	48
Tablo 9. Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	49
Tablo 10. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	50
Tablo 11. Medeni Durum Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	51
Tablo 12. Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	52
Tablo 13. Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	54
Tablo 14. Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri ...	55
Tablo 15. Futbolcuların Benlik Saygıları İle Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki	56

GRAFİKLER DİZİNİ

<u>Grafik</u>	<u>Sayfa</u>
Grafik 1. Futbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı	38
Grafik 2. Futbolcuların Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Dağılımı.....	38
Grafik 3. Futbolcuların Medeni Durum Değişkenine Göre Dağılımı	39
Grafik 4. Futbolcuların Eğitim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı	39
Grafik 5. Futbolcuların Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Dağılımı	40
Grafik 6. Futbolcuların Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Dağılımı.....	40
Grafik 7. Futbolcuların Oynadıkları Mevki Göre Dağılımı	41
Grafik 8. Yaş Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	42
Grafik 9. Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Benlik Saygısı Düzeyleri	43
Grafik 10. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri.....	44
Grafik 11. Medeni Durum Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri.....	44
Grafik 12. Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri..	45
Grafik 13. Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri	46
Grafik 14. Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Benlik Saygısı Düzeyleri	47
Grafik 15. Yaş Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	48
Grafik 16. Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri ...	50
Grafik 17. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri	51
Grafik 18. Medeni Durum Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri.....	52
Grafik 19. Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri.....	53
Grafik 20. Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri....	54
Grafik 21. Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri ..	56

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Günümüz sporu olarak adlandırılan Futbol; dünyada en yaygın spor dalı olmakla birlikte, ülkemizde de 1890'lı yıllardan sonra oynanmaya başlanmıştır. Aydoğan'a (2012, s.1) göre Futbol; *"içerisinde barındırdığı cezbedici birçok özelliği ile insanlarda heyecan uyandıran, değişen ve gelişen teknolojik gelişmeler sayesinde marka değeri her geçen gün artan, sadece oynanırken değil izlenirken de zevk veren, bir araya gelerek taraftarlık, üyelik ve bir kulübe ait olma duygusunu yaşatan, toplulukları peşinden sürükleyen, din, dil, renk, yaş ve cinsiyet ayırımı yapmaksızın herkesin ilgisini çeken, sosyalleşmeyi arttıran "Güzel Bir Oyun" dur.*

Profesyonel olarak yapılan Futbol'un, yüksek maddi kazanç ve tanınmışlık (ün) gibi cezbedici birçok özelliği ile meslek haline gelmesinin yanı sıra, amatör olarak yapılan Futbol, kişilik gelişimi, sosyalleşme, sağlık, takımdaşlık, yenme-yenilme gibi kavramlarla birlikte boş zamanların değerlendirildiği bir uğraş olarak her yaşta insan tarafından tercih edilmeye başlanmıştır (Aydoğan, 2016-2). 1951 yılında Türkiye'nin Futbol'da profesyonelliği kabul etmesi ile Futbol; yüksek gelir sınıfı içinde değerlendirilen bir meslek olma özelliği kazanmıştır (Sümer, 1988). Bu durum Futbol'u Amatör ve Profesyonel olmak üzere iki bölüme ayırmıştır. Küçük yaşlarda oyun ve eğlenme aracı olarak yapılan futbol, sporcuların yetenekleri, ilgi ve becerileriyle bir kısım tarafından meslek olarak seçilmeye başlanmışsa da, yaygın olarak insanlar tarafından amatör bir uğraş olarak tercih edilmiştir.

Futbol, *"dünyada 200 bin profesyonel ve 240 milyon amatör lisanslı futbolcusu"* ile (Kashmiri ve Delaney, 2006, s.189) en çok tercih edilen spor dalı olarak kabul edilmektedir. Bu açıklamalar ışığında, futbolda amatörlük kavramı; maddi kazanç dışında zevk için yapılan uğraşlar olarak tanımlanabilir. Ayrıca sporu maddi kazanç amacıyla veya belirli bir gelir sağlanmak için değil, sporu meslek edinmeden, mutluluk ve zevk için yapan kişiye de amatör sporcu denilebilir (Öziş, 2015). Futbol, ister profesyonel ister amatör olarak yapılsın, takım sporu olma hüviyeti ile tek başına yapılabilen bir spor dalı değildir. Dolayısıyla doğası gereği kişinin tek başına

yapmaktan zevk alamayacağı futbol, birden fazla kişinin bir araya gelerek oluşturdukları resmi ya da gayri resmi oluşumlarda hayat bulmakta ve bu durumun dışı yansıması da örgüt olarak adlandırılan spor kulüplerinin kurulmasına kadar dayanmaktadır. Takım olgusu içerisinde yapılan futbol sporu, kişilik gelişiminin yanı sıra toplu yaşama ve hareket etme gibi unsurları barındırdığından beraberinde uyulması gereken çeşitli örgüt kurallarını ortaya çıkarmakta ve kişilik gelişimine önemli katkılar sunmaktadır.

Bu gelişim ve önem içerisinde kişiliğin öznel yönü olan benlik (Altunbaş, 2006), bireylerin kendileri hakkındaki değerlendirmelerinin tümü olarak tanımlanmaktadır (Kulaksızoğlu, 2000). Benlik sadece bireyin kendine has özelliklerini değerlendirmesi değil; çevresini de değerlendirmesi ve yapılandırması sonucunda yine aynı çevreye yönelik tepkide bulunması olarak da tanımlanmaktadır (Bacanlı, 2001). Benlik, insanın kendi kişiliğine ilişkin çıkarımlarının toplamı, kendisini tanıma ve değerlendirme şeklidir. Yani benlik, kişilik özellikleri, hedef ve beklentileri, imkan ve becerileri, değer yargıları ve inançlarını barındıran, statik değil sürekli değişen bir kavramdır (Köknel, 1985). İyi bir benlik gelişimi kişinin kendisiyle alakalı oluşturduğu değer yargıları ve kendi benliğine olan saygısı ile mümkün olacaktır.

Benlik saygısı, kişilerin kendini değerlendirmeleri sonunda ulaştığı, benlik kavramını kabul etmesinde doğan beğeni durumu (Temel ve Aksoy, 2001) ve kişinin kendini olduğundan aşağı ya da üstün görmeden kendinden hoşnut olması olarak tanımlamaktadırlar. Kendini değerli, pozitif, beğenilmeye ve sevilmeye değer görmesi, kendini olduğu ve gördüğü gibi kabul etmesi, özüne güvenmesini sağlayan olumlu bir ruh halidir (Yörükoğlu, 1986). Benlik saygısı, insanın kendisini değerlendirmesi sonucu ortaya çıkan özünden hoşnut olup olmaması durumudur. Negatif veya pozitif olabilen (yüksek-düşük) bir değişkendir. Bu durum bireyin içinde bulunduğu zamana ve anlık gelişmelere göre farklılıklar gösterebilir (Sivribaşkara, 2003).

Coopersmith (1967), benlik saygısını; bireyin kendi saygınlığını değerlendirme şekli olarak tanımlamış ve kişinin kendi yeterlik, değer, başarı ve ilkelerine ilişkin inancının ve kendini kabul ya da kabullenme tutumlarının bir ifadesi olarak belirtmiştir. Benlik saygısının normal koşullarda değişmeyeceğini, fakat yaşamımızın farklı kişilik özellikleri cinsiyet, yaş ve diğer benzer koşullara göre değişebileceğini söylemektedir

(Coopersmith, 1967, akt. Özşaker, 2008). Kişilerin bir örgüt olarak tabir ettiğimiz futbol kulüpleri içerisinde iyi bir benlik saygısı düzeyine sahip olması ve bu durumu daha iyiye taşıması, örgütler içerisinde ki adaletli uygulamalar ile mümkün olacaktır. Yüksek benlik saygısına sahip kişiler örgüt içinde algılanan adalete olumlu yönde katkı sağlarken daha yaşanılabilir bir örgüt iklimine ulaşılacaktır.

Bu bağlamda adalet; tarafsız ve ön yargısız olmak, eleştirilere olumlu tarafından bakarak, doğru konumda inançları değiştirebilmek, kurallara olan bağlılığı gösterebilmek, insanlara adil davranmak, başkalarının hatalarını veya eksikliklerini kendi lehine kullanmamaktır (Aykut, 2007). Adalet kavramı, günümüz toplumların en çok ihtiyaç duyduğu, evrensel, güçlü ve mükemmel bir disiplindir (Solomon, 2004). İnsanlık, doğa, teknoloji, bilim, hak ve hakkaniyet, ahlak, iktisat, politika, edebiyat, sanat ve spor gibi unsurlar karşısında yaşantımızı yönlendiren insanın ve toplumun en temel değeridir (Karagöz, 2002). Dolayısıyla Örgütsel Adalet ve Örgütsel Adaleti algılayış biçimi ile Benlik Saygısı kavramları arasında yüksek oranda organik bir bağ olduğu düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problemini; “Amatör Futbolcuların Benlik Saygıları ile Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

1.2.1. Alt Problemler. Bu çalışmada aşağıda maddeler halinde belirtilen alt problemlere de cevap aranmıştır.

1. Amatör futbolcuların demografik özellikleri benlik saygısı gelişimlerini ne şekilde etkilemiştir?
2. Amatör futbolcuların demografik özellikleri örgütsel adaleti algılayış biçimlerini ne şekilde etkilemiştir?
3. Amatör futbolcuların benlik saygıları örgütsel adalet algılarını anlamlı düzeyde etkilemekte midir?
4. Amatör futbolcuların benlik saygıları ile örgütsel adalet algıları arasındaki ilişki, demografik özelliklere göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye Futbol Federasyonu Bölgesel Amatör Lig, Süper Amatör Lig, 1.Amatör Lig ve 2.Amatör Liglerinde mücadele eden takımlardaki amatör futbolcuların, benlik saygıları ile örgütsel adalet algıları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının incelenmesidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma ile amatör futbolcuların belirlenen bazı demografik özelliklerinin benlik saygıları ile örgütsel adalet algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve bu alanda yapılan tek boyutlu akademik araştırmalara iki boyutlu bir bakış açısı kazandıracak önemde olduğu düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırmanın sonuçları, amatör futbolculara, diğer amatör spor dalları ile ilgilenen kişilere, antrenör ve spor kulübü yöneticilerine örgütsel adalet algısının ve benlik saygısının önemini daha iyi bilmeleri ve örgüt kültürünü oluştururken kişilik özelliklerini de dikkate almaları açısından rehber olmanın yanı sıra, var olan ilgili literatüre önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. TFF'nin 2017-2018 Futbol sezonu; Burdur, İstanbul, Trabzon ve Rize illerindeki Bölgesel Amatör Lig, Süper Amatör Lig, 1.Amatör Lig ve 2.Amatör Liglerinde mücadele eden 33 takımından seçkisiz yolla belirlenen 537 gönüllü amatör futbolcusu ve
2. Uygulanan ölçeklere ilişkin değerlendirmeler ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Benlik ve benlik saygısı.

2.1.1.1. Benlik. Kişilik kavramı, latince maske anlamına gelen "persona" kelimesinden gelmiştir (Arseven, 2001). Kişilik, insanların sahip oldukları, fizyolojik, zihinsel ve ruhsal özelliklerinin (Eren, 2004) yanı sıra kendine has (characteristic) ve diğer insanlardan ayırt edici (distinctive) davranışlarının tamamı olarak açıklanmaktadır (Köknel,1985).

Bilim insanları; kişiliğin temel özelliklerinin tanımlanmasında kullanılan “Ben” ve ya “Benlik” kavramlarını son sürelerde en çok araştırma yaptıkları alanlardan biri haline getirmişlerdir. Benlik ve kişilik, gelişme ve yapı bakımından kesin olarak birbirinden ayrılamaz. Kişilik ve benlik kavramları birbirleriyle benzer olsa da, benliğin kişilikten farklı özellikleri vardır. İnsanlar, kişiliğinin karakter ve mizaç gibi özelliklerinin bir bölümünün ya da bütününe farkında olmayabilir ve kişiliğinin dışarıya yansıyan özelliklerinin, başkaları tarafından değerlendirilen yönlerini bilemez, anlayamaz (Kandemir, 2006).

William James benlik kavramını ayrıntılı olarak inceleyen ilk psikologdur. 1890’lı yıllarda William James öncülüğünde başlayan benlik araştırmaları, kavramın terminolojisi ve işlevsel tanımları üzerinde henüz tam bir kavram birliğinin var olmadığı ve bu durumu benlik kavramının sürekli değişken yapısından dolayı kaynaklandığını ileri sürmüştür (James,1890, akt. Özşaker, 2008).

Benlik, kendi kişiliğimize ilişkin düşüncelerimiz ve kendi kendimizi görüş modelimizdir. İç varlığımızın bütününe oluşturan benlik "ben neyim?", "ne yapabilirim?", "yeteneklerim nelerdir?", "hangi değer yargılarına sahibim?", "ne yapmalı veya yapmamalıyım?" tarzında ki sorulara insanın olumlu ya da olumsuz cevap verebilme durumudur (Şimşek ve diğerleri, 2008).

Kişiliğin özü benliktir (Başaran, 2008). Benlik; insanın kendi kişiliğine ilişkin düşünceleri ve insanın kendisini tanıyarak değerlendirme durumudur. İnsanların

özellikleri, amaç ve hedefleri, yetenek ve fırsatları, değer yargıları ve inançlarından oluşan, yerinde durmayıp, her an değişebilen bir yapısı vardır (Köknel, 1985).

Benlik; bireyin kim olduğuna ve kim olacağına ilişkin, tutarlılık, görüş ve inanç gibi özelliklerini harmanlayarak ortaya çıkan veya kendini değerlendirmesidir. Kim olduğumuzu, kim olacağımızı sorgulamamız sonucunda benlik kavramı gelişir. Bedenimize, bilişsel, devimsel ve duygusal gücümüze ilişkin bilincimiz, benliğimizi bulmamıza yardımcı olurken (Başaran, 2008) insanın kişiliğinin yanında yaptığı davranışlarının üzerine düşünmesi de benlik kavramını şekillendirir (Şahin, 2007).

İnsanın benliğini algılayabilmesi temelinde iki yönlüdür. Bunlardan birincisi; "bilinen" yönü, diğeri ise bilgiyi sağlayan "bilen" yöndür. Benliğin bilinen yönünü, kim olduğumuza dair bilgileri "benlik kavramı", bilen yönünü ise kim olduğumuz hakkında düşünme "benliğin farkında olma" olarak açıklayabiliriz (Yüksel, 2006).

Görüldüğü üzere insanın olumlu benlik bilincine sahip olması, kendini değerli görmesine, kendine inanmasına ve yeteneklerini geliştirmesine etki edecektir. Bu özellikler insanın başarı potansiyeline, ilişkilerine ve amaçlarına katkı sağlayacaktır (St.Poul, 1996).

2.1.1.2. Benlik saygısı. Bilinen en yaygın tanımıyla “Benlik Saygısı” kişinin kendisini başarılı, yeterli, önemli, yetenekli ve değerli biri olarak hissetme seviyesi ve kendisini değerlendirmesi olarak ifade edilebilir (Brooks, 2004).

Benlik saygısı, insanın kendisini değerlendirmesi sonucunda ortaya çıkan kendinden memnun olup olmaması durumudur. Olumlu veya olumsuz olabilir (yüksek-düşük), değişkendir. Bireyin içinde bulunduğu konuma, gelişmelere göre farklılaşabilir (Sivribaşkara, 2003). Kişinin hayatı boyunca benlik saygısı gelişimi devam eder ve insanlardan, mesleki ve özel yaşamından, çevresel bazı nedenlerden dolayı etki altında kalabilir (Çağlar, 1993).

İnsanların benlik saygılarının yüksek ya da düşük seviyede olması duygu, düşünce ve davranışlarına etki eder. İnsanın kendisine ve çevresine bakış açısının ve davranışlarının şekillenmesinde benlik saygısı en önemli rolü oynar. Benlik saygısının düşük veya yüksek olması insan hayatını doğrudan etkileyen faktörlerdendir. Bireyler sahip oldukları özelliklerden memnun olup hayatlarını huzur içerisinde

sürdürebiliyorsa, bu yüksek benlik saygısına sahip olduğunu gösterir ve bireyin iş ve sosyal hayatına pozitif yönde katkı sağlayacaktır. Düşük benlik saygısına sahip olan bireylerin ise buldukları örgüte uyum sağlayamayarak mesleki ve sosyal hayatları boyunca başarılı olmaları mümkün değildir (Sivribaşkara, 2003).

Benlik saygısını Coopersmith (1967), bireyin kendi saygınlığını değerlendirme şekli olarak tanımlamış ve kişinin kendi yeterlik, değer, başarı ve ilkelerine ilişkin inancının ve kendini kabul ya da kabullenmeye tutumlarının bir ifadesi olarak belirtmiştir. Benlik saygısının normal koşullarda değişmeyeceğini, fakat yaşamımızın farklı kişilik özellikleri cinsiyet, yaş ve diğer benzer koşullara göre değişiklik gösterebileceğini söylemektedir (Coopersmith, 1967, akt. Özşaker, 2008).

Demo ve Saving-Williams (1992) benlik saygısını, kişilerin kendilerini değerlendirerek ortaya çıkardığı sonuçların bir bütünü olarak ifade eder. Bu değerlendirmeler kişisel değerlilik, onaylama ve onaylamama gibi benlik yargılamalarını belirtmektedir (1992, akt. Avşaroğlu, 2007).

Burns (1982), benlik saygısını, kişinin önem verdiği bireyler ve topluluklar aracılığı ile özümsemiği bireysel standartları ve değerlerine göre kendi performansını ve yeterliklerini değerlendirme süreci olarak ifade etmiştir (Burns,1982, akt. Avşaroğlu, 2007).

Çuhadaroğlu (1986), bir diğer bilim insanı Rosenberg'in bireyin kendisini değerlendirirken, benlik saygısının gösterdiği tutum yönüne bağlılığını ve kendisini değerlendirirken olumlu bir düşünceyle yaklaşırsa benlik saygısı yüksek, olumsuz bir düşünceyle yaklaşırsa benlik saygısının düşük olacağını aktarmıştır.

Coopersmith (1967), benlik saygısını, içsel ve dışsal objeler içeren karmaşık bir yapıya sahip olduğunu belirtir. Benlik saygısı, kişinin kendisi ile yaptığı ve bunu bir alışkanlık haline getirdiği değerlendirme durumudur. Bireyin kendisini onaylayan ya da onaylamayan tutumlarını belirtir. Birey kendisini hangi seviyede önemli, başarılı ve kıymetli bulduğunu belirtirken, kendisine karşı takındığı yaklaşımlardan oluşan kişisel değerlilik kanaati, bireyin benlik saygısı seviyesini göstermektedir. Coopersmith benlik saygısının en önemli bileşenlerinin ise yeterlik duygusu, değerlik, ülkü ve beceri olduğunu belirtmektedir (Coopersmith, 1967, akt. Özşaker, 2008).

Coopersmith (1967) benlik saygısının, gerçek ve savunucu olmak üzere iki çeşidinden daha söz etmektedir. Bireyin kendisini gerçekten değerli hissetmesine gerçek benlik saygısı, bireyin kendisini kıymetsiz hissettiği halde bunu kabullenememesi ise savunucu benlik kaygısıdır. Coopersmith, benlik saygısı yüksek olan bireylerin daha iyimser, kendilerini rahat ifade edebilen, geleceğe olumlu bakabilen, sorunlar karşısında çözümler bulabilen, yaratıcı ve özgür kişilikleri olduğundan bahsetmektedir (Coopersmith, 1967, akt. Arıca, 1999). Tam tersi tutum gösteren kişilerinde düşük benlik saygısına sahip ve özgüveni düşük bireyler olduğu kanaati ön plana çıkacaktır.

2.1.1.2.1. Yüksek benlik saygısı. Coopersmith (1967) yüksek benlik saygısına sahip olan bireylerin, kendi yetenek ve kararlarına çok güvendiklerini belirtmiştir. İçinde buldukları sosyal ortamlarda liderlik vasıfları ve davranışlarında ki kararlılık bu güven sayesinde oluşmaktadır. Topluluklarda oluşan tartışmalarda ön plana çıkarlar ve kolayca dostluk kurabilirler. Eleştiri aldıklarında bunu sakin bir şekilde karşılayıp, kendilerini rahatça ifade edebilirler. Liderlik özellikleriyle ön plana çıkan bu bireyler, sadece kendilerini düşünmeyip, diğer insanlarla ve sorunlarla daha fazla ilgilenip vakit ayırırlar (Akkuş, 2005).

Bir toplumda kendisini değerli gören, kendisine saygı duyabilen, hayattan zevk alabilen yüksek benlik saygısına sahip olan bir birey, gelecek adına ümitli ve iyimser olup, beklentilerini gerçekleştirmeye yakın kişiler olarak tanımlanmaktadır (Turan ve diğerleri, 1998).

Bu bilgilerden yola çıkıldığında, benlik saygısı yüksek olan bireyler; kendilerini objektif olarak değerlendirebilen, yaptıkları hataları kabul ederek telafi etmeye çalışan, diğer bireylerle dostluk ilişkilerinde başarılı olan, iş hayatında statü sahibi olup bulunduğu çevrede güçlü karakter özellikleri sergileyen bireyler olarak ifade edilmektedirler.

2.1.1.2.2. Düşük benlik saygısı. Coopersmith (1967), Problemler karşısında kendilerine güvenemeyen, düşüncelerini aktarmaktan kaçınan endişeli bireyleri, benlik saygısı düzeyi düşük bireyler olarak tanımlamıştır. Benlik saygısı düşük bu bireyler, toplulukta fikirlerini aktarmak yerine sadece dinlemeyi tercih ederler. Bu

yüzden benlik saygısı düzeyi düşük olan bireylerin sosyal becerilerinin etkisiz olduğu düşünülmektedir (Özşaker, 2008).

Düşük Benlik saygısına sahip kişiler, gerçek karakterlerini sergiledikleri zaman, diğer bireyler tarafından kabul görmeme korkusunu hissetmektedirler. Böyle düşünmelerinin nedeni ise, yalnızca başarılı oldukları zaman insanlar tarafından kabul gördüklerini düşünmelerindedir. Gerçek karakterlerini yansıttıklarında çoğunlukla olumsuz tepkiler almışlardır. Bundan dolayı kendilerine karşı sevgi beslemezler, her konuya olumsuz yönden bakarlar ve konular hakkında ders çıkarmak yerine sessiz kalmayı tercih ederler (Pişkin, 2001).

Benlik saygısı gelişiminde, diğer bireyler tarafından istenme duygusu çok önemlidir. Fakat benlik saygısı düşük olan bireyler, sevilmediklerini düşünürler ve dış görünüşlerinden de memnun değillerdir. Görünüşleri güzel olsa da kendileri hakkında olumlu düşünecek yapıya sahip değillerdir. Benlik saygısı düşük olan bireylerin, bu olumsuz düşüncelere sahip olma nedeni erken yaşlarda yaşadıkları başarısızlıklardır. Çünkü aileleri bu başarısızlıktan onları sorumlu tutmuşlardır. Bu yüzden benlik saygısı düşük olan bireyler riske girmezler, çünkü başarısız olmayı asla göze alamazlar (Sezer, 2001).

Benlik saygısı düşük olan kişiler, kendilerine güvenmeyen, yeteneklerinin kısıtlı olduğunu düşünen, toplum tarafından dışlandığını düşünüp hayattan beklentileri olmayan bireylerdir (Turan ve diğerleri, 1998).

Coopersmith (1967), kişilerin sahip olduğu değerlerin, benlik saygısı seviyesinin belirlenmesinde çok önemli olduğunu ifade eder. Benlik saygısı düşük olan bireylerin, hayattaki hedefleri ve bu hedeflerine giden yolda gösterdikleri çaba arasında büyük bir fark olduğunu göstermiştir. Bireyin amaçlarına ulaşamadığı için ortaya çıkan başarısızlık duygusu, benlik saygısını düşürmektedir (1967, akt. Özşaker, 2008).

Alfred Adler(1927-1956) bireyin, benlik saygısını azaltan zayıflıklarını ve yetersizliklerini araştırmıştır. Bireyin benlik saygısının gelişiminin zihinsel veya fiziksel bir eksiklikten etkilendiğini belirtmiştir. Eksikliği bulunan birey çevresi tarafından kabul edilmeyip desteklenmez ise benlik saygısı gelişimde düzelemeyecek bir hasar yaratacaktır. Çevreleri tarafından eksikleri kabul edilip desteklenen bireylerde ise pozitif yönde gelişmeler sağlanmaktadır. Fakat bu bireylerde olumsuz durumlar sergileyebilir. Kendi değerleri konusunda hayalci bir yapıya bürünüp, ben

merkezli bir yapıya sahip olabilecek birey, sosyal ortamlardan kaçınır duruma gelebilir. Bu da benlik saygısı açısından, yeni bir olumsuzluk durumu meydana getirebilir. Adler, kardeşler arasında doğum sırasının benlik saygısını etkilediğini öne sürmüştür (Weiner, 1999). Ayrıca benlik saygısı düşük olan bireylerin, eksik yönlerini kullanarak başkaları tarafından değer görmeyi denedikleri de ifade görülmüştür (Şahin, 2007).

2.1.1.3. Benlik saygısının gelişimi. Kuramcılar benlik tasarımının oluşumunda, kişiler arası ilişkilerin büyük bir önemi olduğunu ifade ederler. Bireylerin hayatı ve yaşadıkları her olay benliğe etki eder. Çünkü bireyin hayatının ilk yıllarından itibaren sevilme, korunma, benimsenme, temel ihtiyaçlarının karşılanması ve yapabildiği işlerde başarılı olmak bireyin benlik saygısı düzeyinin gelişimini etkilemektedir (Baymur, 1994). Bu da bireyin benliğine karşı olumlu ya da olumsuz yaklaşımıyla benlik saygısı yönünü belirlemektedir. Bireyin benlik kavramı gerçekçi ve olumlu ise ideal benlik ile zıtlık içinde değilse, kişiden yüksek benlik saygısına sahip olması beklenmektedir (Sezer, 2001).

İnsanlar değer verdikleri kişilerin karar ve değerlendirme sonuçlarından etkilenebilir. Bireyler sadece başkalarının görüşlerine dayanarak kendilerini algılamasalar da bu görüşleri de yok saymadıkları olabilmektedir. Zaman ilerledikçe diğer bireylerin kendileri hakkındaki görüşlerini ölçerek, kendilerine karşı duygu ve tutumlarının yönü belli olmaktadır (Sivribaşkara, 2003).

Özşaker (2008), Coopersmith'in, benlik saygısı gelişiminde dört temel düşünceye önem vermektedir;

1. Kişilerin yaşantılarındaki değerli insanlardan kabul görme derecesi.
2. Kişilerin geçmiş başarıları, şu anki konumu ve statüsü.
3. Kişinin başarı beklentisi ve değer verdiği hedefleri gerçekleştirme çabasının olumlu etkileri.
4. Kişinin eleştirilere karşı tepkisi. Benlik saygısının savunma yeteneği, kaygı ve negatif düşüncelerden uzaklaşması ve iç dengesini korumasına yardım etmektedir.

Kişilerin etkileşim içinde olduğu yaşam alanlarıyla ilişkilerinin algısına göre benlik saygısı gelişimleri biçimlenmektedir. Diğer kişiler tarafından olumlu yönden değerlendirilmek ve kabul görmek, bireyin yaşantısını algılayış yönünü büyük ölçüde etkilemektedir. Bireyin kendisine yakın hissettiği ve önem verdiği insanların davranışları birey için çok önem ifade etmektedir. Çünkü bireyi memnun eden ya da hayal kırıklığına uğratan süreçler, bireyin kendisine verdiği değer azalmasına ya da artmasına sebep olmaktadır (Geçtan, 1984). Bireyin aile ilişkilerinin sağlıklı olması, kişisel ve sosyal uyumu da benlik saygısı gelişimine önemli derecede etki edeceği düşünülmektedir.

2.1.1.4. Benlik saygısının gelişimini etkileyen faktörler.

2.1.1.4.1. Aile. Benlik saygısı gelişimi ilk çocukluk ve çocuklukta ki çekirdek ailesi ile başlamaktadır. Çocuğun altı yaşına kadar olan süreçteki her yaşamsal norm duygularına işlemiştir. Duygularına karşı ortaya çıkan saygıyı ya da saygısızlık, kendisine gösterilen olumlu ya da olumsuz tepki olarak algılanır (Koç, 2006).

Çocuk daha anne karnındayken ailesi tarafından etkilenmektedir. Aile eğer çocuğun doğumu için istekli değilse, zihinsel ve fiziksel olarak yorgun olup, kaygılara sahip ise anne adayını etkilenmektedir. Öfkeli, kaygılı ve huzursuz olan anne adayını, bu duyguları anne kanı ve hormonlarıyla bebeğe geçirebilmektedir (Ekşi, 1990). Daha anne karnındayken bu negatif etkileşimlere maruz kalan bebek, doğduğu zaman bu olumsuzlukları daha net bir şekilde yaşayacak ve kendini güvende hissetmediği gibi olumlu bir benlik saygısı duygusuna da sahip olamayacaktır (Sezer, 2001). Ebeveynlerin benlik saygı düzeylerinin yüksek olması, çocuklarına güven vererek sağlıklı bir iletişim kurabilmeleri çocuğun benlik saygısının gelişimini sağlamaktadır. Yani ebeveynlerinden destek gören, düşüncesine değer verilen çocuk, kendisi hakkında olumlu düşüncelere sahip olarak benlik saygısını pozitif yönde geliştirmektedir (Geçtan, 1995).

2.1.1.4.2. Eğitim. Çocuk benlik kavramının gelişimi için ilk eğitimi ailesinde almaktadır. Sonrasında eğitim hayatına başlayan çocuğun benlik kavramını, hızlanarak gelişmeye devam etmektedir. Eğitim hayatı ile çocuk ilk kez ailesinden farklı bir çevreye girmektedir. Eğitimciler, öğretmenler ve antrenörler, benlik kavramının gelişiminde önemli bir rol oynarlar ve benlik saygı düzeylerinin belirlenmesine büyük

ölçüde etki ederler. Çünkü insanların hayatında ebeveynlerinden sonra en önemli kişiler, öğretmen, eğitmen ve antrenörlerdir. Glasser eğitmen ve öğretmenlerin; eğittikleri bireyleri problemler karşısında başarısız oldukları zaman, onlara karşı iyi yaklaşım ve yeniden deneyip başarılı olabilecek yönde motive ederlerse, benlik gelişimini destekleyip tekrardan başarısız olabilme olasılığını aza indirgeyecek olduklarını belirtir. Bu da bireyin benlik saygısını yükseltecek ve topluluktaki diğer bireylere karşı yaklaşımlarının olumlu yönde olmasını sağlayacaktır (Pişkin, 2001).

Eğitim ortamında (okul, spor kulübü v.b.) Eğitmen ve öğretmenin benlik saygısı gelişiminde ki önemini ortaya koymak için Pişkin (2001) gibi Lawrence (1988) da araştırmalar yapmıştır. Araştırmanın sonucunda, eğitmen ve öğretmenlerin benlik saygısının gelişiminde dengeyi sağlamakta çok önemli bir rolü olduğunu belirten bulgular olduğunu ortaya koymaktadır. Lawrence araştırmasında, eğitmen yada öğretmenlerin olumlu tepki verdiği öğrencilerin, olumsuz tepki alan öğrencilere göre başarı ve benlik saygısı seviyelerinin daha yüksek olduğunu bulmuştur. Bu yüzden Lawrence, eğitim-öğretim ile benlik saygısı seviyesini artıracak etkenleri harmanlayarak, bireylere sağlayacağı önemi ortaya koymaktadır (Lawrence, 1988).

2.1.1.4.3. Sosyo-ekonomik düzey. Benlik saygısının sosyo-ekonomik durum açısından etkilenip etkilenmemesi hakkında birçok araştırma vardır. Araştırmalar sonucunda bireylerin sosyo-ekonomik seviyeleri yüksek olduğunda benlik saygı seviyelerinin de yüksek olduğu, sosyo-ekonomik seviyelerinin düşük olduğu zamanda ise benlik saygısı seviyelerinin düşük olduğu belirtilmektedir (Durak, 1997).

2.1.1.4.4. Başarı. Bireylerin başarıya ulaşabilmesi için benlik saygısı kavramı çok önem taşımaktadır. Benlik saygısının yüksek veya düşük olması bireyin başarılı ya da başarısız olmasını sağlamaktadır. Benlik saygısı yüksek olan bireyler başarılı olmak için tüm yolları deneyen, ortaya çıkabilecek sorunlar karşısında pes etmeyen, yeteneklerinin farkında olan özgüvenli bir yapıya sahiptirler. Düşük benlik saygısı olan bireylerin ise başarıya ulaşmasının zor olduğu görülmektedir. Araştırmacılar benlik saygısı düşük olup kendilerini başarısız olarak görmekte olan bireylerin, yüksek benlik saygısına sahip amacı başarılı olmak olan bireyler haline gelmesi üzerine birçok çalışma yapmışlardır (Aydoğan, 2012). Bireyin başarıyı elde etmesi için birçok

etkenin bulunduğunu ve bu etkenlerden bir kısmını beden imajı, benlik kavramı, benlik saygısı, özgüven ve kendini kabullenme gibi etkenlerdir. Bu etkenlerin bireyi pozitif ya da negatif yönde etkilemesine sebep olan çok önemli konulardır (Sivribaşkara, 2003).

2.1.2. Adalet, Örgüt ve Örgütsel Adalet Algısı

2.1.2.1. Adalet. "İngilizce sözlükte; doğruluk, dürüstlük, doğru davranış (Wehmeier, 1997) olarak belirtilen adalet, hakka riayet, hak tanrılık, doğruluk anlamında kullanılmaktadır (Eroğlu, 2009). Arslantaş (2008, s.101) adaleti; "*En yüksek ahlak ülkesi, en iyi ve en doğru çözümü gösteren temel fikir ya da erdem*" olarak tanımlamaktadır.

Platon'un düşüncesine göre adalet; en üst seviyedekiyle uyumlu bir düzen manasına gelirken, en yüce ve kapsamlı bir erdem, insanın ve devletin ana davranış normudur (Ana Britannica, 1993). Adalet; tarafsız ve eşit olmak, eleştirilere olumlu yönden bakarak, yanlış düşünceleri doğru ile değiştirmek, kurallarla birlikteliği oluşturabilmek, insanlara dürüstçe yaklaşmak, başkalarının kusurları ile çıkar elde etmemektir (Aykut, 2007).

Solomon (2004, s.404) için adalet; "*çağdaş toplumların ihtiyaç duyduğu evrensel, güçlü ve mükemmel bir disiplindir*". Adalet; doğruluk, dürüstlük, hak, hak yemezlik, hakkaniyet ölçülerine uyma, meşruluk, tarafsızlık, insaniyet, iyilik gibi anlamlara gelir. Anayasa adaleti; hak ve hukuka uygunluk, hakkı gözetme, doğruluk, olarak: Devletin genel amaç ve vazifeleri kişilerin temel hak ve özgürlüklerini sosyal hukuk devleti ve adalet prensipleri ile ilişki kurmayacak şekilde kısıtlayan siyasal, ekonomik ve sosyal problemleri yok etmeye çalışmaktadır (Tan, 2006).

En genel tanımıyla adalet; insanın insan olması, toplumda bütün insanların aynı hakları kullanabilmesi gerekliliği savunan bir hukuk anlayışı olmasına ek olarak; toplum içinde huzuru, eşitliği, haklılık ve düzeni oluşturma rolüyle, hukukun çekirdeğini oluşturmaktadır (Öz ve Seyyar, 2007). Bireyler içerisinde buldukları topluma göre adaleti farklı şekilde algılayabilirler. Bireylerin farklı yaklaşımları örgüt içi adaletin seyrini değiştirecektir (Yılmaz, 2002). Adalet, önemli bir liderlik ilkesi ve örgütlerde birlikte uygulanan çalışmaların ana etkeni olarak kabul edilmektedir. Bunun

sonucunda örgütte önemli bir yeri olan adaletin, ne denli bir ehemmiyeti olduğunu göstermektedir (Ateş, 2004).

Araştırma sonuçlarında görüldüğü üzere, ileri sürülen örgüt teorilerinin kişiler arası etkileşim ve bundan kaynaklanan sorunlarla ilgilendiği saptanmıştır. Son otuz senedir adalet alanındaki incelemelerde, işyerinde algılanan adaletin, çalışanların davranış ve düşüncelerini yönlendirdiği belirlenmiştir. Yani, "adalet" teriminin organizasyonlara uyarlandığı ve örgüt içindeki ilişkilerle alakalı olarak ortaya çıkan kazanımların (output) adil dağılımını ifade eden "örgütsel adalet" (organizational justice) terimini geliştirildiği ileri sürülmektedir (İşbaşı, 2000).

2.1.2.2. Örgüt. İnsanlar çağdaş bir yaşam düzeyine ulaşabilmek, sosyal ve kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için birtakım kurumlara ihtiyaç duyarlar. Bu ihtiyaç ve problemlerin çeşidini ve oluşan bu toplumsal yapıların kuruluş amaçlarını gerçekleştiren birimlere örgüt denir (Terzi, 2000).

Toplumsal olan bu yapılar, insanların ihtiyaçları arttığında ve görevlerin uzman kişilerce yerine getirilmesi gerektiğinde, görevleri en doğru ve tam şekilde yaptırmak için, aralarındaki işbirliğini örgütleyerek, sosyal birimleri oluştururlar. Bu tarz ortaya çıkan her toplumsal birim bir örgüttür (Başaran, 2008).

Toplumsal örgütler hedeflerine insanlar tarafından gerçekleştirilen eylemlerle ulaşırlar. Örgütler onları oluşturan bireylerin varlığıyla anlamlanırlar (Türk, 2007). Bireyler günlük yaşantılarında örgütlerle son derece iç içedirler. Bu iç içelik ve etkileşim iki şekilde ortaya çıkmaktadır. Bazen insanlar örgütleri etkiler ve yönlendirir, bazen de bu durum örgütler tarafından insanlara karşı olur. İki şekilde karşımıza çıkan örgütler, kar amacı olan ticari ve ticari beklenti içinde olmayan toplumsal hizmet kuruluşlarıdır (Üçok, 1993).

Örgüt kavramının, bir taraftan kişiye, bir taraftan da topluma olan yaklaşımı, bahsedilen iki taraf için çok önemlidir. Bu yaklaşım, örgütlerin evrensel bir özellik sağlamasında başı çekmektedir (Yerlisu, 1999). En bilinen anlamıyla Chester I. Barnard örgütü; İki ya da daha fazla bireyin planlı şekilde düzenlenen işbirliği veya çabalarının bir sistemi olarak tanımlarken (Şimşek ve Çelik, 2017), Gartner ve diğerleri (1987, s.2) örgütü "*Bir hedefi ya da misyonu yerine getirmek için*

uzmanlaşmış ya da birbirine bağımlı bir faaliyette bir araya gelen insanlar topluluğu" olarak tanımlamaktadırlar.

Bireyler, hayatlarını sürdürebilmek ve ait oldukları topluluklarda statü sahibi olabilmek adına büyük çaba içerisine girerler. Becerileri ve karakterleri sayesinde mesleki olarak yaşamlarının önemli bölümünü çeşitli örgütlerde geçirmektedirler (Üzüm, 2005). Bu çeşitlilik örgütü iki başlıkta ele almamız gerektiğini göstermektedir;

1. Biçimsel (Formal) Örgüt. Örgütlerin haberleşme şebekesi olarak tanımlanan; her türlü bilginin geçtiği ileti kanallarının oluşturduğu sistemdir (Eryılmaz, 1986). Biçimsel örgütler, insanların yetki ve sorumluluklarını belirleyen kurallar, talimatlar, ilke, yönerge ve kanundan oluşmasının yanında ast üst ilişkisini de düzenlemektedir (Tosun, 1992).

2. Biçimsel Olmayan (İnformal) Örgüt. Biçimsel örgütlerin yasal yükümlülüklerinin dışında, örgütte görevli kişilerin ortak zevklerinin olması veya benzer şeylere olan ilgi veya ilgisizliklerinden, benzer özellik ve deneyimlerinden ileri gelen yakınlıklar ortaya çıkarmaktadır. Biçimsel örgütten ayrı olarak biçimsel nitelik taşımayan bu tür örgütlere biçimsel olmayan örgütler denilmektedir (Tortop, 1993).

Açıklamaya dayanarak biçimsel olmayan örgüt üyeleri arasında bir "kader birliği duygusu" olduğunu ileri sürebiliriz. Dayanışmaya sahip olmaları, karşılaştıkları problemlerin üstesinden gelme konusunda adım atmalarını sağlar. Aralarından herhangi birine yapılan davranış gruptaki herkesi alakadar eder. Gruptaki bir bireye yapılan saldırı durumunda ise örgütteki herkeste tepki verme duygusu hissettirir. Bu durum bireylerin kendi menfaatlerini değil, onurları ve meslek dayanışmasını düşündüklerini göstermektedir (Tortop, 1993).

Açıklamalar da görmekteyiz ki; örgütler bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda tamamen sistematik bir biçimde oluşturulmuştur. Görülüyor ki; örgütler, bir tesadüf sonucu değil, bilinçli ve planlı bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Örgütler hiçbir şeyin olmadığı ortamların aksine sosyal bir ortamda etkileşimde görülürler. Bir amaç doğrultusunda kurulup ve bu amaçlara üretimde bulunmak için oluşturulan bu kuruluşlar, bünyesinde çalışan bireylerin karşılıklı olarak etkileşimleriyle ortaya çıkmaktadır (Başaran, 1984).

Sportif etkinlik ve sportif hizmet beklentileri kişilerin temel ihtiyaçlarından olup, verilen bilgilere bakıldığında da beklentilerini ise sporda temel örgütlenme olan spor kulüpleri ile karşılamaktadır (Fişek, 1985).

2.1.2.3. Spor örgütleri (kulüpleri). Spor kulüpleri; 3289 sayılı GSGM (Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü) gençlik ve spor kulüpleri yönetmeliğine göre; "gençlik faaliyeti, spor faaliyeti veya gençlik ve spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurularak genel müdürlüğe kayıt ve tescillerini yaptıran dernek" olarak açıklanmaktadır (Yetim ve diğerleri, 2019). Bir ülkenin ulusal spor sistemi içinde yer alma şekli, örgüt ya da bunların dışında genel bir amaç birliği temel alınarak nüfusun belli ve dar bir kesitine örgütlü, kurallı spor yaptıran "kulüp" olgusu 04.11.2004 tarihli 5253 sayılı dernekler kanunu hükümlerine göre "özel hukuk tüzel kişisi" olarak kurulurlar (Fişek, 1998).

Yöre içinde yaşayan bireylerin taleplerini, yörenin iklim durumunu, yörede bulunan spor tesislerini, yörenin nüfus yoğunluğu ile bulunan spor malzemelerini hesaba katarak, spor kulüpleri bu etkenler doğrultusunda olan dallarda faaliyet göstermektedir. Sporun ilerleme sağlayarak dünyada ve Türkiye'de yayılmasında temel sebep, "sporun çekirdek örgütü", ve onun "temel örgütlenme birimi" biçiminde tanımlanan spor kulüpleridir (Genç, 1999). Dernek esaslı olan spor kulüpleri; yasal kurallar çerçevesinde oluşturulan, tek dalda mücadele gösterebileceği gibi birden fazla dallarda da mücadele edebilen, fakat mücadele göstereceği spor dallarını tescil ettirmek zorunda olan ve herhangi bir kar amacı düşünmeyen yapılardır (Gök, 2006).

Spor kulüplerinin hedefleri arasında öncelikle, yapılacak sosyal ve sportif faaliyetleri üyelerinin taleplerinden yola çıkması, tüm örgütlerde görülmesi muhtemel olan, iç etkinliklerini meydana getiren yaşanan yer, sürekli değişmekte olan teknoloji, örgütlenme biçimleri, maddi seviyesi, yönetim şekilleri ve "Geçmişten Gelen Kültürü" gibi çeşitli türler dayatmakta olup ve kulübün hedeflerine ulaşması için etkin bir rol oynayan bu etmenler, ek olarak kulübün çalışmaları sonucunda ortaya çıkaracağı ürünün faaliyet programını da hazırlamaktadır (Ekenci ve Serarslan, 1997).

2.1.2.4. Futbol kulüpleri ve amatörlük. Günümüz Türkiye'sinde faaliyet gösteren spor kulüplerinin büyük çoğunluğu ağırlıklı olarak futbol dalı ile ilgili hizmet sunmaktadırlar (Katırcı, 2007). Futbol; belirli bir alan içerisinde sağlam kurallara sahip, on birer kişilik iki takım arasında oynanan ve oyuncuların küre biçiminde şişirilmiş, meşin yuvarlak diye tabir edilen özel bir topu kol ve ellerini kullanmayacak şekilde rakip kaleye taşımalarını hedefleyen bir spor dalıdır (Morpa, 2005).

Futbolu ülkemizde İngilizler tarafından başlatılmış olup, ilk kez İzmir ve sonrasında İstanbul'da oynadıklarında, bu spor dalına karşı giderek artan yoğun ilgi oluşmuş, İngilizler başta olmak üzere diğer yabancı ülke vatandaşları "Kulüp" çatısı altında hızla örgütlenmişlerdir. Bunun sonucunda Bornova 1894' de, Black Stockings (Serarşlan, 2006), 1899'da, James Lafontaine ile Horace Armitage 1902 yılında neredeyse tamamı İngilizlerden oluşan "Cadıköy Football Club" (Kadıköy Futbol Kulübü) isimli kulüpler kurarak kuruluşlarının izinlerini de aldılar. Bu takımları 1903'de Moda'da ikamet eden İngilizlerin kurduğu "Moda Football Club", ardından 1904 yılında ise Kadıköylü Rum vatandaşların kurduğu "Elpis(Ümit)Futbol Takımı" nı takip etti. 1904 yılında İngiliz elçilik gemisi "İmogene" çalışanlarının da futbol takımı kurması ile, James La Fontaine, Türkiye'de ilk kez lig organizasyonu düzenleyerek, aynı yılın sonbaharında "Constantinople Football Liege" (İstanbul Futbol Ligi) ismiyle Türkiye'de ve İstanbul'da ilk kez futbol ligini başlatmıştır (Yetim ve diğerleri, 2019).

Futbol kulüplerinin federatif olarak örgütlenme süreci 1903 yılından önce başlayarak 1903 ve 1922 yılları arasında devam etmiş, ardından 1922-1936 ve 1936-1938 yılları arasında özerk ve yarı özerk çeşitli türde branşlı yapılar olmuş ve 1938 yılı itibariyle devletin yönetimdeki teşkilatlanma safhalarıyla (Serarşlan, 2006), 1988 yılı Mayıs ayında 3461 ve 3813 sayılı yasalara binaen "Özerk Futbol Federasyonu" kurulmasıyla yeniden bir değişim yolu başlamıştır (Topyıldız, 2003). 1923 senesinde Cumhuriyet ilan olmadan önce kurulan Türkiye Futbol Federasyonu, 21 Mayıs 1923 yılında Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği üyesi olarak kabul görmüştür (Hürkan, 2000). Avrupa Futbol Federasyonları Birliği'nin 1954 senesinde kuruluşundan sonra, Türkiye'yi 1962 senesinde bir Avrupa ülkesi olduğunu kabul ederek üyesi yapmıştır (Demirci, 1986). Türkiye'de futbolun hızlı gelişiminden dolayı, 1988 senesinde elde edilen özerk statü sayesinde, profesyonel ve amatör futbol dallarında mücadele eden

spor kulüpleri hakkında tüm yetki ve sorumluluk Türkiye Futbol Federasyonu'na ait olmuştur.

"Türkiye'de her türlü futbol faaliyetini ulusal ve uluslararası kurallara göre yürütmek, teşkilatlandırmak ve geliştirmek TFF'nin yetki ve sorumluluğundadır. Amatör veya profesyonel olarak futbol faaliyetlerine katılacak tüm spor kulüplerinin profesyonel futbol şubelerinin, anonim şirketlerin TFF tarafından yayımlanan Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı içerisinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tescilleri yapılır ve işleyiş gösterirler" (TFF, 2002).

Belirtilen bu yönetmelik ve kanunlar doğrultusunda; Ülkemizde 1951 yılında profesyonelliğin kabul edilmesi ile beraber futbolun bir meslek dalı olarak kabul süreci başlamış (Sümer, 1988), 1959 yılından bu güne düzenlenen Süper Lig, 1. Lig, 2. Lig ve 3. profesyonel ligler ve profesyonel ligde takımı olmayan illerin en üst amatör ligdeki takımının katıldığı Türkiye Kupası müsabakaları, futbola olan ilgiyi arttırmakla kalmamış, bir numaralı spor dalı haline gelmesini sağlamıştır (Talimciler, 2003). 2018-2019 Spor Toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde, 125 profesyonel futbol kulübü ve 4000 civarında profesyonel futbolcu bulunmaktadır (TFF, 2019).

Ayrıca belirttiğimiz profesyonel takımların alt yapı takımlarında oynayan amatör genç futbolcuların yanı sıra deplasmanlı olarak oynanan Bölgesel Amatör Lig, yerel oynanan Süper Amatör Lig, 1. Amatör Lig ve 2. Amatör Ligler olmak üzere dört kategoriden oluşan illerdeki amatör liglerde bulunmaktadır.

Profesyonel olarak yapılan Futbol'un, yüksek maddi kazanç ve tanınmışlık (ün) gibi cezbedici birçok özelliği ile meslek haline gelmesinin yanı sıra, amatör olarak yapılan Futbol, kişilik gelişimi, sosyalleşme, sağlık, takımdaşlık, yenme-yenilme gibi kavramlarla birlikte boş zamanların değerlendirildiği bir uğraş olarak her yaşta insan tarafından tercih edilmeye başlanmıştır (Aydoğan 2016). Futbol; küçük yaşlarda oyun ve eğlenme aracı olarak yapılırken, sporcuların yetenekleri, ilgi ve becerileriyle bir kısım tarafından meslek olarak seçilmeye başlanmışsa da, yaygın olarak insanlar tarafından amatör bir uğraş olarak tercih edilmiştir.

Futbol, dünyada 200 bin profesyonel ve 240 milyon amatör lisanlı futbolcusu ile (Kashmiri ve Delaney, 2006) en çok tercih edilen spor dalı olarak kabul edilmektedir. Bu açıklamalar ışığında, futbolda amatörlük kavramı; maddi kazanç dışında zevk için

yapılan uğraşlar olarak tanımlanabilir. Ayrıca sporu maddi kazanç amacıyla veya belirli bir gelir sağlanmak için değil, sporu meslek edinmeden, mutluluk ve zevk için yapan kişiye de amatör sporcu denilebilir (Öziş, 2015).

2.1.2.3. Örgütsel adalet algısı ve alt boyutları. Örgütte adalet durumu incelediğinde, örgütün üyelerine adaletli bir şekilde yaklaştığı değil, üyelerinin örgüt davranışlarını hangi derecede adaletli olarak algılaması, adaletin “algı” kavramı ile açıklanmasının sebebidir (Brockner ve Batia, 1996).

Psikologlar ve örgütsel davranış alanıyla ilgilenen bilim adamlarının, örgütlerde algılanan adalet konusuna büyük ilgi göstermelerinin sebebi, hayatın bütün alanlarından oluşan sosyal bir olgu olmasından dolayıdır. Bu durumu mühim hale getiren iki ana nokta görülmektedir. Bunlardan ilki, eğitim ve yetenek seviyesi giderek artan bireylerde güzel bir meslek sahibi olmalarının yeterli olmayarak, bireyin şahsına saygı ve değer verilmesini beklemesi, ikincisi ise, fazlasıyla yarışma içerisinde bulunan ortamların örgütlerden en iyiyi beklemesidir. Örgütlerin en iyiye ulaşması için takım bireylerinin birlikte çalışma ve tekrar düzenlenme dönemleri ile örgütlerin nasıl çalıştığını ve bireylere hangi şekilde yaklaştıkları konusunda, örgütsel adalet büyük bir değere sahiptir. Bu yüzden örgüt içerisinde adalet ile ilgili problemleri sezme büyük bir öneme sahiptir (Beugre, 1998).

Cropanzano ve Greenberg (1997, s.349) örgütsel adaleti, "*adaletin örgütsel anlamda açıklanması*" olarak tanımlamaktadır. Örgüt adaletli ve güvenilir davranışlar sergilediği zaman, örgütün ömrünü muhafaza edebilmesi, görevlerini devam ettirmesi ek olarak bireyin hedeflediği performans seviyesine erişebilmek ve etkili şekilde görevlerini sürdürebilmek kolaylaşmaktadır (Pirali, 2007).

Bireyler örgüt içi olayları olumlu şekilde algıladıklarında ortaya olumlu davranışlar, olumsuz algıladıklarında ise örgütlerin hedeflerine giden yolu çıkmaza sokan hırsızlık, saldırganlık gibi negatif davranışlara yol açtığı görülmüş, bu da örgütsel adaletin ne kadar önemli bir kavram olduğunu göstermektedir (Beugre, 2002).

Örgüt içerisinde çalışmakta olan bireylerin adaletsizlik algıları, hak ettiklerini düşündükleri kazanımlara ulaşamadıklarında, örgüt içerisindeki ceza sisteminin herkese eşit şekilde uygulanmadığında, yaptıkları yanlışlıklardan dolayı

cezalandırılması gereken bireylerin cezalandırılmadığından olabileceği gibi (Trevino, 1992), örgüt kuralları ve ödüllendirme yöntemlerine göre de farklı tepkiler verebilirler (Greenberg, 1986). Örgütsel adalet algısı bireylerin seçimi, bireyin göstermiş olduğu performans, kazanımları, verilen ödüller ve farklı faydalar doğrultusunda biçimlenir (Greenberg, 1987).

Örgütsel adalet kavramları kullanılarak birçok araştırmanın ana hattını oluşturması, örgütsel adaletin farklı alanlarda farklı şekilde tanımlanmasına ve değerlendirilmesine imkan sağlamıştır.

Pillai ve diğerlerine (1999, s.910) göre örgütsel adalet, *"doğruluğun işyerindeki rolü ya da haklılığın korunmasında otoritenin işlevi"*, Ryan ve diğerlerine (2003, s.28) göre de *"bireylerin örgütteki adalet sezgileri"* olarak ifade edilmektedir.

James (1993) ise örgütsel adaleti, kişilerin ve grupların, örgüt davranışlarının ne kadar adaletli olduğuna ilişkin algıları ve bu algılarına karşın gösterdikleri tutumlar olarak tanımlamaktadır (1993, akt. Irak, 2004). Bir başka tanımlamada ise ortaya çıkan ödül ve cezaların nasıl yönetildiğini, dağıtıldığını, dağıtım kararlarının nasıl alındığını gösteren işlem ve kişilerarası uygulamalardır (Folger ve Cronpanzano, 1998, akt. Yıldırım, 2002). Lambert (2003, s.161) *"örgütlerin ve örgüt üyelerinin bireysel tatminlerinin etkili bir şekilde gerçekleşmesi için temel bir gereksinim"* olarak açıklanmaktadır.

Araştırılmaya başlandığı ilk dönemlerde örgütsel adalet; örgüt ortamında kazanım ve yaptırımların nasıl uygulandığı ile ilgilenilmiş; sonra bu kavrama kurallar ve işlemlerin herkese eşit derecede uygulanabilirliğinin önemi ilave edilmiş, en son haliyle ise örgüt ortamında bireylerin birbirleriyle etkileşimlerinin doğru bir şekilde olup olmaması eklenerek açıklanmıştır. Bu bilgiler ışığında örgütsel adalet, ödüllendirme ve cezanın, iletişim ve işlemlerin, etkileşim ve kuralların tarafsız bir şekilde uygulanıp uygulanmadığına ilişkin varılan kanılar olarak oluşturulmuştur (Polat, 2007).

Örgütsel adalet kavramı, bireylerin kendi ürünlerine yönelik değerlendirme oranları, adaletin örgüt içinde pay edilmesi ve karar vericilerin çıktılarının dağıtımında doğru teknikleri kullanmasını içermektedir (Taylor, 1989). Başka bir ifade ile örgütsel adalet; doğruluğun ve dürüstlüğü örgütlerdeki rolü ve hakkın muhafazasında otoritenin görevidir. Adil davranış, örgüt üyelerini olumlu yönde etkiler. Bu yaklaşım örgütteki

karar vericilerin güvenilir olduğunu ve örgüt davranışlarının resmi niteliğini arttırırken; etik ve ahlaki kurallara bağlılığını da güçlendirir (Colquitt ve diğerleri, 2006). Örgüt üyelerinin; örgütte adaletsiz davranışlara maruz kalmaları sonucu mutsuz olduklarını ve olumsuz tutumlar geliştireceklerini de belirtilmektedir (Uysal, 2002).

Yapılan tanımlamalar ışığında; örgütsel adalet, bireyin örgüt sistemindeki adalet anlayışı olarak açıklanabilir. Örgüt içerisinde üyeler kendilerini örgüt içindeki diğer üyelerle kıyaslayarak, örgüt kurallarının herkese eşit şekilde uygulanmasını, aynı çabaya aynı kazanımın sağlanmasını isterler. Fakat adaletin algılanmasında diğer esas nokta ise yalnızca sonuçlar ve bu sonuçların kıyaslanmaları değil, bu kuralların örgüt üyelerinin tümüne uygulanma şeklinin değerlendirilmesidir (Özdevecioğlu, 2003). Bu aşama ortaya konan ödüllerin ve cezaların nasıl verildiğine, ortaya çıkan ödüllerin ve cezaların nasıl yönetildiğine ve elde edilen kazanımların nasıl dağıtıldığına dair hükümlerin uygulanmasına ilişkin geliştirilen örgütsel çıktı olarak adlandırılmaktadır (Folger ve Cropanzano, 1998).

Bilim adamları ise bunu, kazanımlar (dağıtım adaleti), süreçler (prosedür adaleti) ve bireyler arası ilişkiler (etkileşim adaleti) olarak üç aşamaya bölmektedir (Özdevecioğlu, 2003). Cohen-Charash ve Spector (2001), örgütsel adaleti bu açıklamalara dayanarak dağıtım, prosedür ve etkileşim adaleti olarak üç başlıkta araştırmışlardır.

1. Örgütsel sonuçlar, örgütte adalet algısını pozitif ya da negatif yönde etkilemektedir (dağıtım adaleti),
2. Örgütsel uygulamalar, örgütte kullanılan yöntemler ile adalet algısını etkilemektedir (prosedür adaleti),
3. Örgütsel uygulamalar, örgütteki otorite, bireylerin sergilediği hareketler ve açıklamalar açısından adalet algısını etkilemektedir (etkileşim adaleti) (Cohen-Charash ve Spector, 2001).

Greenberg de kazanımları, dağıtım adaleti, süreçleri, prosedür (işlem) adaleti ve kişiler arası ilişkileri, etkileşim adaleti olarak tanımlamıştır (Greenberg, 1987). Ayrıca dağıtım adaleti, prosedür (işlem) adaleti ve etkileşim adaleti birbirleriyle alakalı olsalar bile farklı yapılarının da olduğunu saptamıştır (Greenberg, 1990).

2.1.2.5.1. *Dağıtım adaleti.* Örgütsel adaletin alt dallarında, ilk olarak değerlendirilen dağıtım adaletinde; çünkü dağıtım adaleti örgüt üyelerinin görevleri karşılığında hak ettikleri kazanımların, adil bir şekilde dağıtılması ile ilgilenir (Sezen, 2001). Greenberg (1990) farklı bilim insanlarının adaletin kazanımların dağıtılması alt başlığı ile ilgili birçok araştırma yaptıklarını ve bu araştırmaların, dağıtım adaleti kavramına altyapı sağladığını belirtmiştir. Adams'ın (1965) eşitlik teorisinde (Equity Theory) dağıtım adaletini, örgüt üyesinin kendi çabası karşısında kazandığı ve bu durum karşısında kendisine sağladığı faydayı göz önüne alarak, aynı klasmanda bulunan diğer üyenin kazanç ve faydalarını kıyaslayıp, bunun sonucunda adaletsizlikle karşılaşmış karşılaşılmadığının saptanması olarak açıklamaktadır (Greenberg, 1990).

Baştürk (2009); Leventhal'ın kullandığı “Adalet Yargı Modeli”ni bireylerin kazanımlarının adil olup olmadığını eşitlik (equality), hakkaniyet (equity), ihtiyaç (need) gibi değişik türdeki adalet bileşenlerinin hangi koşulda meydana geldiğini araştırdığını aktarmaktadır. Bu bileşenlerin bazıları; cezalar, ödüller, kazanımlar gibi somut çıkarımlar olabileceği gibi, terfiler, görevler, hizmetler, statüler, fırsatlar, roller veya sosyal pozisyonlar gibi soyut kavramlarda olabilmektedir (Cohen, 1987).

DeConinck ve Stilwell (2004); denklik kuramının dağıtım adaletine temel oluşturduğunu savunmuştur. Örgüt üyelerinin, örgütteki diğer üyelerle arasında kendisine nasıl bir kaynak sunulduğuna dair fikirlerini ifade etmesi, denklik teorisi olarak açıklanmaktadır. Bu kurama göre üye; örgüte eğitim ve deneyim gibi katkılar sağlarken, bunların karşılığında kazanımlar, ödüller, örgütte bilinirlik, adil performans ve yükselme gibi sonuçlara ulaşır. Üyenin örgüte kazandırdıkları ve örgütten kazandıkları arasındaki oran denklik teorisini oluşturmaktadır. Başka bir ifade ile örgüte verdiklerinin karşılığında net çıktılar beklerler. Atalay (2005) ayrıca örgüt üyelerinin, çıktılarını negatif algılandığında ise performans ve görev bilincinin azaldığını, örgüte aidiyet bilinci azaltmakta ve örgüt ortamının olumlu havasının bozularak, huzursuz davranışlar gösterebilmektedir.

İnsanlar yaşantıları boyunca örgütlerde veya özel hayatında kazanımların, olumlumu veya adil kazanımlar şeklinde ayırabildikleri ile alakalı kesin bir yargı yoktur. Çünkü insanlar, kendilerine en çok fayda sağlayan durumları adil olarak algılama hissiyatı ile yaşamakta ve bu durumun insanların psikolojik bencillik yönünü olduğunu göstermektedir. İnsanların adalet kavramının tanımına yani adil veya adil olmayan

kazanımlardan hangisine yaklaştıkları net bir şekilde görülmemektedir. Bu durum ihtiyaçlara, görev ve yeteneklere göre açıklanmadığı sürece, adil olmayan bir dağıtımdan ileriye gidemeyecektir (Skitka ve diğerleri, 2003). Dağıtım adaleti; adaletsizliği alt boyutlara ayırmaz. Dağıtım adaleti; kazanma tatminini genel adaletten daha doğru karşılamaktadır. Doğruluk ve adaleti bir arada gerçekleştirmek için “olumlu adaletsizliği” adaletten, “adaleti” de kazanma tatmininden ayrı tutan kurallara ihtiyaç duyulmaktadır (Aslan, 2006).

2.1.2.5.2. *Prosedür adaleti*. Prosedür (İşlem) adaleti, dağıtım adaletinin tanımlayamadığı durumlar karşısında ortaya çıkmıştır. Thibaut ve Walker (1975) bu alanda ilk araştırmaları hukuk alanında yaparak resmi prosedürlerin alınan kararlar üzerinde toplumsal etkisini araştırmışlardır. Folger ve Greenberg (1985) ise, prosedür adaleti kavramını ilk kez örgütlere uyarlayan araştırmacılar olmuş ve dağıtım adaletiyle birbirinden ayrı kavramlar gibi görünseler de yolları sürekli birleşen kavramlar olarak düşünülmesi gerektiğini belirtmişlerdir (1975, 1985, akt. Yılmaz, 2002).

Prosedür adaletinde; dağıtım adaletinin aksine yargıların alınma safhası önceliklidir. Prosedür adaleti doğru metotlar kullanılarak gerçekleştirilen dağıtım yargılarına duyarlık gösterme seviyesi, olarak tanımlanmaktadır (Scandura, 1999). Dağıtım adaleti örgütlerde görev yapan üyelerin kazanımlarının dağılımlarına gösterdikleri tepkiyi incelerken, prosedür adaleti ise dağıtım kararlarının alınış biçimlerinde gösterilen tepkileri araştırmaktadır. Bu kararlar alınırken kullanılan prosedürlerin adil olup olmadığına yönelik algılar, kazanımların adilliği ile ilgili olan algıları da etkilediği görülmüştür (Folger, 1987).

Ödüllerin dağıtılma şekli ile prosedür adaletinin ilişkili olduğunu öne sürmüş ve iş görenlerin sergiledikleri performans ile aldıkları ödüllerin ne şekilde belirlendiğini, ödül dağıtımında kullanılan yargı mekanizmasının nasıl hareket ettiğini ve aynı zamanda prosedürlerin üyeler açısından ne denli adil olduğunu açıklamaktadır (Konovsky, 2002, akt. Dilek, 2004).

İstenen sonuçlara ulaşabilmek için kullanılan yöntem prosedür denilmektedir. Sonuç (kazanım) dağıtım adaletini adil olarak pay etmektir. İşte prosedür adaleti de

kazanımların paylaşılmasında kullanılan metotların adil olarak algılanmasıyla alakalıdır (Özdevecioğlu, 2003).

İşgörenlerin prosedür (işlemsel) adaleti algılarını artırmak için işlemlerin şu özelliklere sahip olması gerektiğini belirtmektedir;

- a) Üyelere ve geçen zaman içinde değişiklik göstermemelidir,
- b) Herkese karşı tarafsızlık ilkesi esas alınmalıdır,
- c) Bir yargıya varıldığında tüm bilgilerin toplandığından, bu bilgilerin doğruluğundan ve kullanıldığından emin olunmalıdır,
- d) Yanlış yargılarından dönebilecek ve yanlışı düzeltebilecek sisteme sahip olmalıdır,
- e) Ahlaki kurallara ve kişisel etiğe uygun olmalıdır,
- f) Verilen kararlara maruz kalan örgüt üyelerinin fikirleri alınmalıdır

(Leventhal, 1980, akt. Polat, 2007).

Prosedür adaleti, ödül kararlarına varılmak için kullanılan süreç ve prosedürlerin adilliği anlamına gelmekte ve sistemin formal özelliğini yansıtmaktadır (Folger ve diğerleri, 1992). Sistemin formal özelliği ile belirlenen kıstaslar; prosedür adaleti, kararların doğru bilgilere dayanılarak verilmesi, düzenli aralıklarla ve herkes için tutarlı olarak gözden geçirilmesi, karar verme sürecinde bireylere söz hakkı tanınması, yanlış kararların temyizine izin verilmesi ve kararların ahlaki ve etik tutumlar içinde alınmasıyla belirlenir (Rahim ve diğerleri, 2001). Ödüllerin ve kazanımların adil bir şekilde dağıtılması ve işlem eksikliği arasında bir bağ olduğu düşünülmektedir (Niehoff ve Moorman, 1993). Bu kararın sonucunda çıktı, bireyin istediğinden daha düşük seviyede olsa dahi, prosedür adaleti ile tutarlı olduğu için astlar tarafından kabul görecektir (Scandura, 1999).

Bu gibi durumlarda prosedür adaleti, tarafsız olmayan yargının bile olumsuz bir tepkiyle karşılaşmasını engelleyebildiğinden örgütler ve karar vericiler açısından hayati önem taşımaktadır. Çünkü farklı bir durumla karşılaşıldığında; bireyler örgütlerinde adaletsizliği algılamaları halinde sadece adaletsizliğin kaynağına değil örgütün bütününe karşı tepki gösterebilirler (Baştürk, 2009).

2.1.2.5.3. *Etkileşim adaleti.* Bies ve Moag (1986) gerçekleştirdikleri araştırmalarında, örgüt içerisinde üyelerin, örgütteki üst düzey yetkililerin verdikleri kararlar ve değerlendirmeleri sonucunda haklı sebepler ortaya koyduklarında, üyelerin kendilerine adil bir şekilde davranıldığı kanaatine vardıklarını belirtmişlerdir. Bireylerin adaleti anlama şekillerinin genellikle karar verme sürecinden ziyade, örgüt içerisindeki üyelerin birbirleriyle üst seviyede iletişim kurmasının tesir ettiğini ortaya koymuşlardır. Bilim insanlarının birçok farklı araştırmalarına sebep olan etkileşim adaleti, örgütsel adaletin üçüncü bir modeli olarak kabul ettikleri görülmektedir.

Etkileşim adaleti; üyelerin, örgütlerine karşı adalet algılarını şekillendirirken, sadece dağıtım ile ilgili yargılardan ve bu yargılarda kullanılan prosedürlerin neler olduğundan etkilenmezler (Baştürk, 2009). Bu durumu Bies ve Shapiro (1987), örgüt üyelerinin yargı dağıtılırken kendileriyle konuşulmasını, saygılı ve samimi bir şekilde yargıların açıklanmasını tercih ettiklerini bildirmektedirler. Folger ve Bies (1989), örgütteki karar vericilerin iletişim kurarken adaleti ön planda tutmalarının üyelerin alınan kararların altında yatan prosedürleri de anlamaya yatkın oldukları belirlemişlerdir. Yöneticilerin iletişimlerinde adil olmadıklarında konu hakkında varılan karar prosedürlerinin adil uygulanmadığı fikrine varırlar. Ayrıca örgüt üyelerinin etkileşim adaletine ait algıları, yalnızca amirlerine karşı değil örgütteki tüm arkadaşlarına karşı olan davranışlarını da etkilediği görülmüştür.

Niehoff ve Moorman (1993) ise yaptıkları araştırmalarında etkileşim adaletini, örgüt içerisindeki üst düzey yöneticilerin prosedürleri uygulama esnasında gösterecekleri davranışların, adaletli olması gerekliliğini belirtmektedir. Etkileşim adaletinin üst seviyelerde olması, üyelerin dağıtım ve prosedür adaletine önem vermediğini göstermektedir. Örgüt yöneticilerinin gösterecekleri olumlu, duyarlı ve saygılı tutumlar, üyelerin adil olmayan dağıtımları ve prosedürleri görmezden gelerek, hoşgörülü bir yaklaşım içerisinde olduklarını saptamaktadırlar (Skarlicki ve Folger, 1997). Bu çıkarımlar sonrası etkileşim adaletinin, diğer adalet modellerine göre daha önemli olduğunu ispatlar niteliktedir (Irak, 2004).

Stecher ve Rosse (2005) araştırmalarında, dağıtım ve prosedür adaleti modellerinden ziyade etkileşim adaletinin daha başarılı etkiler yarattığını ortaya koymaktadır. Sonuçlara bakıldığında, etkin bir şekilde etkileşim adaletinin, çalışanın işinden ayrılma

arzusu, olumsuz duygulanım ve işinde gösterdiği gayret ile ilişkili kuvvetli bir rolü olduğunu göstermektedir.

Örgütün karar verme mekanizmasında bulunan bireylerin yaklaşım ve eylemleriyle ilişkili etkileşim adaleti algıları pozitif yönde olması, çalışanların örgüt lehine olacak yaklaşımlar ve hareketlerde bulunmasına imkan sağlayacaktır. Bireylerin birbirleri ile olan iletişim yöntemi ile örgüt içindeki adaletsiz uygulamaların adaletli olarak anlaşılabilmesine yol açacağı gibi, çalışanların üzerinde oluşturacağı negatif etkilerin oranını düşürebileceği de ileri sürülmektedir. Öte yandan, örgütsel adaletin alt kategorilerinden olan dağıtım adaleti, örgütte adaletsiz bir durum meydana geldikten sonra oluşan tepkileri araştırarak, örgüt üyelerinin oluşan adaletsiz ortamlardan uzaklaşmalarını incelemektedir. Örgüt içerisinde adaletli bir ortam oluşturma çabasını ise prosedür adaleti ve etkileşim adaletinin karşılayacağı düşünülmektedir (Baştürk, 2009).

2.2. İlgili Araştırmalar

Avşaroğlu (2007), Wandke'in (1966), bireyin iç dünyasındaki çelişkilerin, bireyin benlik seviyesiyle ilişkisini araştırmış, benlik saygısı düşük olan bireylerin, benlik saygısı yüksek olan bireylere göre daha tutarsız olduğunu gösterdiğini belirtirken; Kuzgun'un (1972) ise üniversitede öğrenim gören bireyleri çalışmasında kullanarak, bu bireylerin anne ve babalarının yaklaşımlarının karşısında, kendilerini gerçekleştirme seviyesine etkisini araştırmıştır. Bu araştırma sonucunda benlik saygısı ile aile sevgisi arasında olumlu ve etkin ilişki bulunarak, yüksek benlik saygısının anne ve babanın davranışları arasında anlamlı bir ilişki olduğu aktarmıştır.

Gür (1996), King'in (1977) ergen bireyler ile ilgili araştırmasında; ergen bireylerin okul dönemindeki başarılarının benlik saygılarıyla ilişkili olduğunu belirterek, öğrencilerin başarıları yükseldikçe benlik saygısı seviyelerinin de arttığını ortaya koymuştur. Mc Carty ve Hoge (1982) ergen bireylerin benlik saygısının yaş üzerindeki etkisini incelemek için 2000 kişiye Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ve Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği uygulamıştır. Araştırmanın verilerine bakıldığında; ergen bireylerin yaşları arttıkça benlik saygılarının da buna paralel olarak artış gösterdiği görülmektedir.

Tufan (1989), üniversitede dört yıl eğitim gören bir grup genci sistemli bir şekilde birden dördüncü sınıfa kadar Coopersmith Benlik Saygısı Envanterini uygulayarak öğrencilerin hayat tecrübeleri ile benlik saygıları arasında olumlu yönde bir anlamlılık saptamıştır. Öğrencilerin hayat tecrübeleri artış gösterdikçe benlik saygısının da buna paralel olarak artış göstermekte olduğu görülmüştür. Ayrıca yükseköğretim boyunca benlik saygısının artabileceğini öngörmüş bu yüzden de hayat tecrübelerinin artırılması ve oluşabilecek problemlerin çözülmesi için servisler sağlanması gerektiğini belirtmektedir.

Yegül (1999); Pcoffer ve Schefer'da (1989) tekerlekli sandalye yarışmalarında mücadele eden engelli sporcuların benlik saygılarında olumlu yönde ilerleme olduğunu ayrıca Schmill ve arkadaşlarının 1990 yılında yaptıkları çalışmada, engelli sporcuların, sporcu olmayan bireylerin aksine benlik saygılarının yüksek olduğunu, saptamıştır.

Doğan ve diğerleri (1994), yaptıkları çalışmada üniversitede okuyan bireylerin aktif sosyal faaliyetler gösterme oranları ve benlik saygısı seviyelerini tespit etmiş, bu spor yapan ve yapmayan bireylerin vücut görünüşleri arasındaki fark incelemiş ve spor yapan bireylerin vücut görünüşlerinin daha iyi seviyede olduğunu tespit etmişlerdir. Buna ek olarak sosyo-ekonomik düzeyleri ve benlik saygısı yüksek olan bireylerin, sosyal faaliyetlere katılma oranının yüksek seviyede olduğu saptanmıştır.

Yegül (1999), Kamal ve arkadaşlarının 1995 yılında yaptıkları çalışmada sporcu olan ve olmayan bireylerin benlik saygılarını incelemiş, bunun sonucunda sporcu olan ve sporcu olmayan bireylerin benlik saygılarında nitel bileşiklere bakılarak genel benlik saygısı oranları karşılaştırılmış ve sporcu olanların sporcu olmayanların aksine yüksek düzeyde benlik saygısına sahip oldukları belirlediklerini aktarmıştır.

Yapılan farklı bir çalışmada; sporcu olan ve sporcu olmayan liseli erkek öğrencilerin benlik saygısı ve benlik algı oranlarının arasındaki ilişkiye bakılmış, çıkan sonuçlarda sporcuların atletik yeterlik ve global benlik oranlarında anlamlılık saptanmıştır. Çünkü aktif spor yapan birey, seçtiği spor dalından keyif alıp, kendisini sporcu olarak benimseyerek atletik yeterlik oranını artırmaktadır. Ayrıca yarışmalarda ulaşılan zaferler ile doyum hissinde olumlu düşünceler yaratarak, benlik saygısının sporcuların kendilerini benimsemelerinde çok önemli bir rol oynadığı belirtmektedir (Yegül, 1999).

Fulham ve Cheng (2000), yirmili yaşların başında olan bireylerle ilgili yaptığı çalışmada, benlik saygısı, kişilik (dışadönüklük, nevroitiklik, psikotiklik, yalan) ve ailenin bireyi büyütme yöntemlerinin (otoriter, yetkili, bilgili) genç bireylerin mutluluklarını nasıl etkiledikleri araştırılmış, bunun sonucunda benlik saygısının genç bireylerin mutluluğunda en önemli rolü oynadığını göstermişlerdir.

Altunbaş'ın (2006) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda eğitim alan 267 adet 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileri üzerine yaptığı çalışmasında, öğrencilerin benlik saygı seviyesi ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi araştırmış, öğrencilerin benlik saygısı oranlarını bölümler bazında kıyasladığında, beden eğitimi öğretmenliği bölümünde eğitim alan öğrencilerin benlik saygısı düzeyleri, antrenörlük bölümünde eğitim alan öğrencilerin benlik saygısı düzeylerinden yüksek olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin not ortalamaları ve benlik saygısı puanları sınıf seviyesine göre kıyaslandığında, sınıflar arasında anlamlı farklılıklar bularak öğrencilerin benlik saygıları ile akademik başarıları arasında önemli bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Gün (2006), Ankara ve Diyarbakır illerinde yaş aralıkları 12-14 olan, çeşitli branşlarda spor yapan 197 öğrenci ve spor yapmayan 236 öğrencinin benlik saygısı düzeylerini kıyasladıklarında, spor yapanlar ile spor yapmayan öğrencilerin benlik saygısı puanları arasında etkili bir fark bularak, spor yapma faaliyeti ile benlik saygısı arasında olumlu olarak anlamlı ilişki olduğunu belirtmektedir. Öğrencilerin spor yapma faaliyetinde bulunanların benlik saygıları üst, orta ve düşük sosyo-ekonomik seviyelerde olan öğrencilerde kıyaslandığında, sosyo-ekonomik düzey ile benlik saygısı arasında olumlu yönde anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Bu veriler ışığında, spor yapan genç bireylerin benlik saygısı yüksek olmasından dolayı, spor yapanlar arasında sosyo-ekonomik farklılıkların öneminin düştüğünü, buna karşın spor yapmayan genç bireylerin benlik saygısı seviyeleri alt seviyede bulunarak, sosyo-ekonomik farklılıklardan etkilendikleri belirmiştir.

Erşan ve Doğan (2009) yaptıkları araştırmada, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda eğitim gören 286 öğrencinin benlik saygısı seviyelerini tespit etmişlerdir. Sosyo-demografik özelliklerle olan ilişkisinin incelendiği bulgusunda öğrencilerin benlik saygısı seviyelerinin alt seviyelerde olmasını 21 yaş ve altında bulunan bireylerin 21 yaş üzerindeki bireylere göre

insanlara güven duymamaları ve fazla hayalci olmalarına bağlamakta ve bu yaş düzeylerinin özellikleri ile benzerlikler taşımalarının normal olduğu sonucuna varırken; erkeklerin benlik saygısı düzeylerinin kızların benlik saygısı ortalamalarından daha alt düzeyde olduğunu ortaya koymuşlardır. Öte yandan, takım sporu ile uğraşan sporcuların, bireysel sporlarla uğraşan sporculara göre insanlara daha çok güven duymasını da bireyin babasıyla olan ilişkisinin yetersiz olması ve kendisini farklı bireylerle iletişim kurarken tehlikede hissetmesiyle ilişkili olduğu, takım sporlarının bireye “biz” hissini verdiğini göstermektedir.

Uçan ve Çağlayan (2012), Ankara, İstanbul ve Sakarya illerinde 13–20 yaş arası 304 kişinin gönüllü olarak katılım gösterdiği, takım sporu ve bireysel spor yapan sporcular ile Spor yapan ve spor yapmayan bireylerin benlik saygısı puanları arasında herhangi bir ilişki olup olmadığının incelendiği çalışmalarında; spor yapan ve yapmayan bireylerin benlik saygısı puanları ile takım sporu ve bireysel spor yapanlar ile spor yapmayan bireylerin benlik saygısı puanların arasında anlamlı bir fark bulunmadığını belirlemiştir. Araştırmada elde edilen diğer sonuçlara göre; yaş grubu değişkeninde 13–16 yaş ile 17–20 yaş arasındaki bireylerin benlik saygısı puanları arasındaki ilişki anlamlı olarak bulunmuştur. Ayrıca spor yapma yılı değişkeninde 1–5 yıl arası spor yapanlar ile 10–14 yıl arası spor yapanlar arasında 10–14 yıl lehine; 6–9 yıl arasında spor yapanlar ile 10–14 yıl arası spor yapanlar arasında da yine 10–14 yıl lehine anlamlı farklılıklar görülmüştür.

Özşaker (2013), Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 135 Kız ve 245 erkek olmak üzere toplam 380 öğrencinin, iletişim becerileri ve Benlik Saygısı düzeylerini ortaya çıkarmak ve aralarındaki ilişkiyi belirlemek için yaptıkları çalışmalarında; BESYO öğrencilerinin iletişim becerileri ile benlik saygıları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ve spor yapan öğrencilerin iletişim becerileri ile benlik saygısı puanlarının spor yapmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğunu belirlemiştir.

Abbasoğlu ve Öncü (2013), Üç farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 469 gönüllü Beden Eğitimi Öğretmen adayının bazı değişkenlere benlik saygıları ile tutumları arasındaki ilişkiye göre inceledikleri çalışmalarında, benlik saygılarının sınıf, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, algılanan akademik başarı durumu ve gelir durumu değişkenine göre; öğretmenlik

mesleğine yönelik tutumlarının ise algılanan akademik başarı durumu değişkenine göre farklılaştığı; ayrıca beden eğitimi öğretmeni adaylarının benlik saygıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönde ancak düşük düzeyde bir korelasyon olduğunu belirlemişlerdir.

Aydoğan ve Bardakçı (2017), FIFA ve TFF iş birliğinde Trabzon’da düzenlenen Türkiye Kadın Futbol Milli Takımlar teknik kadrosu ve Türkiye’de kadın futbolu liglerinde görev yapan, TFF tarafından belirlenen başarılı 19 antrenörün gönüllü olarak katıldığı çalışmasında, FIFA ileri seviye kadın futbolu eğitim seminerinde antrenörlerin benlik saygılarının demografik bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarında, kadın futbol takımı antrenörlerinin benlik saygısı puanlarının; eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği; bu farklılığın lisansüstü eğitimi almış antrenörler ile lise eğitimi almış antrenörlerin ve lisansüstü eğitimi almış antrenörler ile üniversite eğitimi almış antrenörler arasında olduğu görülmüştür. Bununla birlikte her üç gruba ait ortalamalarda benlik saygısı puanlarına bakıldığında; antrenörlerin eğitim düzeyleri arttıkça benlik saygılarının da arttığı söylenebilir. Ayrıca diğer demografik değişkenler olan, yaş değişkeni, doğum yeri değişkeni, cinsiyet değişkeni, medeni durum değişkeni, antrenörlük yapma süresi değişkeni ve futbol oynama süresi değişkenine göre, benlik saygısı puanlarında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Bu bulgular ışığında, sonuç olarak; “FİFA İleri Seviye Kadın Futbolu Eğitim Seminerine” katılan antrenörlerin benlik saygılarının eğitim durumu değişkeni harici demografik değişkenlerinin hiçbirinde farklılık göstermemesi, alanlarında başarılı ve özel seçilmiş bu antrenör grubunun eş değer benlik saygısı değerlerine sahip oldukları ve başarılarının tesadüf olmadığı düşüncesiyle değerlendirilmelidir.

Örgütsel adalet, üç alt kategorisi ve bilim dünyasında hakkında ileri sürülen birçok teori ile gün geçtikçe çoğalan bir ilgiyi üzerine çekmeyi başarmaktadır. Çeşitli sektörlerin içerisinde bulunan birçok farklı örgüt hakkında araştırmalar yapılmıştır. 1975 yılına kadar yapılan örgütsel adalet ile ilgili araştırmalarda, genellikle dağıtım adaletinin ilgi odağı olduğu görülmüş ve bu araştırmalar sosyal mübadele kuramını kullanmış olan Adams’dan esinlenilmiştir (İçerli, 2010). Adalet kavramının ne kadar önemli olduğunu anlayan örgütler, amaçlarına erişebilmek için örgütsel adaletin anahtar görevi gördüğünü saptamışlardır. Bu alanda yapılan çalışmaların 2000’li

yıllara kadar yabancı bilim insanları tarafından yapıldığını sonrasında ülkemizde de ilgi duyulan bir araştırma alanı olarak ortaya çıktığı görülmektedir.

Bies ve Moag (1986), gerçekleştirdikleri araştırmalarında, örgüt içerisinde üyelerin, örgütteki üst düzey yetkililerin verdikleri kararlar ve değerlendirmeleri sonucunda haklı sebepler ortaya koyduklarında, üyelerin kendilerine adil bir şekilde davranıldığı kanaatine vardıklarını belirtmişlerdir. Bireylerin adaleti anlama şekillerinin genellikle karar verme sürecinden ziyade, örgüt içerisindeki üyelerin birbirleriyle üst seviyede iletişim kurmasının tesir ettiğini ortaya koymuşlardır.

Greenberg'in örgütsel adalet algısı hakkında 1987 ve 1990 senesindeki araştırmaları, birçok bilim adamı için önemli bir yere sahip olmakta ve bu araştırmalarda örgütsel adaleti farklı kategorilere bölerek, kazanımların (dağıtım adaleti), süreçlerin (prosedür adaleti), ve kişiler arası etkileşimlerin (etkileşim adaleti) tarafsızlığını temel alan üç kategorisini oluşturmuştur (Greenberg, 1987, Greenberg, 1990).

Niehoff ve Moorman (1993) ise yaptıkları araştırmalarında etkileşim adaletini, örgüt içerisindeki üst düzey yöneticilerin prosedürleri uygulama esnasında gösterecekleri davranışların, adaletli olması gerekliliğini belirtmektedir.

Cohen-Charash ve Spector (2001), örgütsel adalet kavramlarına dair yaptıkları araştırmada 190 kişiden oluşan örneklem grubuna göre çıkan bulgularda dağıtım, prosedür ve etkileşim adaletleri arasında sağlam bir bağ olsa bile her bir boyutun farklı özellikler taşıdığını ortaya koymuşlardır.

Lim (2002), bir örgüt içerisinde görev alan üyelerin maddi manevi kazanımları ve kıdem yükselmesi konularında, dağıtım adaleti ve üyelerin temel gereksinimlerinin karşılanıp karşılanmadığının araştırıldığı çalışmasında, dağıtım adaletine yönelik kanıların, adilliği sağlayıp sağlamadığına bakılarak hüküm verilirken kilit rol oynadığını iddia etmektedir. Bu çalışma da dağıtım adaletinin imkan sağlama yönünden çok etkin bir katkısının olduğunu belirtmiştir.

Simons ve Roberson (2003), örgüt üyelerinin, örgüt içerisinde kendilerine adil bir şekilde yaklaşılması halinde örgütsel hedeflere nasıl hizmet verdikleriyle ilgili yapılan araştırmada, üyelerin görevleriyle alakalı olan işlemlere daha sık katıldıklarında, bu oluşuma dahil olduklarında, kendilerine karşı seviyeli ve adil bir şekilde yaklaşıldığında, bunun yansımalarının farklı alanlara da yayıldığını göstermişlerdir.

Yani veriler, üyelere adaletli bir şekilde yaklaşılması halinde, görev yaptığı örgütün farklı örgütlerle mücadele etme seviyesini yükseltmekte aynı zamanda örgütsel adaletin, göz önünde bulunmayan derindeki gücünü de ortaya çıkarmaktadır.

Söyük (2007), İstanbul’da ki 881 hemşireyi inceleyerek, hemşirelerin görev yaptıkları örgütün adaletine yönelik ilişkin kanılarını etkileyen sosyo-demografik değişkenleri araştırmıştır. Bu çalışmada prosedür adalet algısı hemşireleri görev yaptıkları birime, görev sürelerine, meslek deneyim yılına ve kazanımlarına göre farklı sonuçlar çıkarmıştır. Çalışmada, dağıtım adaleti algılarının da, çalışma yöntemlerine, vazifelerine, görev sürelerine ve kazanımları hakkındaki görüşlerinde farklılıklar bulunmuştur.

Kim (2008), Kore’de bulunan 31 örgütün üyelerine yaptığı araştırmasında, örgütlerinde kendilerine adil şekilde davranıldığı hissiyatına sahip olan üyelerin, örgütsel adalet algılarının üst seviyelerde hissettikleri ve örgütlerine daha yüksek seviyede sadakat gösterdiği saptanmıştır.

Karademir ve Çoban (2010), araştırmalarıyla örgütsel adalet algılamalarının ne denli öneme sahip olduğunu ortaya koymuş, spor sektörüne de katkı sağlayarak gelecek dönem çalışmalarına yol göstermesi hedeflenmiş, uluslararası mücadelelerde üst seviyelerde yer alması, yönetsel anlamda yenilikçi gelişmeler sağlaması ve çalışanların performans ve verim seviyesini yükseltmekte kilit rol oynayan örgütsel adalet olgusunun önemini vurgulamaktadır.

Aydoğan ve diğerleri (2017, s.107) TFF ve UEFA arasındaki “Coaching Convention” çerçevesinde Türkiye’de 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü “Futbol Antrenörü” üzerine yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlamışlardır. Futbol antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algılarının; “Amatör Futbol Oynama Süresi” değişkenine göre; “Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında, “Profesyonel Futbol Oynama Süresi” değişkeninin “Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında ve de “Antrenörlükten Elde Ettikleri Kazanımlar arasında yalnızca “Dağıtım Adaleti alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca, yaş, kurs tipi, doğum yeri, medeni durum, diğer meslek sahibi olma durumu, eğitim durumu ve futbolcuyken oynadığı mevki değişkenlerinde örgütsel adalet algıları ve alt boyutları

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma, amatör futbol oynayan futbolcuların benlik saygıları ve örgütsel adalet algılarını farklı demografik özellikler çerçevesinde incelenmesi ve iki değişken arasındaki ilişkileri tespit etmek amacı ile gerçekleştirilmiştir.

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma, genel tarama maddelerinden biri ilişkisel (correlational) yöntem ve nedensel karşılaştırma (causal comparative) yöntemi kullanılmıştır. İki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkinin, değişkenleri etkileme çabası olmadan incelenmesine ilişkisel araştırma denmektedir. Basit haliyle iki değişken arasındaki ilişkinin incelendiği ilişkisel araştırmalarda daha çok sayıdaki değişken arasındaki ilişkiler de incelenebilmektedir.

3.2. Çalışma Grubu (Evren ve Örneklem)

Araştırmanın evrenini Türkiye Futbol Federasyonu'nun Amatör Liglerinde mücadele eden amatör futbolcular oluştururken; örneklem grubunu ise TFF'nin 2017-2018 sezonunda Burdur, İstanbul, Trabzon ve Rize illerindeki Bölgesel Amatör, Süper Amatör, 1.Amatör ve 2.Amatör Liglerinde mücadele eden 33 takımın seçkisiz yolla belirlenen 537 gönüllü amatör futbolcusu oluşturmaktadır.

Örneklemi oluşturan amatör futbolcular; Türkiye Futbol Federasyon'unun 2017-2018 sezonunda; Bölgesel Amatör Liginden İstanbul Şile Yıldızspor, İstanbul Gaziosmanpaşaspor, Burdur Bucak Belediye Oğuzhanspor, Trabzon Hekimoğlu Doğanspor, Trabzon Bahçecikspor, Rize Çayelispor, Süper Amatör Liginden İstanbul Güngörenspor, İstanbul Bostancıspor, İstanbul Çeliktepespor, İstanbul Bayrampaşa Tunaspor, İstanbul Araphanspor, İstanbul Vefaspor, 1. Amatörden Burdur Bucak Gençlikspor, Burdur Belediyespor, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Gençlik ve Spor, Trabzon Haçkaspor, Trabzon Araklıspor, Trabzon Sürmenespor, Trabzon Yalıspor, Trabzon Beşirlispor, Trabzon İdmanocağı, Trabzon Erdoğanspor, Trabzon

Beşikdüzü Yeşilköyspor, Trabzon Gençlerbirliği, Rize Çayeli Gençlerbirliği, Rize Kopuzlar Vakfı Veliköyspor, 2. Amatörden İstanbul Emirganspor, İstanbul Şilespor, İstanbul Adalarspor, Burdur Hacılar Gençlikspor, Burdur Esnafspor, Trabzon Ağasar Çepnispor, Rize Yaylacıarspor kulüplerinde amatör olarak futbol oynamaktadırlar.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada amatör futbolculara, araştırmacı tarafından hazırlanan "Demografik Bilgi Formu", "Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri" ve "Örgütsel Adalet Algısı Ölçeği" uygulanmıştır. Uygulama araştırmacının kişisel çabası ile ilgili illerde amatör futbol oynayan futbolculara bizzat araştırmacı tarafından futbolculara uygulatılmıştır. Araştırmacı tarafından ölçeklerin amacı ve içeriği hakkında bilgi verilmiş ve sadece bir şık işaretlemeleri ve soruları boş bırakmamaları istenmiştir.

3.3.1. Demografik Bilgi Formu. Araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi formunda, uygulama kapsamındaki amatör futbolcuların yaş, doğum yeri, medeni durum, eğitim durumu, futbol oynama yılları, TFF hangi lig kategorisinde futbol oynadığı ve futbol oynadığı mevki ile ilgili sorulardan oluşmaktadır.

3.3.2. Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri. Stanley Coopersmith (1967) tarafından geliştirilen bu ölçek, kişinin çeşitli alanlarda kendisi hakkındaki tutumunu değerlendirmede kullanılan bir ölçme aracıdır. Ölçek için kabul edilen benlik saygısı tanımının üç özelliği vardır; (1).Benlik saygısı kişinin kendisi ile ilgili değerlendirmelerini yansıtan bir yargıdır, (2).Bu yargının görel olarak sürekliliği vardır ve hemen değişmez, (3).Bu yargı kişinin yaşına, cinsiyetine ve sosyal rollerine bağlı olarak değişebilir. Ölçek Rogers ve Dymond'un ölçeklerinde kullandıkları maddeler temel alınarak yapılmıştır (Yenidünya, 2005).

Envanterin geçerlik ve güvenilirliğine ilişkin yurtdışında yapılmış olan çalışmaları Pişkin (1996) şöyle özetlemiştir; Coopersmith (1967) aracın güvenilirlik katsayısını kızlar için 0.91 ve erkekler için 0.80 olarak bulduğunu belirtmektedir. Ayrıca Coopersmith güvenilirlik çalışmasında ölçeğin Cronbach alfa katsayısını .86 ve benzer ölçekler geçerliği katsayısını ise .60 olarak bulmuştur.

Crandall, Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeğinin benzer ölçekler geçerliliğini belirlemek için Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeğini, 300 üniversite öğrencisine birlikte uygulayarak her iki ölçekten öğrencilerin elde ettikleri puanlar arasında .60'lık bir korelasyon bulmuştur. Ayrıca, Ilber ve Tippett de Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği arasındaki korelasyonu .59 olarak bulmuşlardır (Turan ve Tufan, 1987).

Coopersmith Benlik Saygısı ölçeği ilk kez Türkçe'ye Turan ve Tufan (1987) tarafından çevrilmiş ve geçerlik güvenirlik çalışması yapılan ölçek, Hacettepe Üniversitesi öğretim elemanlarınca gözden geçirilip Sosyal Hizmetler Yüksekokulu öğrencilerine uygulanmış ve gereken düzenlemeler yapılmak suretiyle son şeklini almıştır. Bunu izleyen aşamada ölçek Turan'ın yaptığı başka bir çalışmada Test-tekrar test sonucu elde edilen Cronbach alfa katsayısı .65 ve anlamlı bulunmuştur. Ayrıca yine Tufan tarafından Nisan 1987 tarihinde, Coopersmith Benlik Saygısı Envanterinin geçerlik çalışması yapmak amacıyla Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri ile Rosenberg Benlik Saygısı ölçeği birlikte uygulanarak iki ölçme aracından elde edilen puanlar arasındaki korelasyona bakılmıştır. Her iki ölçekten öğrencilerin elde ettikleri puanlar arasında .62'lik bir korelasyon bulunmuştur (Turan ve Tufan, 1987). Ölçeğin çocuklara ve yetişkinlere uygulanan iki ayrı formu bulunmaktadır. Yetişkinler formu 25 maddelik kısa form ve 58 maddelik uzun formlardan oluşmaktadır. Araştırmada, ölçeğin 25 maddelik kısa formu kullanılmıştır. Bu günkü haliyle ölçek "benim gibi" ya da "benim gibi değil" biçiminde işaretlenebilen 25 maddeden oluşmaktadır. Beklenen cevaplar 1 puan, beklenmeyen cevaplar ise 0 puan almaktadır. 1, 4, 5, 8, 9, 14, 19, 20 no' lu maddelere "Benim Gibi", 2, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25 no' lu maddelere de "Benim Gibi Değil" cevaplandığında, sonuç 4 ile çarpılarak toplam puan elde edilmektedir. Ölçekten alınabilecek puanlar 0-100 arasında değişmektedir. Dolayısıyla bir kişinin benlik saygısı puanı maksimum 100 olabilir. Boş bırakılan maddelere ya da her iki seçeneğin de işaretlenmesi halinde bu maddelere puan verilmez. Puanların yüksekliği benlik saygısının yüksekliğini, düşüklüğü ise benlik saygısı düzeyinin düşüklüğünü ifade etmektedir (Çankaya, 2007).

3.3.3. Örgütsel Adalet Algısı Ölçeği. Niehoff ve Moorman'ın 1993 yılında geliştirdikleri; Yıldırım'ın 2002 yılında Türkçe uyarlamasını yaptığı Örgütsel Adalet

Algısı Ölçeğinin orijinal formu 20 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar dağıtım adaleti, prosedür adaleti ve etkileşim adaletidir. Dağıtım adaleti ait beş önerme ile bireylerin elde ettikleri kazanımlarla ilgili adalet algılamalarını ölçülmektedir. Dağıtım adaleti farklı iş davranışlarının adilliğinin tespit edilmesinde kullanılmaktadır. Bu farklı iş davranışları şunları içermektedir: Kazanım düzeyi, çalışma yükü, iş sorumlulukları adilliğini tayin eden 5 (1.-5. maddeler) maddeden oluşmaktadır. Prosedür adaleti ile ilgili altı önerme kazanımların belirlenmesinde kullanılan metotlar, yöntemler ve süreçlerle ilgili adalet algılamalarını ölçen 6 (6.-11.maddeler) maddeden oluşmaktadır. Prosedür (İşlemsel) adaletini ölçmede kullanılan maddeler iş kararlarının, çalışan sesinin ve itiraz sürecinin seviyesi vb. gibi resmi prosedürleri ölçmek için kullanılmıştır. Etkileşim adaleti ise örgütsel işlemler uygulanırken, insanların maruz kaldığı tutum ve davranışların niteliğiyle ilgili adalet algılamalarını ölçen 9 (12.-20. maddeler) maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler, işle ilgili kararlar alınırken çalışanların ihtiyaçlarını dikkate alınma ve çalışanlara yeterli miktarda açıklama yapılma seviyesini ölçmek için kullanılmıştır. Niehoff ve Moorman ölçeğinin orijinal formunda bütünü için güvenilirlik Croanbach Alpha katsayısının .90'nın üzerinde olduğunu, alt boyutları için güvenilirlik Croanbach Alpha katsayılarının Dağıtım Adaleti için .74, Prosedür Adaleti için .85, Etkileşim Adaleti için ise .92 olduğunu belirtmiştir. Yıldırım (2002) tarafından Türkçeye uyarlanan örgütsel adalet ölçeğinin güvenilirlik analizi sonucunda elde ettiği Croanbach Alpha katsayısı ölçeğin bütünü için .90'nın üzerinde olduğunu belirterek, ölçeğinin alt boyutlarının Cronbach Alpha katsayıları, Dağıtım Adaleti için .81, Prosedür (İşlemsel) Adaleti için .89 ve Etkileşim Adaleti için ise .95 bulunmuştur.

3.4. Araştırmada Kullanılan Ölçeklere İlişkin Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmamızda kullanılan ölçeklerin geçerlik güvenirlilikleri; yukarıda da belirtildiği gibi daha önce yapılan farklı çalışmalarla test edilmiştir. Aydoğan (2012) ise araştırmamızda kullanılan ölçekleri, örneklem grubumuzu temsil eden yetişkin futbolculara uygulamış ve geçerlik güvenirlilik çalışmalarını şu şekilde özetlemiştir. Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenirliliklerinin belirlenmesine yönelik yapılan analiz sonucunda, Coopersmith Benlik Saygısı ölçeğinin güvenirlilik Cronbach Alfa değeri .74 olarak; Örgütsel Adalet Algısı Ölçeğinin bütünü için güvenirlilik Cronbach

Alfa değeri .91, alt boyutları olan Dağıtım Adaleti için Cronbach Alfa değeri .77, Prosedür Adaleti için Cronbach Alfa değeri .85, Etkileşim Adaleti için Cronbach Alfa değeri .86 olduğu belirlenmiştir. Aydoğan (2012) kullanılan ölçeklerin geçerliklerine yönelik açımlayıcı faktör analizinde faktörleştirme tekniği kullanmış, faktörlerin yorumlanmasında açıklık ve anlamlılığı sağlamak için Varimax dik eksen döndürmesi yapılmış ve faktör sayısının belirlenmesinde madde öz değerleri dikkate alınmıştır (Büyüköztürk, 2018). Örneklemin büyüklüğünün geçerliğini istatistiksel olarak test etmek için Kaiser- Meyer-Oklin'in (KMO) örneklem yeterliği ölçümü yapılmıştır. Buna göre ölçeklerin Kaiser-Meyer-Olkin örneklem uygunluğu değerinin Coopersmith Benlik Saygısı ölçeği için .825, örgütsel adalet ölçeği için .936 olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Bartlett'in küresellik testinin anlamlılık seviyesinin tüm ölçekler için 0,000 çıkması ($p < 0,05$ için), verilerin yetişkin örneklem üzerinde kullanmaya uygun olduğunu göstermektedir. Bu bulgular ışığında kullanılan ölçeklerin, farklı akademik çalışmalar yönünden duyarlılığı ortaya koyulmuş, güvenilir ve geçerli birer araç takımı olduğu belirlenmiştir.

3.5. Verilerin Değerlendirilmesi ve Analiz Teknikleri

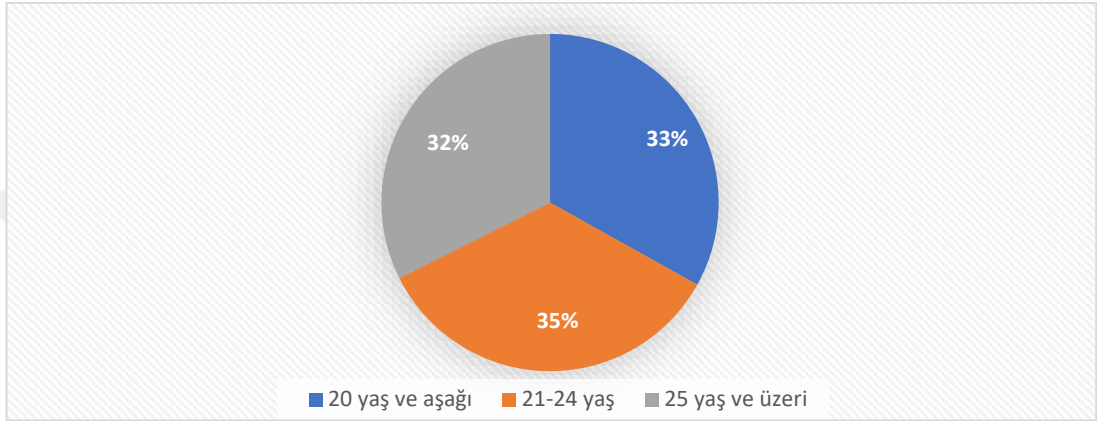
Araştırmamızda içeriğimizle alakalı literatür taraması yapılırken, tek yaprak A4 kağıdına önlü arkalı yerleştirdiğimiz ölçeklerimizi, belirlenen takımların amatör futbolcularına uygulanarak veriler elde edilmiş ve istatistik analizlere hazır hale getirilmiştir. Tez yazımında MS Word programı, verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin çizilmesinde Windows MS Excel tablolama programı, istatistik testlerin yapılmasında Windows SPSS 22.0 İstatistik programı kullanılmıştır. İstatistik testlerde ilk olarak dataların parametrik testlerin ön koşullarını sağlayıp sağlamadığına Skewness ve Kurtosis (çarpıklık basıklık) değerlerine bakılarak -1.0 +1.0 aralığında yer aldığından verilerin normal dağıldığı gözlemlenmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiğinden verilere istatistiki analiz olarak Bağımsız Örneklem T-Testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), çoklu varyans analizi (MANOVA) ve Pearson korelasyon analizi testleri uygulanmıştır. Manova analizleri aslında birden fazla yapılmış Anova analizi olduğundan, bulgular kısmında Manova analizi değerleri gösterildikten sonra, değişkenler arasındaki farkları göstermek için Anova tablolarından faydalanılmıştır (Büyüköztürk, 2018).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

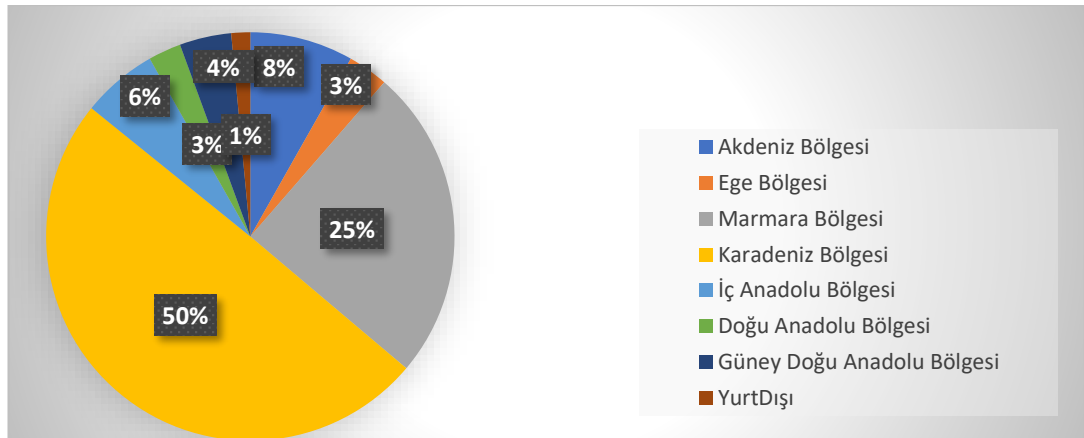
4.1. Futbolcuların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları

Grafik 1. Futbolcuların Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı

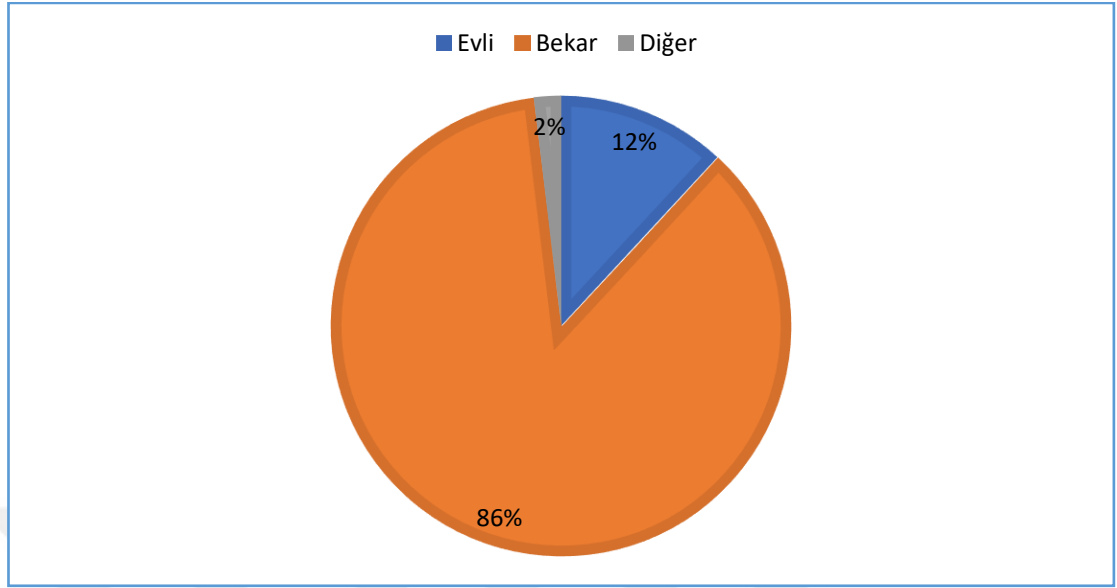
Grafik 1’de amatör futbolcuların yaş değişkenine göre üç gruba ayrılmış dağılımı bulunmaktadır. Analiz neticesine göre bu çalışmaya katılanların % 33,1’u (N=178) 20 yaş ve aşağı, % 34,5’i (N=185) 21-24 yaş aralığında ve %32,40’ı ise (N=174) 25 yaş ve üzerindeki yaş aralıklarındadırlar.

Grafik 2. Futbolcuların Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Dağılımı

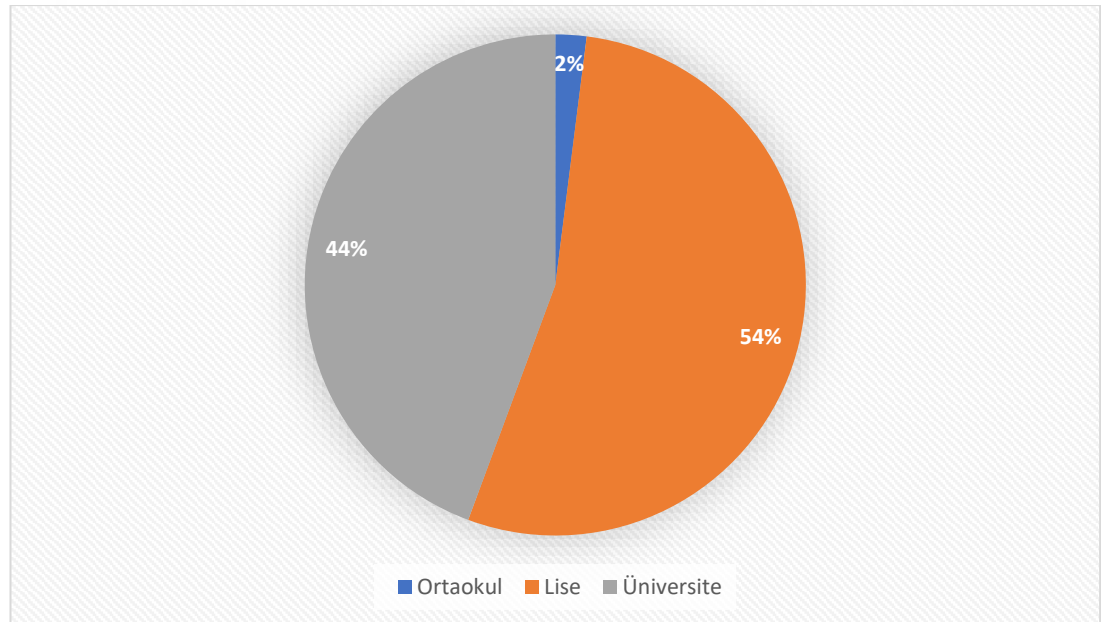
Grafik 2’de amatör futbolcuların doğum yeri değişkenine göre hangi bölgede yer aldığına dair dağılım verilmektedir. Analiz neticesinde çalışmaya katılanların % 49,7’si (N=267) Karadeniz Bölgesinde yer alırken; %24,8’si Marmara Bölgesinde (N=133); %8,2’si ise Akdeniz Bölgesinde (N=44) yer almaktadır.

Grafik 3. Futbolcuların Medeni Durum Değişkenine Göre Dağılımı

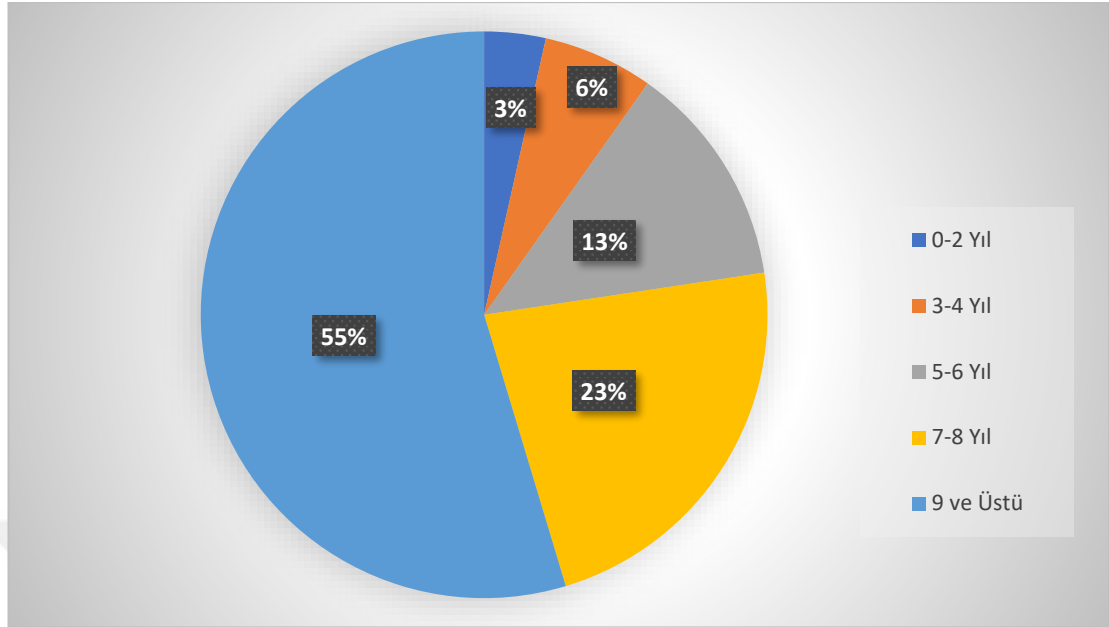
Grafik 3'te amatör futbolcuların medeni durum değişkeni gösterilmektedir. Analiz neticesinde çalışmaya katılanların % 86,2'si (N=463) bekar; %11,9'u (N=64) evlidir; %1,9 (N=10) ise medeni durumları diğer kategorisindedir.

Grafik 4. Futbolcuların Eğitim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

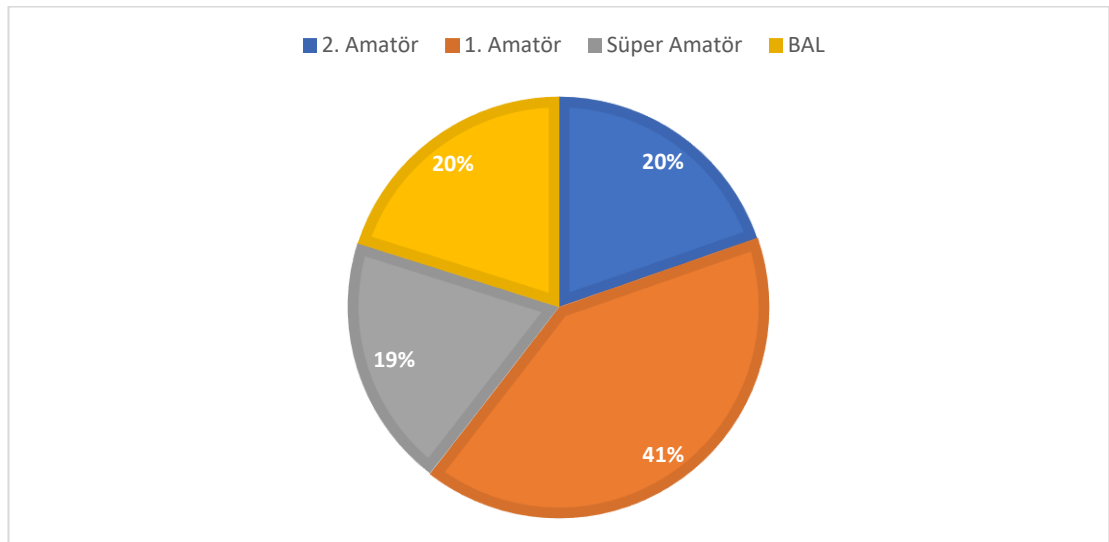
Grafik 4'te amatör futbolcuların eğitim durumu değişkeni dağılımlarına yer verilmiştir. Analiz neticelerinde, çalışmaya katılanların % 53,6'sı (N=288) Lise mezunu; %44,3 (N=238)'u ise üniversite mezunudur. Katılımcıların %2'si (N=11) ise ortaöğretim mezunudur.

Grafik 5. Futbolcuların Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Dağılımı

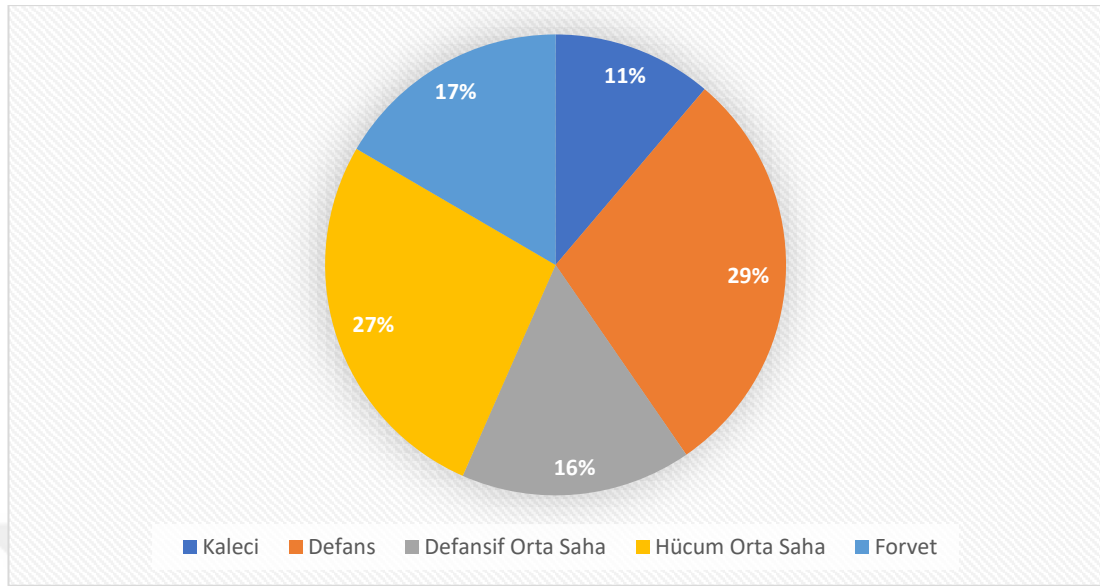
Grafik 5'te amatör futbolcuların futbol oynama yılı değişkenine göre dağılımları yer almıştır. Analiz neticesinde, çalışmaya katılanların % 54,6'sı (N=293) 9 yıl ve üzeri futbol oynarken; % 22,7'si (N=122) 7-8 yıl arasında futbol oynamaktadır; katılımcıların %3,5'i (N=19) ise 0-2 yıldır futbol oynamaktadır.

Grafik 6. Futbolcuların Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Dağılımı

Grafik 6'da amatör futbolcuların futbol oynadıkları ligler yer almaktadır. Analiz sonucunda %40,8'i (N=219) 1. Amatör; %20,1' (N=108) Bölgesel Amatör Liglerde; %19,7'si (N=106) 2. Amatör Liglerde ve %19,4'ü ise Süper Amatör Ligde mücadele etmektedir.

Grafik 7. Futbolcuların Oynadıkları Mevki Göre Dağılımı

Grafik 7’de amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevki değişkenine göre dağılımları gösterilmektedir. Analiz sonuçlarına göre katılımcıların % 29,2’si (N=157) defans mevkiinde mücadele ederken; %26,8’i (N=144) hücum orta saha; %16,6’sı (N=89) forvet; %16,2’si (N=87) defansif orta saha ve %11,2’si (N=60) kaleci mevkiinde oynamaktadır.

4.2. Futbolcuların Demografik Özelliklerine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Yaş Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik Saygısı Ölçeğinin toplam puanları ile amatör futbolcuların yaş değişkeni arasındaki ilişkiyi anlamak için tek yönlü Varyans Analizinden (ANOVA) faydalanıldı.

Tablo 1.

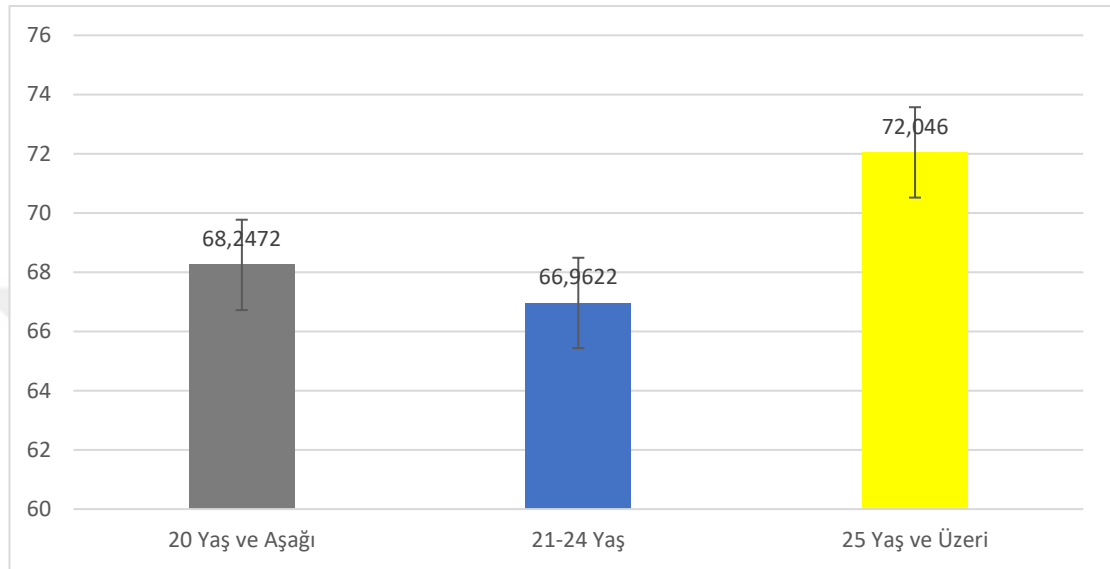
Yaş Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişken	Yaş	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	20 Yaş ve Aşağı	178	68,247	17,408	3,715	0,025	2--3
	21-24 Yaş	185	66,962	18,658			
	25 Yaş ve Üzeri	174	72,046	18,737			

Tablo 1’de yapılan analizlere göre amatör futbolcuların yaş değişkeni açısından benlik saygısı toplam puanlarında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır

($F(2,534)=3,715;p<0,05$). Yapılan ikinci derece fark Tukey testine göre 25 yaş ve üzerindeki amatör futbolcuların benlik saygısı ortalamaları ($X=72,04\pm 18,73$) 21-24 yaş aralığındaki amatör futbolcuların ortalamalarından ($X=66,96\pm 18,65$) anlamlı şekilde yüksek olarak belirlenmiştir.

Grafik 8. Yaş Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik Saygısı Ölçeğinin toplam puanları ile amatör futbolcuların doğum yeri değişkeninin buldukları bölgeler arasındaki ilişkiyi anlamak için tek yönlü Varyans analizinden (ANOVA) faydalanıldı.

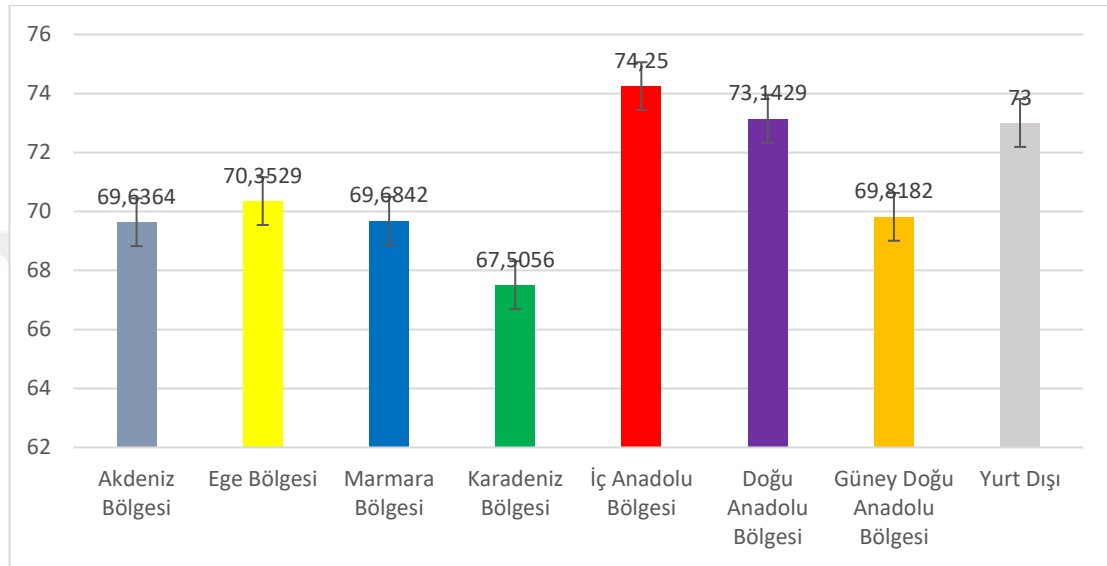
Tablo 2.

Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişken	Bölge	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	Akdeniz Bölgesi	44	69,636	19,488	0,833	0,560	
	Ege Bölgesi	17	70,353	19,342			
	Marmara Bölgesi	133	69,684	19,898			
	Karadeniz Bölgesi	267	67,506	17,964			
	İç Anadolu Bölgesi	32	74,250	15,803			
	Doğu Anadolu Bölgesi	14	73,143	16,186			
	G. Doğu Anadolu Bölgesi	22	69,818	13,563			
	Yurt Dışı	8	73,000	22,399			

Tablo 2’de yapılan analizlere göre amatör futbolcuların doğum yerlerinin buldukları bölgeler ile benlik saygıları arasında herhangi anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($F(7,529)=0,833;p>0,05$). Farklı bir ifade ile katılımcıların doğum yerleri benlik saygıları üzerinde herhangi bir etki yaratmamıştır.

Grafik 9. Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Benlik Saygısı Düzeyleri

Eğitim Durumu Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik Saygısı Ölçeğinin toplam puanları ile amatör futbolcuların eğitim durumu değişkeni arasındaki ilişkiyi anlamak için tek yönlü Varyans Analizinden (ANOVA) faydalanıldı.

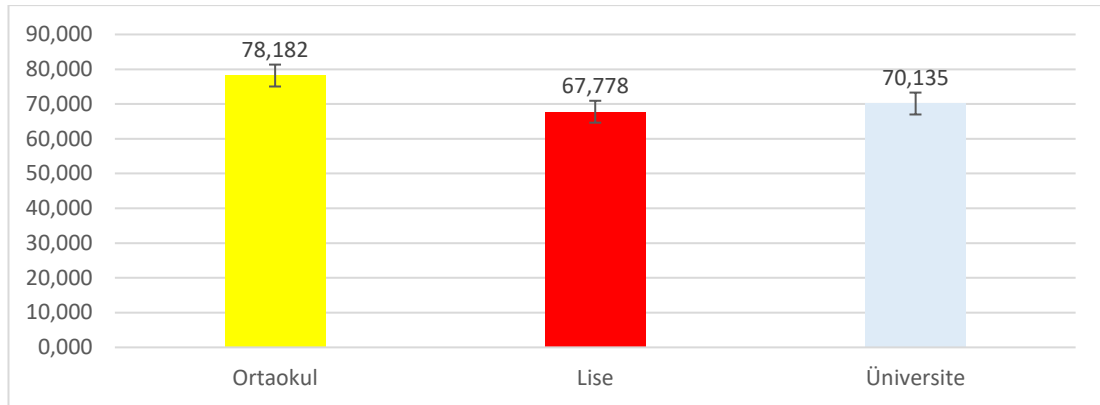
Tablo 3.

Eğitim Durumu Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişken	Eğitim	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	Ortaokul	11	78,182	14,240	2,477	0,085	
	Lise	288	67,778	18,150			
	Üniversite	238	70,135	18,677			

Tablo 3’te yapılan analizlere göre amatör futbolcuların eğitim durumları ile benlik saygıları arasında herhangi anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($F(2,534)=2,477;p>0,05$). Farklı bir ifade ile katılımcıların eğitim durumları benlik saygıları üzerinde herhangi bir etki yaratmamıştır.

Grafik 10. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Medeni Durum Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik Saygısı Ölçeğinin toplam puanları ile amatör futbolcuların medeni durum değişkeni arasındaki ilişkiyi anlamak için tek yönlü Varyans Analizinden (ANOVA) faydalanıldı.

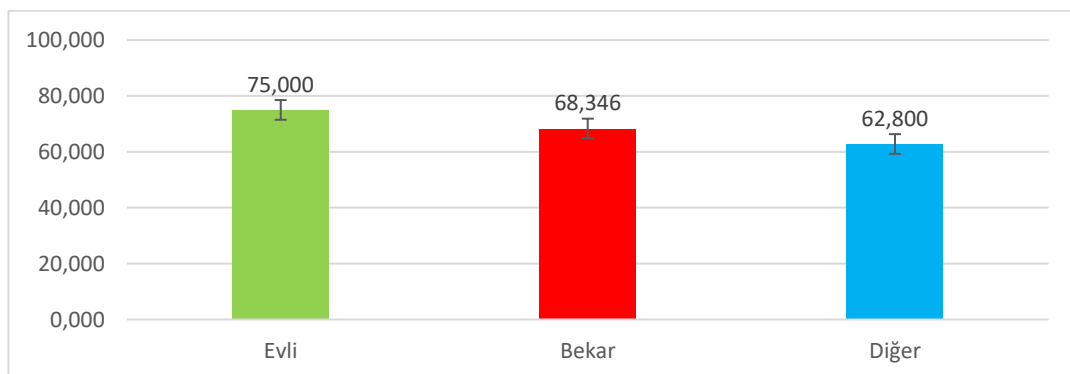
Tablo 4.

Medeni Durum Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişkenler	Medeni Durum	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	Evli	64	75,000	18,254	4,328	0,014	1--2
	Bekar	463	68,346	18,225			
	Diğer	10	62,800	19,960			

Tablo 4'te yapılan analizlere göre amatör futbolcuların medeni durum değişkeni ile benlik saygıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F(4,532) = 4,328$; $p < 0,05$). Yapılan ikinci derece fark Tukey testine göre evli olan amatör futbolcuların benlik saygısı ortalamaları puanlarının ($X = 75,00 \pm 18,25$) bekar futbolcuların ortalamalarından ($X = 68,34 \pm 18,22$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Grafik 11. Medeni Durum Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik Saygısı Ölçeğinin toplam puanları ile amatör futbolcuların futbol oynama yılları arasındaki ilişkiyi anlamak için tek yönlü Varyans Analizinden (ANOVA) faydalanıldı.

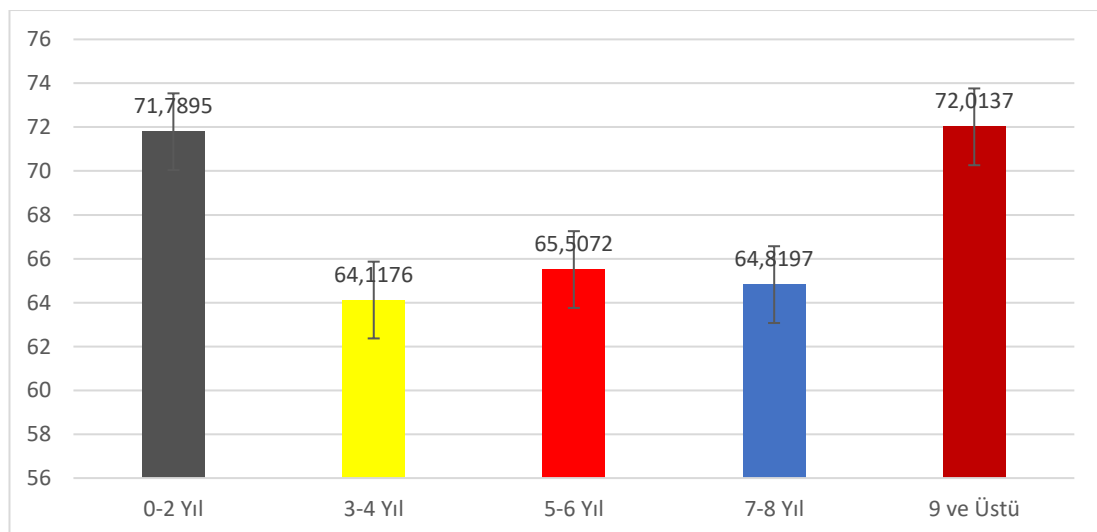
Tablo 5.

Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişken	Spor Yılı	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	0-2 Yıl	19	71,790	14,574	5,030	0,001	4--5
	3-4 Yıl	34	64,118	15,954			
	5-6 Yıl	69	65,507	19,000			
	7-8 Yıl	122	64,820	17,477			
	9 ve Üstü	293	72,014	18,561			

Tablo 5'te yapılan analizlere göre amatör futbolcuların futbol oynama yılları ile benlik saygıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F(4,532)=5,030$; $p<0,05$). Yapılan ikinci derece fark Tukey testine göre 9 yıl ve üzerinde futbol oynayan katılımcıların benlik saygısı ortalama puanlarının ($X=72,01\pm 18,56$) 7-8 yıl aralığındaki futbolcuların ortalamalarından ($X=64,82\pm 17,47$) anlamlı şekilde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Grafik 12. Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

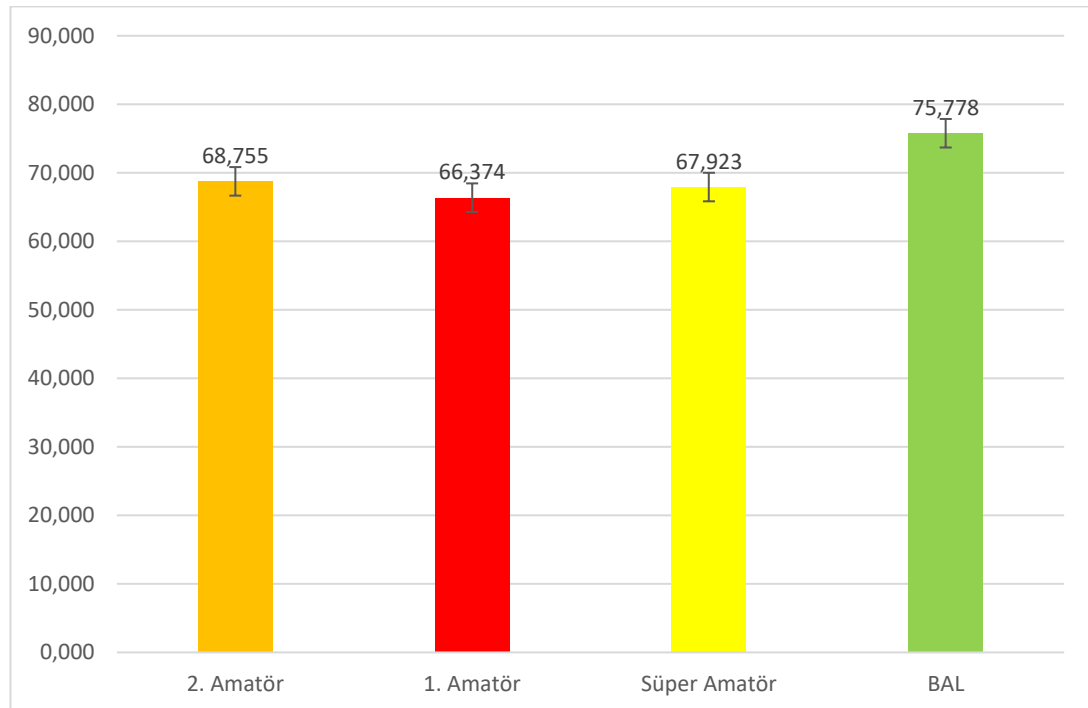
Tablo 6.

Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişken	Lig	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	2. Amatör	106	68,755	19,705	6,724	0,000	4--1/4--2
	1. Amatör	219	66,374	17,247			
	Süper Amatör	104	67,923	19,903			
	(BAL) Bölgesel Amatör	108	75,778	16,147			

Tablo 6'da yapılan analizlere göre amatör futbolcuların futbol oynadıkları lig değişkeni ile benlik saygıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($F(3,533)=6,724;p<0,05$). Yapılan ikinci derece fark Tukey testine göre Bölgesel Amatör Liglerde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları ($X=75,78\pm 16,14$) hem süper amatör liginde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalamalarından ($X=67,92\pm 19,90$) hem de 1. Amatör liglerde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalama puanlarından ($X=66,37\pm 17,24$) anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır.

Grafik 13. Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik Saygısı Ölçeğinin toplam puanları ile amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevkileri arasındaki ilişkiyi anlamak için tek yönlü Varyans Analizinden (ANOVA) faydalanıldı.

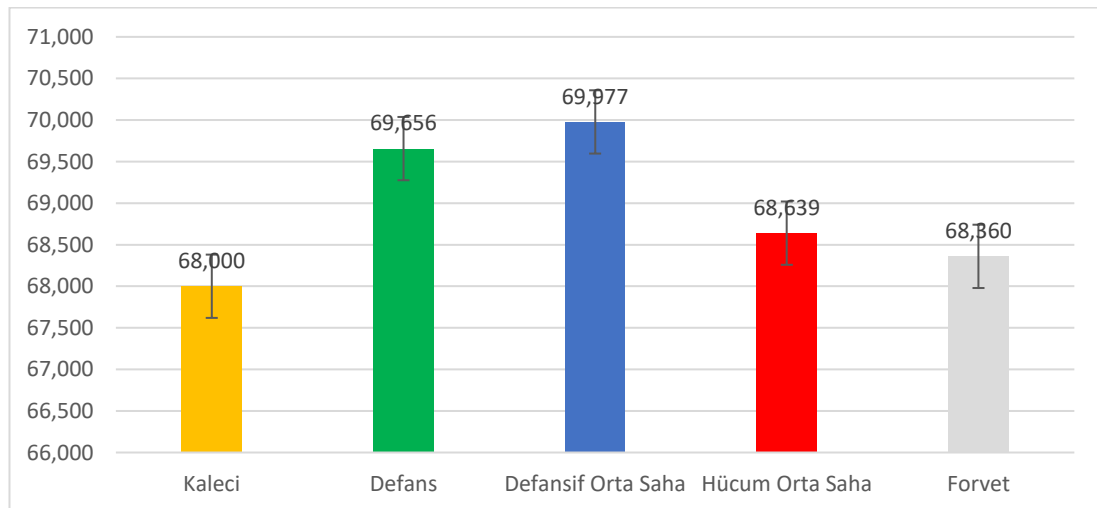
Tablo 7.

Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Göre Benlik Saygısı Düzeyleri

Değişken	Mevki	N	X	Sd	F	p	Fark
Benlik Saygısı	Kaleci	60	68,000	19,247	0,195	0,941	
	Defans	157	69,656	17,917			
	Defansif Orta Saha	87	69,977	20,045			
	Hücum Orta Saha	144	68,639	16,254			
	Forvet	89	68,360	20,330			

Tablo 7’de yapılan analizlere göre amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevki değişkeni ile benlik saygıları arasında herhangi anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($F(4,532)=0,195; p>0,05$). Farklı bir ifade ile amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevkilerinin benlik saygısı puanları üzerinde anlamlı bir etki yapmadığı söylenebilir.

Grafik 14. Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Benlik Saygısı Düzeyleri

4.3. Futbolcuların Demografik Özelliklerine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Yaş Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Örgütsel Adalet Ölçeğine göre yapılan MANOVA testi sonuçlarında, amatör futbolcuların yaş değişkenine göre Örgütsel Adalet algısı ölçeğinde anlamlı farklılık ortaya çıkmaktadır ($WilksL(\lambda)=,973; F(6,1064)=2,428; p<0,01$). Buna rağmen ölçeğin

alt boyutlarında ise anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Ölçeğin alt boyutlarından oluşan doğrusal bileşenlerde anlamlı farklar belirlenmesine karşın; alt boyutları tek tek incelediğimizde herhangi anlamlı bir farklılık ortaya çıkmadığı; yaş değişkeninin örgütsel adalet algısı ölçeğinin alt boyutlarını anlamlı düzeyde yordamadığı belirlenmiştir.

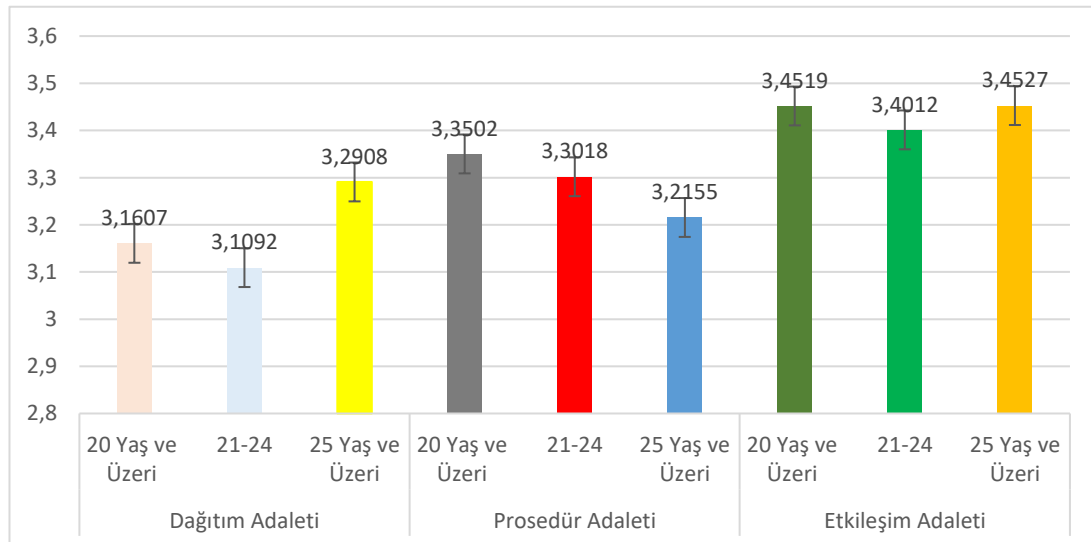
Tablo 8.

Yaş Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişken	Yaş	n	X	S	sd	F	p
Dağıtım Adaleti	20 Yaş ve Üzeri	178	3,161	0,888	2-534	1,945	0,144
	21-24	185	3,109	0,879			
	25 Yaş ve Üzeri	174	3,291	0,919			
Prosedür Adaleti	20 Yaş ve Üzeri	178	3,350	0,853	2-534	1,029	0,358
	21-24	185	3,302	0,833			
	25 Yaş ve Üzeri	174	3,216	0,986			
Etkileşim Adaleti	20 Yaş ve Üzeri	178	3,452	0,963	2-534	0,199	0,820
	21-24	185	3,401	0,817			
	25 Yaş ve Üzeri	174	3,453	0,897			

Tablo 8’de görüldüğü üzere, bu bulgu alt boyutlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların yaş durumuna bağlı olarak değişebileceğini gösterir. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile katılımcıların yaşlarına göre alt boyut bazından yapılan tek yönlü Varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Grafik 15. Yaş Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri
Örgütsel Adalet Ölçeğinin alt boyutları üzerinde yapılan MANOVA testi sonuçları ve tek yönlü varyans analizi ANOVA testi sonuçları aşağıda ki Tablo 9’da detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 9.

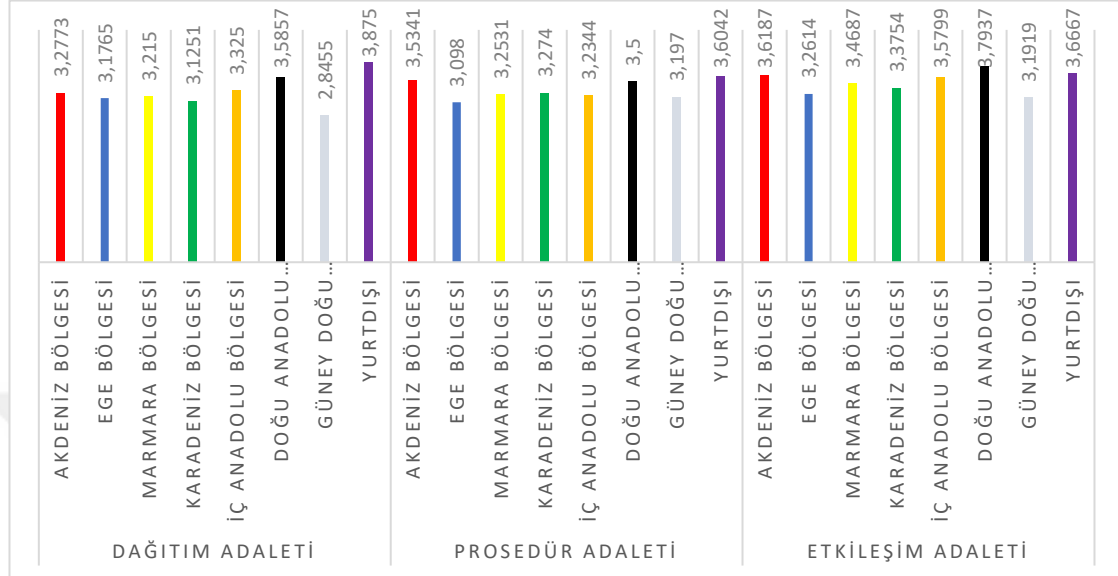
Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişkenler	Bölge	n	X	S	sd	F	p
Dağıtım Adaleti	Akdeniz Bölgesi	44	3,277	0,954	7-529	1,919	0,06 4
	Ege Bölgesi	17	3,177	1,053			
	Marmara Bölgesi	133	3,215	0,900			
	Karadeniz Bölgesi	267	3,125	0,831			
	İç Anadolu Bölgesi	32	3,325	0,977			
	Doğu Anadolu Bölgesi	14	3,586	0,916			
	Güney Doğu Anadolu Bölgesi	22	2,846	1,055			
	Yurt Dışı	8	3,875	1,131			
Prosedür Adaleti	Akdeniz Bölgesi	44	3,534	0,885	7-529	0,932	0,48 1
	Ege Bölgesi	17	3,098	0,874			
	Marmara Bölgesi	133	3,253	0,898			
	Karadeniz Bölgesi	267	3,274	0,845			
	İç Anadolu Bölgesi	32	3,234	1,045			
	Doğu Anadolu Bölgesi	14	3,500	1,151			
	Güney Doğu Anadolu Bölgesi	22	3,197	1,051			
	Yurt Dışı	8	3,604	0,816			
Etkileşim Adaleti	Akdeniz Bölgesi	44	3,619	0,792	7-529	1,315	0,24 1
	Ege Bölgesi	17	3,261	0,901			
	Marmara Bölgesi	133	3,469	0,946			
	Karadeniz Bölgesi	267	3,375	0,876			
	İç Anadolu Bölgesi	32	3,580	0,786			
	Doğu Anadolu Bölgesi	14	3,794	1,030			
	Güney Doğu Anadolu Bölgesi	22	3,192	0,992			
	Yurt Dışı	8	3,667	0,718			

Tablo 9’da Amatör futbolcuların doğum yeri değişkenine göre (bölgesel) örgütsel adalet algısı düzeyleri, örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır (WilksL(λ)=,949; F(21,1513)=1,316; p>0,01). Bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların doğum yerlerinin bulunduğu bölgelere bağlı olarak değişmediğini gösterir. Ölçeğin üç

faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile katılımcıların bölgeler göre alt boyutları açısından da anlamlı farklılıklar ortaya çıkarmamıştır.

Grafik 16. Doğum Yeri Değişkenine Göre (Bölgesel) Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Eğitim Durumu Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Örgütsel Adalet Ölçeğinin alt boyutları üzerinde yapılan MANOVA sonuçları, amatör futbolcuların eğitim durumu değişkeni açısından Örgütsel Adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır ($WilksL(\lambda)=,989$; $F(21,1513)=1,316$; $p>0,01$).

Tablo 10.

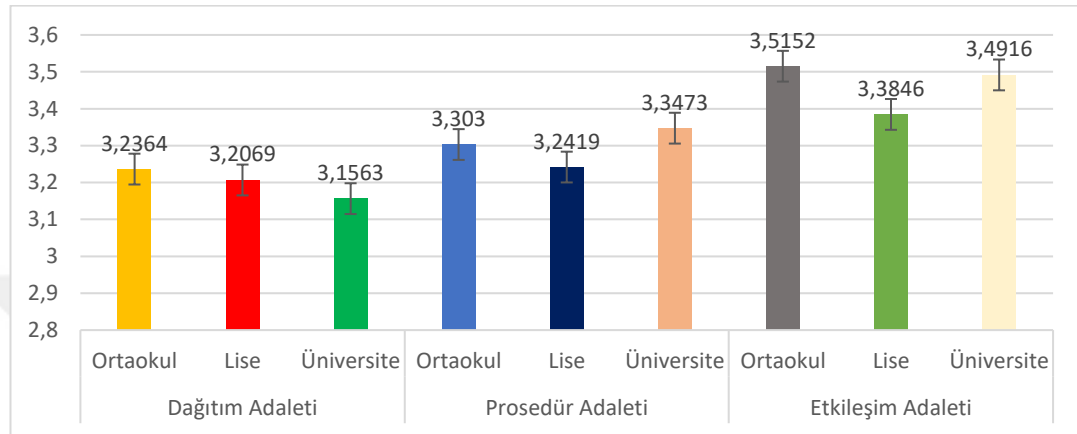
Eğitim Durumu Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişken	Eğitim	n	X	S	sd	F	p
Dağıtım Adaleti	Ortaokul	11	3,236	0,774	2-534	0,226	0,798
	Lise	288	3,207	0,899			
	Üniversite	238	3,156	0,902			
Prosedür Adaleti	Ortaokul	11	3,303	0,906	2-534	0,912	0,402
	Lise	288	3,242	0,900			
	Üniversite	238	3,347	0,881			
Etkileşim Adaleti	Ortaokul	11	3,515	0,907	2-534	0,982	0,375
	Lise	288	3,385	0,924			
	Üniversite	238	3,492	0,851			

Tablo 10'da görüldüğü üzere, bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların doğum yerlerinin bulunduğu bölgelere bağlı olarak

değişmediğini gösterir. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile amatör futbolcuların bölgelere göre alt boyut bazında yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 10’da gösterilmiştir. Buna göre alt boyutlar açısından da anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır.

Grafik 17. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Medeni Durum Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Örgütsel Adalet Ölçeğinin alt boyutları üzerinde yapılan MANOVA sonuçları, amatör futbolcuların medeni durum değişkenleri açısından Örgütsel Adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır ($WilksL(\lambda)=,986$; $F(6,1064)=1,277$; $p>0,01$).

Tablo 11.

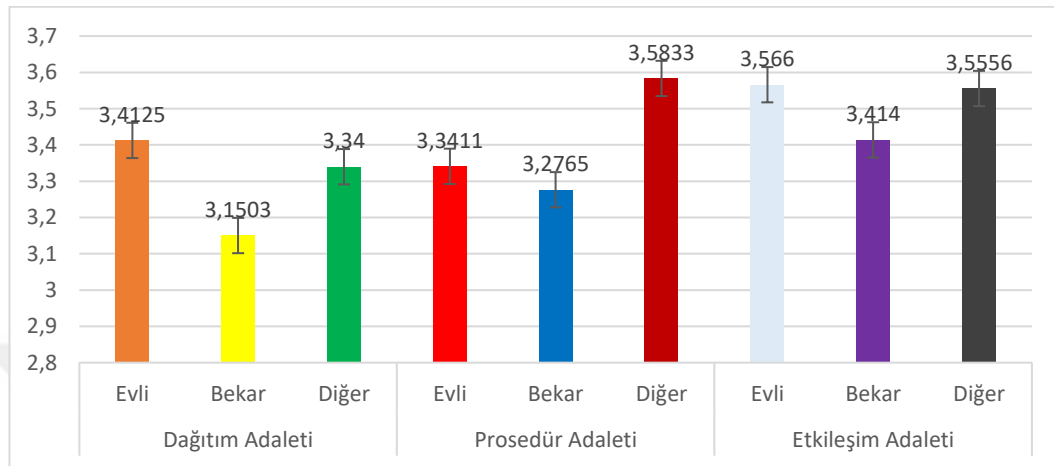
Medeni Durum Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişken	Medeni Durum	n	X	S	sd	F	p
Dağıtım Adaleti	Evli	64	3,413	0,904	2-534	2,570	0,077
	Bekar	463	3,150	0,897			
	Diğer	10	3,340	0,660			
Prosedür Adaleti	Evli	64	3,341	0,931	2-534	0,699	0,498
	Bekar	463	3,277	0,891			
	Diğer	10	3,583	0,668			
Etkileşim Adaleti	Evli	64	3,566	0,924	2-534	0,909	0,403
	Bekar	463	3,414	0,891			
	Diğer	10	3,556	0,703			

Tablo 11’de görüldüğü üzere, bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların medeni durumuna bağlı olarak değişmediğini gösterir. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile amatör

futbolcuların medeni durumlarına göre alt boyut bazından yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 11’de gösterilmiştir. Buna göre alt boyutlar açısından anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır.

Grafik 18. Medeni Durum Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Örgütsel Adalet Ölçeğinin alt boyutları üzerinde yapılan MANOVA sonuçları, amatör futbolcuların futbol oynama yılları değişkenleri açısından Örgütsel Adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır (WilksL(λ)=,949; $F(12,1402,4)=1,129$; $p>0,01$).

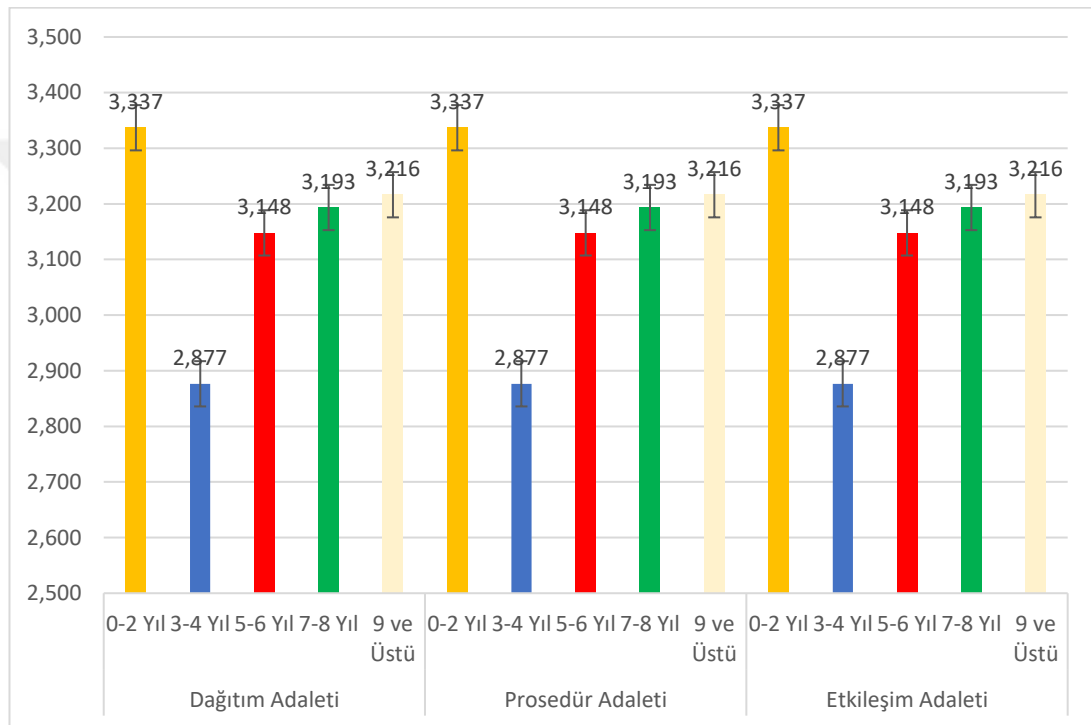
Tablo 12.

Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişken	Süre	n	X	S	sd	F	p
Dağıtım Adaleti	0-2 Yıl	19	3,337	0,948	4-532	1,267	0,282
	3-4 Yıl	34	2,877	1,069			
	5-6 Yıl	69	3,148	0,964			
	7-8 Yıl	122	3,193	0,854			
	9 ve Üstü	293	3,216	0,871			
Prosedür Adaleti	0-2 Yıl	19	3,337	0,948	4-532	0,526	0,716
	3-4 Yıl	34	2,877	1,069			
	5-6 Yıl	69	3,148	0,964			
	7-8 Yıl	122	3,193	0,854			
	9 ve Üstü	293	3,216	0,871			
Etkileşim Adaleti	0-2 Yıl	19	3,337	0,948	4-532	0,900	0,464
	3-4 Yıl	34	2,877	1,069			
	5-6 Yıl	69	3,148	0,964			
	7-8 Yıl	122	3,193	0,854			
	9 ve Üstü	293	3,216	0,871			

Tablo 12’de görüldüğü üzere, bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların futbol oynama yıllarına bağlı olarak değişmediğini gösterir. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile amatör futbolcuların futbol oynama yıllarına göre alt boyut bazından yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 12’de gösterilmiştir. Buna göre alt boyutlar açısından da anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır.

Grafik 19. Futbol Oynama Yılı Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Örgütsel Adalet Ölçeğinin alt boyutları üzerinde yapılan MANOVA sonuçları, amatör futbolcuların futbol oynadıkları lig değişkeni açısından Örgütsel Adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gösterdiğini ortaya koymaktadır ($WilksL(\lambda)=,945$; $F(9,1292,4)=3,352$; $p<0,01$).

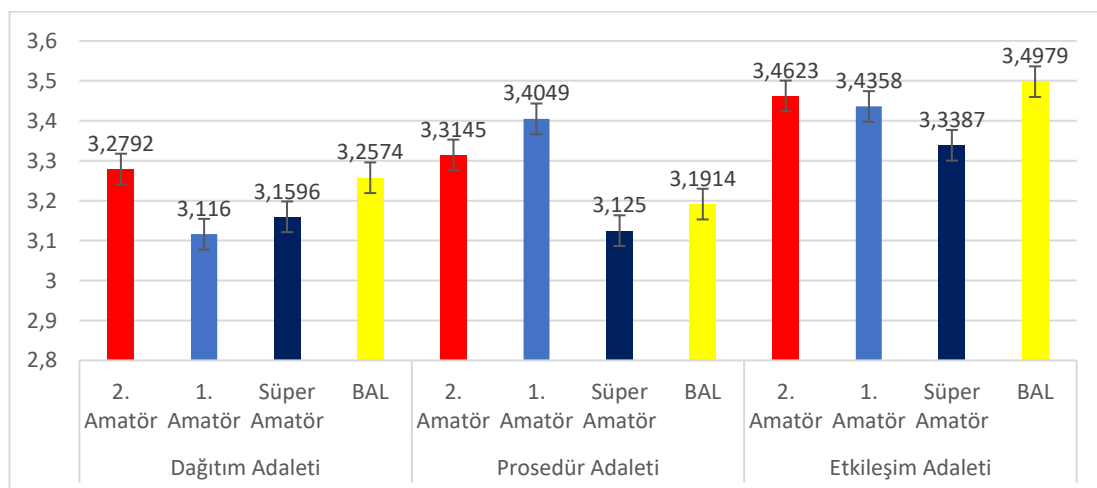
Tablo 13.

Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişken	Lig	n	X	S	sd	F	p	Fark
Dağıtım Adaleti	2. Amatör	106	3,279	0,921	3-533	1,086	0,355	
	1. Amatör	219	3,116	0,914				
	Süper Amatör	104	3,160	0,938				
	BAL	108	3,257	0,790				
Prosedür Adaleti	2. Amatör	106	3,315	0,988	3-533	2,896	,035*	2--3
	1. Amatör	219	3,405	0,827				
	Süper Amatör	104	3,125	0,981				
	BAL	108	3,191	0,801				
Etkileşim Adaleti	2. Amatör	106	3,462	0,887	3-533	0,615	0,605	
	1. Amatör	219	3,436	0,860				
	Süper Amatör	104	3,339	1,036				
	BAL	108	3,498	0,812				

Tablo 13’de görüldüğü üzere, bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların futbol oynadıkları liglere bağlı olarak değiştiğini göstermektedir. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile amatör futbolcuların futbol oynadıkları liglere göre alt boyut bazından yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 13’de gösterilmiştir. Buna göre sadece prosedür adaleti alt boyutunda anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Yapılan ikinci derece fark Tukey testine göre; 1. Amatör ligde oynayan futbolcuların prosedür adaleti alt boyutundan almış oldukları ortalamalar ($X=3,405\pm,927$) süper amatör liglerde oynayan futbolcuların aldıkları ortalamalardan ($X=3,125\pm,981$) anlamlı derecede yüksek ortalamalara sahiptir.

Grafik 20. Futbol Oynadıkları Lig Değişkenine Göre Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri
Örgütsel Adalet Ölçeğinin alt boyutları üzerinde yapılan MANOVA sonuçları, amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevki değişkenleri açısından Örgütsel Adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır (WilksL(λ)=,973; F(12,1402,4)=1,220; p>0,01).

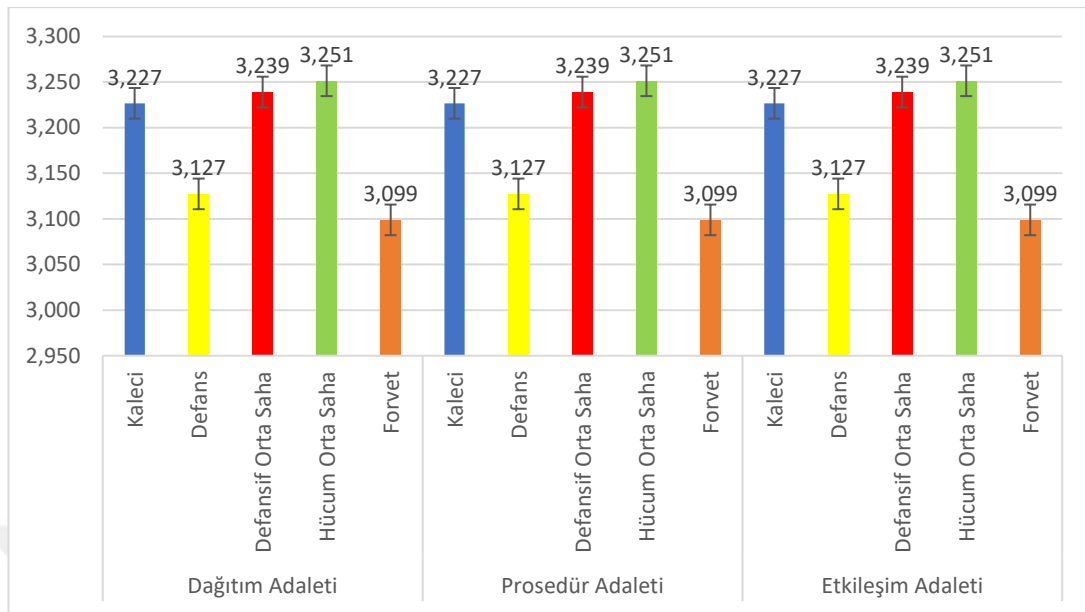
Tablo 14.

Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

Değişken	Süre	n	X	S	sd	F	p
Dağıtım Adaleti	Kaleci	60	3,227	0,873	4-532	0,674	0,610
	Defans	157	3,127	0,872			
	Defansif Orta Saha	87	3,239	0,912			
	Hücum Orta Saha	144	3,251	0,948			
	Forvet	89	3,099	0,861			
Prosedür Adaleti	Kaleci	60	3,227	0,873	4-532	1,949	0,101
	Defans	157	3,127	0,872			
	Defansif Orta Saha	87	3,239	0,912			
	Hücum Orta Saha	144	3,251	0,948			
	Forvet	89	3,099	0,861			
Etkileşim Adaleti	Kaleci	60	3,227	0,873	4-532	1,782	0,131
	Defans	157	3,127	0,872			
	Defansif Orta Saha	87	3,239	0,912			
	Hücum Orta Saha	144	3,251	0,948			
	Forvet	89	3,099	0,861			

Tablo 14'te görüldüğü üzere, bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların futbol oynadıkları mevkilere bağlı olarak değişmediğini gösterir. Ölçeğin üç faktöre ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri ile amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevkilere göre alt boyut bazından yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları aşağıdaki Tablo 14'de gösterilmiştir. Buna göre alt boyutlar açısından da anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır.

Grafik 21. Futbol Oynadıkları Mevki Değişkenine Örgütsel Adalet Algısı Düzeyleri

4.4. Futbolcuların Benlik Saygıları İle Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki

Yapılan Pearson Korelasyon analizine göre amatör futbolcuların benlik saygıları ile örgütsel adalet algıları ve örgütsel adalet algılarının alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişkilere rastlanmıştır ($p < 0,05$). Başka bir ifade ile Tablo 15'te görüldüğü üzere amatör futbolcuların benlik saygıları arttıkça örgütsel adalet algılarında da pozitif yönde anlamlı artışlar meydana geldiği görülmektedir.

Tablo 15.

Futbolcuların Benlik Saygıları ve Örgütsel Adalet Algıları İlişkisi

	Benlik Saygısı	Dağıtım Adaleti	Prosedür Adaleti	Etkileşim Adaleti
Benlik Saygısı	1	,222**	,243**	,305**
Dağıtım Adaleti		1	,561**	,579**
Prosedür Adaleti			1	,788**
Etkileşim Adaleti				1

Tablo 15'te görüldüğü üzere, amatör futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları arttıkça, örgütsel adalet ölçeğinin dağıtım adaleti alt boyutunda düşük düzeyde ve anlamlı artışlar meydana gelmiştir ($r,222;p < 0,05$). Ayrıca amatör futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları arttıkça prosedür adaleti alt boyutunda ($r,243;p < 0,05$) ve etkileşim adaleti alt boyutunda orta düzeyde anlamlı pozitif yönde anlamlı artışlar meydana gelmiştir ($r,305;p < 0,05$).

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada Amatör Futbolcuların Benlik Saygıları İle Örgütsel Adalet Algıları Arasındaki İlişki incelenmiştir. Ayrıca futbolcuların benlik saygıları ve örgütsel adalet algıları bazı demografik değişkenler (yaş, doğum yeri, medeni durum, eğitim durumu, futbol oynama yılı, lig kategorisi ve mevki) açısından da incelenmiştir. Bu bölümde araştırma bulguları literatürde yer alan diğer araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılacaktır. Literatürde araştırmamız ile benzer nitelik gösteren çalışmalar değerlendirildiğinde demografik özellikler ile benlik saygısı ve örgütsel adalet algısı arasındaki ilişkiyi inceleyen birçok çalışmanın olduğu görülmektedir.

Araştırmanın ilk bulgusu amatör futbolcuların demografik özellikleri ile benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiye yöneliktir. Buna göre araştırmaya katılan amatör futbolcuların yaş değişkeni açısından benlik saygısı toplam puanlarında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bu bulgulara göre 25 yaş ve üzerindeki amatör futbolcuların benlik saygısı ortalamaları 21-24 yaş aralığındaki amatör futbolcuların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda Mc Carty ve Hoge (1982), 2000 bireye Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ve Copersmith Benlik Saygısı Ölçeği uygulayarak, ergenlerde benlik saygısı üzerinde yaş etkilerini belirlemek istemişlerdir. Çıkan sonuçlar benlik saygısının; ergenlerin yaşları ilerledikçe artmakta olduğunu saptamaktadır (1982, Akt. Gür, 1996). Erşan ve Doğan (2009) tarafından yapılan çalışmada Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 286 öğrencinin benlik saygısı seviyelerini belirlenmiştir. Sosyo-demografik Özelliklerle olan ilişkisinin incelendiği bulgusunda öğrencilerin benlik saygısı seviyelerinin alt seviyelerde olmasını 21 yaş ve altında bulunan bireylerin 21 yaş üzerindeki bireylere göre insanlara güven duymamaları ve fazla hayalci olmalarına bağlamakta ve bu yaş seviyelerinin özellikleri ile benzerlikler göstermeleri ile açıklamışlardır. Ayrıca Uçan ve Çağlayan (2012) çalışmalarında, Ankara, İstanbul ve Sakarya illerinde 13–20 yaş arası 304 kişinin gönüllü olarak katılım gösterdiği, takım sporu ve bireysel spor yapan sporcular ile spor yapan ve spor yapmayan bireylerin benlik saygısı puanları arasında herhangi bir ilişki olup

olmadığının incelemişlerdir. Yaş grubu değişkeninde 13–16 yaş ile 17–20 yaş arasındaki ilişkinin bireylerin benlik saygısı puanlarında anlamlı farklılıklar belirlemişlerdir. Aydoğan (2012) ise Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı çalışmada profesyonel futbolcuların; yaş değişkenine göre benlik saygısı puanlarının gruplar arasında anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre 15-19 yaş arası katılımcıların benlik saygısı puanlarının 30 ve üstü yaşlardaki katılımcıların puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Çıkan bu bulgular çalışmamız sonuçlarını desteklediği gibi, yaş değişkeninin benlik saygısı düzeyini anlamlı bir şekilde etkileyen çok önemli bir özellik olduğunu da göstermektedir. Değerlendirilen birçok çalışmanın aksine, Açak ve Kaya (2015) örneklem gurubunu işitme engelliler 1. liginde futbol oynayan 95 futbolcu ile 1. amatör kümede futbol oynayan ve işitme engelli olmayan 309 futbolcu üzerine yaptıkları çalışmalarında İşitme Engelli ve İşitme Engelli Olmayan Futbolcuların Benlik Saygıları ve Saldırganlık Düzeylerini İncelenmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre benlik saygısı ve saldırganlık düzeylerinde yaş değişkenine göre benlik saygısı ortalama puanları açısından anlamlı bir ilişki olmadığını belirlemişlerdir.

Araştırmamızda amatör futbolcuların doğum yerlerinin buldukları bölgeler ile benlik saygısı düzeyleri arasında herhangi anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Farklı bir ifade ile katılımcıların doğum yerlerinin benlik saygıları üzerinde herhangi bir etki yaratmadığı belirlenmiştir. Bu bulgu doğrultusunda Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı çalışması ile Aydoğan ve Bardakçı'nın (2017) FIFA ve TFF işbirliğinde Trabzon'da düzenlenen Türkiye Kadın Futbol Milli Takımlar teknik kadrosu ve Türkiye'de kadın futbolu liglerinde görev yapan, TFF tarafından belirlenen başarılı 19 antrenörün gönüllü olarak katıldığı çalışmada çıkan sonuçlarla benzerlik göstermekte, demografik özelliklerden olan doğum yeri değişkeni benlik saygısı düzeyleri ile aralarında anlamlı farklılıklar olmadığını ve çalışmamız sonuçlarını desteklediği söylenebilir. Fakat Aydoğan (2016-1), (TÜSF) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun 20. yılında düzenlediği, üniversiteler arası deplasmanlı Futsal (Salon Futbolu) Kadın Ligi (UNILIG)'ne katılan 8 üniversite

Futsal Kadın Takımında görev alan 86 kadın sporcu öğrenci üzerine yaptığı çalışmada örgütsel adalet algıları ile benlik saygıları arasındaki ilişkiyi demografik bazı değişkenler açısından incelemiştir. Yapılan analiz sonuçlarında; kadın futsalcıların Benlik Saygısı ile Doğum Yeri değişkeni arasında anlamlı farkın olduğu, buna göre okudukları üniversitesinin bulunduğu ilde doğmayan kadın futsalcıların benlik saygısı puanlarının, üniversitesinin bulunduğu ilde doğan kadın futsalcılara oranla anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma bulgularının araştırmamız sonuçları ile zıtlık içerisinde olduğu görülmektedir.

Araştırmamızın bir diğer bulgusunda, amatör futbolcuların eğitim durumları ile benlik saygıları arasında herhangi anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Farklı bir ifade ile katılımcıların eğitim durumlarının benlik saygısı düzeyleri üzerine herhangi bir etki yaratmadığı belirlenmiştir. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı çalışmasına göre eğitim durumu değişkeni ile benlik saygısı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığını, Açak ve Kaya'nın (2015) yaptıkları çalışmalarında işitme engelliler 1. liginde futbol oynayan 95 futbolcu ile 1. amatör kümede futbol oynayan ve işitme engelli olmayan 309 futbolcusunda İşitme Engelli ve İşitme Engelli olmayanların benlik saygıları ve saldırganlık düzeylerinde eğitimi durumu değişkenlerine göre benlik saygısı ortalamaları açısından anlamlı bir ilişkinin olmadığını belirlemişlerdir. Yapılan bu iki araştırma bulguları araştırmamız sonuçlarını desteklerken; Tufan (1989), üniversitede dört yıl eğitim gören bir grup öğrenciye sistemli bir şekilde birden dördüncü sınıfa kadar Coopersmith Benlik Saygısı Envanterini uygulayarak eğitim durumlarından kaynaklı hayat tecrübeleri ile benlik saygıları arasında olumlu yönde bir anlamlılık saptamıştır. Öğrencilerin yükseköğretim süreleri boyunca benlik saygısının artabileceğini öngörmüş bu yüzden de hayat tecrübelerinin artırılması ve oluşabilecek problemlerin çözülmesi için eğitimin önemini vurgulamasına rağmen, araştırmamız sonuçları ile örtüşmemektedir. Abbasoğlu ve Öncü (2013), Üç farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 469 gönüllü Beden Eğitimi Öğretmen adayının demografik değişkenlere benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Eğitim durumu (sınıf) değişkenine ile benlik saygısı düzeylerinin anlamlı şekilde farklılaştığı ve araştırmamız sonuçları ile zıtlık içerisinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Aydoğan

ve Bardakçı'nın (2017) FIFA ve TFF işbirliğinde Trabzon'da düzenlenen Türkiye Kadın Futbol Milli Takımlar teknik kadrosu ve Türkiye'de kadın futbolu liglerinde görev yapan, TFF tarafından belirlenen başarılı 19 kadın futbol takımı antrenörün gönüllü olarak katıldığı araştırma sonuçları benlik saygısı puanlarının; eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği; bu farklılığın lisansüstü eğitimi almış antrenörler ile lise eğitimi almış antrenörlerin ve lisansüstü eğitimi almış antrenörler ile üniversite eğitimi almış antrenörler arasında olduğu görülmüştür. Bununla birlikte her üç gruba ait ortalamalarda benlik saygısı puanlarına bakıldığında; antrenörlerin eğitim düzeyleri arttıkça benlik saygılarının da arttığı söylenebilir. Bu bulgu sonuçlarının ise araştırmamız sonuçları ile terslik içerisinde olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca amatör futbolcuların medeni durum değişkeni ile benlik saygıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş ve evli olan amatör futbolcuların benlik saygısı puanlarının bekar futbolcuların puanlarından anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı çalışmada da profesyonel futbolcuların medeni durumlarına göre benlik saygısı puanları arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Buna göre evli katılımcıların benlik saygısı puanlarının bekar katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmekte araştırmamız sonuçlarını destekler niteliktedir. Araştırmamız sonuçlarını destekleyici çalışmaların aksine Aydoğan ve Bardakçı'nın (2017) FIFA ve TFF işbirliğinde Trabzon'da düzenlenen Türkiye Kadın Futbol Milli Takımlar teknik kadrosu ve Türkiye'de kadın futbolu liglerinde görev yapan, TFF tarafından belirlenen başarılı 19 kadın futbol takımı antrenörün gönüllü olarak katıldığı araştırma sonuçlarında ise benlik saygısı puanlarının medeni durum değişkeni ile arasında anlamlı bir farkın olmadığını ve çalışmamızla zıtlık içerisinde olduğu belirlenmiştir.

Bir başka bulgumuz olan amatör futbolcuların futbol oynama yılları ile benlik saygıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre 9 yıl ve üzerinde futbol oynayan katılımcıların benlik saygısı ortalama puanlarının 7-8 yıl aralığındaki futbolcuların ortalamalarından anlamlı şekilde yüksek olduğu belirlenmiştir. Uçan ve Çağlayan'ın (2012) yaptıkları araştırmalarında, Ankara, İstanbul ve Sakarya illerinde 13-20 yaş arası 304 kişinin gönüllü olarak katılım gösterdiği, takım sporu ve bireysel

spor yapan sporcular ile spor yapan ve spor yapmayan bireylerin benlik saygısı puanları ile spor yapma yılı değişkeninde 1–5 yıl arası spor yapanlar ile 10–14 yıl arası spor yapanlar arasında 10–14 yıl lehine; 6–9 yıl arasında spor yapanlar ile 10–14 yıl arası spor yapanlar arasında da yine 10–14 yıl lehine anlamlı farklılıklar görülmüştür. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı çalışmada çıkan bulgulara göre profesyonel futbolcuların sporculuk özgeçmiş yılı değişkenine göre benlik saygısı puanlarının gruplar arasında anlamlı farklılık bulunduğu belirlenmiştir. Buna göre 9 yıl ve üstü yıldır profesyonel olan katılımcıların benlik saygısı puanlarının 0-2 yıl ve 3-4 yıl profesyonel oynayanların benlik saygısı puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Açak ve Kaya (2015) örneklem grubunu işitme engelliler 1. liginde futbol oynayan 95 futbolcu ile 1. amatör kümede futbol oynayan ve işitme engelli olmayan 309 futbolcu üzerine yaptıkları çalışmalarında İşitme Engelli ve İşitme Engelli Olmayan Futbolcuların Benlik Saygıları ve Saldırganlık Düzeylerini İncelenmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre benlik saygısı ve saldırganlık düzeylerinde yaş değişkeni, spor yapma yılları ve eğitimi durumu değişkenlerine göre benlik saygısı ortalama puanları açısından anlamlı bir ilişki olmadığını araştırmamız sonuçları ile farklılık gösterdiğini belirlemiştir. Ayrıca Aydoğan ve Bardakçı'nın (2017) FIFA ve TFF işbirliğinde Trabzon'da düzenlenen Türkiye Kadın Futbol Milli Takımlar teknik kadrosu ve Türkiye'de kadın futbolu liglerinde görev yapan, TFF tarafından belirlenen başarılı 19 kadın futbol takımı antrenörün gönüllü olarak katıldığı araştırma sonuçları benlik saygısı puanlarının futbol oynama süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. bu çalışma diğer çalışmalara göre araştırmamız sonuçları ile zıtlık göstermekte ve bu zıtlığının sebebinin örneklem grubunun antrenör olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca; Pcoffer ve Schefer (1989) tekerlekli sandalye müsabakalarına katılan engelli sporcuların benlik saygılarında artış olduğunu, Schmill ve diğerleri (1990) yaptıkları araştırmalarında ise engelli sporcuların, sporcu olmayanlara göre yüksek benlik saygısına sahip olduklarını tespit etmişlerdir. Kamal ve diğerleri (1995), yaptıkları araştırmada sporcu olan ve sporcu olmayanların genel benlik saygısı puanları kıyaslandığında sporcu olanların olmayanlara göre baskın şekilde yüksek benlik saygısı taşıdıkları belirlenmiştir (1989, 1990, 1995, Akt. Yegül,

1999). Gün (2006), Ankara ve Diyarbakır illerinde yaş aralıkları 12-14 olan, değişik türlerde spor yapan 197 öğrenci ve spor yapmayan 236 öğrencinin benlik saygısı seviyelerini karşılaştırdığında, spor yapanlar ile spor yapmayan öğrencilerin benlik saygısı oranları arasında önemli bir fark bularak, spor yapma faaliyeti ile benlik saygısı arasında olumlu olarak anlamlı ilişki olduğunu gösterdikleri, bu çalışmalarında sporcu özgeçmişine sahip bireylerin spor yapmamış bireylere göre spor yapma yıllarının benlik saygısı düzeylerine anlamlı şekilde fayda sağladığı belirlenmiş ve araştırmamız sonuçlarını destekler nitelikte olduğunu belirlemiştir.

Amatör futbolcuların futbol oynadıkları lig değişkeni ile benlik saygıları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bölgesel Amatör Liglerde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalama puanlarının; hem süper amatör liginde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalamalarından hem de 1. Amatör liglerde oynayan futbolcuların benlik saygısı ortalama puanlarından anlamlı şekilde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı çalışmasında çıkan bulgulara göre profesyonel futbolcuların kulüplerinin bulunduğu lig kategorileri dikkate alındığında benlik saygısı puanlarının gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Spor Toto süper lig takımlarında oynayan profesyonel futbolcuların benlik saygısı puanlarının Spor Toto ikinci lig ve Spor Toto üçüncü lig de profesyonel futbol yaşamlarını sürdüren futbolculardan anlamlı düzeyde yüksek olduğunu belirledikleri çalışmasının araştırmamız sonuçlarını destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Bir başka araştırmada Açak ve Kaya (2015) örneklem gurubunu işitme engelliler 1. liginde futbol oynayan 95 futbolcu ile 1. amatör kümede futbol oynayan ve işitme engelli olmayan 309 futbolcu üzerine yapmışlar ve işitme engelliler 1. liginde futbol oynayan Futbolcular ve 1. amatör kümede futbol oynayan ve işitme engelli olmayan futbolcuların benlik saygıları ve saldırganlık düzeyi sonuçlarına göre benlik saygısı ortalama puanları açısından anlamlı bir ilişkinin olmadığını ve araştırmamız sonuçları ile farklılık gösterdiğini belirlemişlerdir.

Araştırmamız demografik özelliklerinden sonuncusu olan mevki değişkenine göre amatör futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları arasında herhangi anlamlı bir

farklılık bulunamamıştır. Farklı bir ifade ile amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevkilerinin benlik saygısı puanları üzerinde anlamlı bir etki yapmadığı görülmektedir. Aydoğan'ın (2012) araştırmamız bulgularından çıkan sonuçları destekler nitelikte yaptığı araştırmasında Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusunun mevkî değişkeni açısından benlik saygısı puanlarının gruplar arasında anlamlı bir farklılık göstermediğini belirlemiştir.

Araştırmamızın ikinci yönü olan amatör futbolcuların demografik özellikleri ile örgütsel adalet algısı düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik yapılan bulgular değerlendirildiğinde; amatör futbolcuların yaş değişkenine göre Örgütsel Adalet algısı düzeylerinde anlamlı farklılık ortaya çıkmasına rağmen ölçeğin alt boyutlarında ise anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Ölçeğin alt boyutlarından oluşan doğrusal bileşenlerde anlamlı farklar belirlenmesine karşın; alt boyutları tek tek incelediğimizde herhangi anlamlı bir farklılık ortaya çıkmadığı; yaş değişkeninin örgütsel adalet algısı ölçeğinin alt boyutlarını anlamlı düzeyde yordamadığı genel örgütsel adalet algısı üzerinden değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada; örgütsel adalet algıları ile yaş değişkeni arasında anlamlı ilişkilerin olduğunu tespit etmiştir. Dağıtım adaleti alt boyutunda 15-19 yaş arası profesyonel futbolcuların örgütsel adalet algılarının 20-24 yaş arası profesyonel futbolculardan anlamlı düzeyde yüksek olduğunu, prosedür adaleti alt boyutunda ise 15-19 yaş arası profesyonel futbolcuların örgütsel adalet algısı puanlarının 20-24 yaş, 25-29 yaş arasındakilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlemiştir. Son olarak etkileşim adaleti alt boyutunda ise yine 15-19 yaş arası profesyonel futbolcuların örgütsel adalet algısı puanlarının 20-24 yaş, 25-29 yaş arasındakilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Ortaya çıkan bu bulgular, araştırmamız alt boyutlarında olmasa bile genel örgütsel adalet algı düzeyleri açısından birliktelik göstermektedir. Bu birliktelik aksine Aydoğan ve diğerleri (2017) TFF ve UEFA arasındaki "Coaching Convention" çerçevesinde Türkiye'de 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü "Futbol Antrenörü" üzerine

yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında Futbol antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algılarının; “Amatör Futbol Oynama Süresi” değişkenine göre; “Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olmadığı ve araştırmamız sonuçları ile terslik göstermektedirler.

Amatör futbolcuların doğum yeri değişkenine göre (bölgesel) örgütsel adalet algısı düzeyleri ve örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutlarında analiz sonuçlarına göre, anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların doğum yerlerinin bulunduğu bölgelere bağlı olarak değişmediğini gösterir. Aydoğan’ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu’nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada; örgütsel adalet algıları ile doğum yeri değişkeni bakımından anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir. Bu çalışma araştırmamız sonuçlarını destekler nitelikte olmasına rağmen; Aydoğan’ın (2016-1), (TÜSF) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun 20. yılında düzenlediği, üniversiteler arası deplasmanlı Futsal (Salon Futbolu) Kadın Ligi (UNILIG)’ne katılan 8 üniversite Futsal Kadın Takımında görev alan 86 kadın sporcu öğrenci üzerine yaptığı çalışmasında doğum yeri değişkeni ile örgütsel adalet ölçeğinin ilk alt boyutu olan dağıtım adaleti arasında da anlamlı bir farkın olduğu ve üniversitenin olduğu ilde doğmayan kadın futsalcıların dağıtım adaleti puanlarının üniversitenin olduğu ilde doğan futsalcılara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu; Ayrıca, Aydoğan ve diğerleri (2017) TFF ve UEFA arasındaki “Coaching Convention” çerçevesinde Türkiye’de 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü “Futbol Antrenörü” üzerine yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında Futbol antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında doğum yeri değişkeni açısından anlamlılık olmadığı, bu çalışmaların araştırmamız sonuçları ile farklılık gösterdiği düşünülmektedir.

Amatör futbolcuların eğitim durumu değişkeni açısından Örgütsel Adalet ölçeği ve ölçeğin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların eğitim

durumu değişkenine bağlı olarak değişmediğini gösterir. Buna göre alt boyutlar açısından da anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada; örgütsel adalet algıları ile eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir. Yine Aydoğan (2016-1), (TÜSF) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun 20. yılında düzenlediği, üniversiteler arası deplasmanlı Futsal (Salon Futbolu) Kadın Ligi (UNILIG)'ne katılan 8 üniversite Futsal Kadın Takımında görev alan 86 kadın sporcu öğrenci üzerine yaptığı çalışmada örgütsel adalet algıları ile eğitim durumu (sınıfı) değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Aydoğan ve diğerleri (2017) TFF ve UEFA arasındaki "Coaching Convention" çerçevesinde Türkiye'de 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü "Futbol Antrenörü" üzerine yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında Futbol antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olmadığı, araştırmamız sonuçları dahil sunduğumuz tüm çalışmalar birbirlerini destekler nitelikte olduğunu göstermektedir.

Amatör futbolcuların medeni durum değişkeni ile örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların medeni durumuna bağlı olarak değişmediğini göstermektedir. Aydoğan ve diğerleri (2017) TFF ve UEFA arasındaki "Coaching Convention" çerçevesinde Türkiye'de 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü "Futbol Antrenörü" üzerine yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında Futbol antrenörlerinin medeni durum değişkeni ile örgütsel adalet algıları ve tüm alt boyutlarında anlamlı bir farkın olmadığı, bu çalışmaların araştırmamız sonuçlarını desteklediği görülmektedir. Aydoğan'ın (2012) 780 profesyonel futbolcu üzerine yaptığı araştırmada; genel örgütsel adalet algıları ile medeni değişkeni arasında anlamlı bir farkın olmamasına karşın, dağıtım adaleti alt boyutu ile medeni durum değişkeni arasında anlamlı bir farkın olduğu; diğer alt boyutlar açısından anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir. Buna göre profesyonel futbolcuların evli olanlarının

örgütsel adalet algısı puanlarının bekar olanlardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu ve bu durumun amatör futbolcularda kazanımların genellikle maddi getiriler olmamasından dolayı anlamlı farklılıklara yol açmadığı ve araştırmamız sonuçları ile zıtlık içerisinde olduğu görülmektedir.

Amatör futbolcuların futbol oynama yılları değişkenleri açısından Örgütsel Adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu alt boyut puanlarından oluşan doğrusal bileşenden elde edilecek puanların futbol oynama yıllarına bağlı olarak değişmediğini gösterir. Buna göre alt boyutlar açısından da anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Aydoğan (2016-1), (TÜSF) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun 20. yılında düzenlediği, üniversiteler arası deplasmanlı Futsal (Salon Futbolu) Kadın Ligi (UNILIG)’ne katılan 8 üniversite Futsal Kadın Takımında görev alan 86 kadın sporcu öğrenci üzerine yaptığı çalışmada örgütsel adalet algıları ile futsal oynama yılları arasında anlamlı bir farkın olmadığı araştırmamız sonuçlarını desteklerken, Söyük (2007), İstanbul’da ki 881 hemşireyi inceleyerek, hemşirelerin görev yaptıkları örgütün adaletine yönelik ilişkin kanılarını etkileyen sosyo-demografik değişkenleri araştırmıştır. Bu çalışmada mesleki deneyim yılı değişkeni ile örgütsel adalet algısının alt boyutlarından prosedür adalet algısı ve dağıtım adaleti algıları ile arasında anlamlı farklılıklar çıkmış ve araştırmamız sonuçları ile zıtlık göstermektedir. Aydoğan’ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu’nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada ulaşılan bulgulara göre profesyonel futbolcuların örgütsel adalet algıları ile toplam profesyonel oynama yılları bakımından gruplar arasında anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir. Buna göre dağıtım adaleti alt boyutunda katılımcılardan 9 yıl ve üstü süredir profesyonel oynayanlarının örgütsel adalet algısı düzeyleri ile 0-2 yıl ve 3-4 yıldır profesyonel futbolculara oranla anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bir diğer anlamlı alt boyut olan prosedür adaleti alt boyutuna bakıldığında ise tam tersi bir durum ortaya çıktığı görülmektedir. Buna göre 0-2 yıllık profesyonel futbolcuların örgütsel adalet puanlarının 9 yıl ve üstü süre profesyonel oynayan futbolculardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Alt boyutlarda ki bu farklılığın sebebinin örgütsel adaletin alt boyutlara ayrılmasının önemini ve gerekliliğini ortaya koymakla beraber; Aydoğan ve diğerleri (2017) TFF ve UEFA arasındaki “Coaching Convention” çerçevesinde Türkiye’de

2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü “Futbol Antrenörü” üzerine yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında Futbol antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algılarının; “Amatör Futbol Oynama Süresi” değişkenine göre; “Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında, anlamlı bir farklılık olduğunu belirlemişlerdir. Bu yapılan çalışmalar araştırmamız sonuçlarını desteklememekte, bu farklı sonuçların sebebinin örneklem gruplarının çeşitliliğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmamız demografik özelliklerinden futbol oynadıkları lig kategorisi değişkeni ile örgütsel adalet algısı ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı farklılıklar gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sadece prosedür adaleti alt boyutunda anlamlı farklılıklar ortaya çıkmış ve 1. Amatör ligde oynayan futbolcuların prosedür adaleti alt boyutundan almış oldukları ortalamaların süper amatör liglerde oynayan futbolcuların aldıkları ortalamalardan anlamlı derecede yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Çıkan bu bulgu ışığında lig kategorisinin örgütsel adaletin alt boyutlarından olan prosedür adaletinin önemli bir yordayıcısı olduğu görülmektedir. Söyük (2007), İstanbul’da ki 881 hemşireyi inceleyerek, hemşirelerin görev yaptıkları örgütün adaletine yönelik ilişkin kanıların etkileyen sosyo-demografik değişkenleri araştırdığı çalışmasında görev yaptıkları birim değişkeni ile örgütsel adalet algısının alt boyutlarından prosedür adalet algısı ve dağıtım adaleti algıları ile arasında anlamlı farklılıklar çıkmış ve araştırmamız sonuçlarını destekler nitelikte benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Aydoğan’ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu’nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada ulaşılan bulgulara göre profesyonel futbolcuların örgütsel adalet algıları ile lig kategorisi değişkeni açısından gruplar arasında anlamlı farkın olduğu belirlenmiştir. Bu anlamlılığın hangi gruplarda oluştuğuna bakıldığında örgütsel adalet algısı düzeylerinin üç alt boyutta da; spor toto süper lig de mücadele eden futbolcuların spor toto birinci lig, ikinci lig ve üçüncü lig de oynayanlardan anlamlı düzeyde yüksek olduğunu belirlemiştir. Çıkan bu bulgular tartışıldığında profesyonel futbol liglerin amatör liglerin üstü olduğu kabul edildiğinde, örgütsel adalet algısının alt boyutları ile futbol oynanan lig kategorileri arasındaki ilişkinin ne denli güçlü bir etken olduğu sonucunu desteklemektedir.

Araştırmamızda amatör futbolcuların futbol oynadıkları mevki değişkenleri açısından örgütsel adalet ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada ulaşılan bulgulara göre profesyonel futbolcuların örgütsel adalet algıları ile mevki değişkeni arasında gruplar açısından anlamlı bir farkın olmadığı, Aydoğan ve diğerleri (2017) TFF ve UEFA arasındaki "Coaching Convention" çerçevesinde Türkiye'de 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen UEFA-B, UEFA-A ve UEFA ELİT-A kurslarına katılma hakkı elde eden 174 gönüllü "Futbol Antrenörü" üzerine yaptıkları çalışmalarında örgütsel adalet algılarının çeşitli değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında Futbol antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algıları ve tüm alt boyutlarında futbol oynadıkları mevki değişkenine göre anlamlılık olmadığı, çıkan bu bulgunun araştırmamız sonuçlarını desteklediği görülmektedir. Bu bulgulara rağmen yine Aydoğan'ın (2016), (TÜSF) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun 20. yılında düzenlediği, üniversiteler arası deplasmanlı Futsal (Salon Futbolu) Kadın Ligi (UNILIG)'ne katılan 8 üniversite Futsal Kadın Takımında görev alan 86 kadın sporcu öğrenci üzerine yaptığı çalışmada, örgütsel adalet algıları ile mevki değişkeni arasında anlamlı bir farkın olduğu "Kaleci" mevki puanlarının "Defans" puanlarından ve "Defansif Orta Saha" puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmamız sonuçlarıyla ortaya çıkan bu farklılığın nedenini cinsiyet değişkeni ile alakalı olabileceğine, kadın ve erkek sporcuların takım içi mevki bilincine erkek sporculara göre daha fazla önem vermesi ile açıklamak gerekirse, bundan sonra yapılacak çalışmalarda cinsiyet değişkeninin önemini ortaya koymaktadır.

Karademir ve Çoban (2010) çalışmalarında örgütsel adaleti algılayış biçimlerinin önemini ortaya koyarak, spor dünyasına katkı sağlayıp ileriki dönem çalışmalarına yol göstermesini amaçlamış, uluslararası mücadelelerde üst seviyelerde yer alması, yönetsel anlamda yenilikçi gelişmeler sağlaması ve çalışanların performans ve verim düzeyini yükselterek kilit rol oynayan örgütsel adalet olgusunun önemini vurgulamıştır.

Bu araştırmalar sonucu amatör futbolcuların farklı demografik özelliklerinin, benlik saygısı düzeylerinin ve örgütsel adalet algılarının şekillenmesinde dikkate alınması

gereken çok önemli kavramlar olduğu görülmektedir. İlgili literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülen araştırmamız sonuçlarına göre, demografik özelliklerinin yanı sıra yüksek benlik saygısı düzeyine sahip futbolcuların örgütsel adaleti algılayış biçimlerinde olumlu yönde pozitif etkiler yapacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda; amatör futbolcuların benlik saygısı düzeyleri ile örgütsel adalet algıları ve örgütsel adalet algılarının alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişkilere rastlanmıştır. Başka bir ifade ile amatör futbolcuların benlik saygıları arttıkça örgütsel adalet algılarında da pozitif yönde anlamlı artışlar meydana geldiği görülmektedir. Gruplar arası bu anlamlılıklara bakıldığında amatör futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları arttıkça, örgütsel adalet ölçeğinin dağıtım adaleti alt boyutunda düşük düzeyde ve pozitif yönde anlamlı artışlar meydana gelmiştir. Ayrıca amatör futbolcuların benlik saygısı ortalama puanları arttıkça prosedür adaleti ve etkileşim adaleti alt boyutunda orta düzeyde pozitif yönde anlamlı artışlar meydana geldiği belirlenmiştir. Aydoğan'ın (2012) Türkiye Futbol Federasyonu'nun 2010-2011 sezonu Spor toto Süper Lig, Spor Toto Birinci Ligi, TFF İkinci Ligi ve TFF Üçüncü Liglerinde mücadele eden 41 futbol kulübünün 780 profesyonel futbolcusu üzerine yaptığı araştırmada ulaşılan bulgulara göre profesyonel futbolcuların benlik saygısı düzeyleri ile örgütsel adalet algılarında genel ve alt boyutlar açısından pozitif yönde anlamlı ilişkilerin olduğu belirlenmiştir. Ve yine Aydoğan (2016-1), (TÜSF) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonunun 20. yılında düzenlediği, üniversiteler arası deplasmanlı Futsal (Salon Futbolu) Kadın Ligi (UNILIG)'ne katılan 8 üniversite Futsal Kadın Takımında görev alan 86 kadın sporcu öğrenci üzerine yaptığı çalışmada örgütsel adalet algıları ile benlik saygıları arasındaki ilişkiyi demografik bazı değişkenler açısından incelemişlerdir. Yapılan analiz sonuçlarında; örgütsel adalet algısının ikinci alt boyutu olan "Prosedür Adaleti" ile katılımcıların "Benlik Saygısı" durumları arasında olumlu yönde orta düzey bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Amatör futbolcuların demografik özellikleri açısından benlik saygısı düzeyleri ile örgütsel adalet algısı düzeylerinin etkilendiğini, ayrıca amatör futbolcuların benlik saygısı düzeylerinin, örgütsel adalet algılarının pozitif yönde anlamlı yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular ışığında, öncelikle gelecek araştırmalara örnek olacağı düşünülen futbol literatürüne, spor kulüplerinin en büyük paydaşları olan futbolcu, antrenör ve kulüp yöneticilerine olumlu katkılar sağlayacağı düşünülen bazı öneriler getirilmiştir.

5.2. Öneriler

1. Araştırmamız örneklemini oluşturan amatör futbolcuların benlik saygısı düzeyleri ile örgütsel adaleti algılayış şekilleri açısından; alanında yapılmış iki boyutlu orijinal bir araştırma olma özelliğindedir. Spor örgütleri olarak tanımladığımız amatör futbol kulüplerinin paydaşları olan; futbolcu, antrenör ve yöneticilerine bir kılavuz olma niteliğindedir.
2. Özellikle son yıllarda futbolda fiziksel parametreler üzerine yapılan araştırmaların yoğunluk seyrini, futbolda kişilik gelişiminin futbolcu performansı üzerine olan psikolojik etkilerini ve bu etkilerin spor kulüplerine yansımalarının nasıl olacağına ilişkin olumlu tutumlar geliştireceği düşünülmektedir.
3. Bu bağlamda amatör futbolcuların benlik saygısı ve örgütsel adalet algısı ikileminde demografik özellikleri dikkate alınarak, planlanacak kulüp yönetim stratejilerinde bu özelliklere üst düzey önem verilmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.
4. Ayrıca sadece spor kulübü yöneticilerinin değil, futbolcuların da farklılaşan demografik özelliklerinin; benlik saygısı gelişimlerinde ve örgütsel adaleti algılayış tarzlarında, başarı odaklı hedef yönelimlerinde olumlu etkiler yapacağı söylenebilir.
5. İleride yapılacak farklı spor dallarında ki akademik araştırmalara alt yapı oluşturacak önemli bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Abbasoğlu, E. ve Öncü, E. (2013). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Benlik Saygıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 407-425.
- Açak, M. ve Kaya, O. (2015). İşitme Engelli ve İşitme Engelli Olmayan Futbolcuların Benlik Saygıları ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 1-11.
- Akkuş, Z. (2005). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin Özsaygı ve Denetim Odağı İle İlişkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Altunbaş, Ç. (2006). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeyleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Ana Britannica (1993). *Genel Kültür Ansiklopedisi* 2(1). İstanbul: Hürriyet Ofset Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş. İstanbul.
- Arıcağ, O. T. (1999). *Grupla Psikolojik Danışma Yoluyla Benlik ve Mesleki Benlik Saygısının Geliştirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Arseven, A. D. (2001). *Alan Araştırma Yöntemi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Arslantaş, C. C. (2008). Yöneticiye Duyulan Güvenin ve Psikolojik Güçlendirmenin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Etkilerini Belirlemeye Yönelik Görgül Bir Çalışma. *Tisk Akademi Dergisi*, 3(5), 101-117.

- Aslan, H. (2006). *Çalışanların İş Doyumu Düzeylerine Göre Depresyon, Benlik Saygısı ve Denetim Odağı Algısı Değişkenlerinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Atalay, İ. (2005). *Örgütsel Vatandaşlık ve Örgütsel Adalet* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Ateş, Z. (2004). *Organizasyonlarda Algılanan Örgütsel Adaletin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerine Etkileri ve Kayseri’de Bir Araştırma* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Avşaroğlu, S. (2007). *Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Özsaygı, Karar Verme ve Stresle Başa çıkma Stillerinin Benlik Saygısı ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya, 2007).
- Aydoğan, H. (2012). *Profesyonel Futbolcuların Örgütsel Adalet Algıları ve Benlik Saygıları İle İş Doyumları Arasındaki İlişki* (Doktora Tezi, Ankara Gazi Üniversitesi, 2012).
- Aydoğan, H. (2016-1). Futsal Oynayan Kadın Üniversite Öğrencilerinin Örgütsel Adalet Algıları İle Benlik Saygıları Arasındaki İlişki. *Uluslararası Avrasya Spor, Eğitim ve Toplum Kongresi, (1), s.42. Antalya.*
- Aydoğan, H. (2016-2). *Profesyonel Futbol’da Örgütsel Adalet Benlik Saygısı İş Doyumu*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi.
- Aydoğan, H. ve Bardakçı, S. (2017). FIFA İleri Seviye Kadın Futbolu Eğitim Seminerine Katılan Antrenörlerin Bazı Değişkenler Açısından Benlik Saygılarının Değerlendirilmesi. *International Congress of Eurasian Social Sciences,(2), s.211-212, Antalya.*

- Aydoğan, H., Bardakçı, S. ve Özdemir, E. (2017). Antrenörlük Eğitimine Katılan Futbol Antrenörlerinin Örgütsel Adalet Algıları. *10.Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi,(10), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, s.107, Burdur.*
- Aykut, S. (2007). *Örgütsel Adalet, Birey -Örgüt Uyumu İle Çalışanların İşle İlgili Tutumları (Pendik İlçesi Örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Bacanlı, H. (2001). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (1984). Yönetime Giriş. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, (135).*
- Başaran, İ. E. (2008). *Örgütsel Davranış, İnsanın Üretim Gücü*. Ankara: Siyasal Basın Yayın Dağıtım.
- Baştürk, F. F. (2009). *Ücret Tatmini İle Ücret Yönetiminde Örgütsel Adalet Algısı Arasındaki İlişki ve Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Baymur, F. (1994). *Genel Psikolojisi*. İstanbul: İnkılap Kitapevi.
- Beugre, C. D. (1998). *Managing Fairness in Organizations* (First Published). USA: Greenwood Publishing Group, Inc.
- Beugre, C. D. (2002). Understanding Organizational Justice and it's Impact on Managing Employees: An African Perspective. *International Journal of Human Resource, 13(7), 1091–1104.*
- Bies, R. J. & Moag, J. S. (1986). Interactional Justice, Communication Criteria For Fairness. *In, M. H. Bazerman, R. Sheppard, & B. Sheppard (Eds.), Research on Negotiations in Organizations, Greenwich: JAI Press (1), p.43-55.*
- Bies, J. B. & Shapiro, D. L. (1987). Interactional Fairness Judgments: The Influence of Causal Accounts, *Social Justice Research, (1), p.199-218.*

- Brockner, J. & Batia, M. W. (1996). An Integrative Framework for Explaining Reactions to Decisions, Integrative Effects of Outcomes and Procedures. *Psychological Bulletin*, 120(2) p.189-208.
- Brooks, R. (2004). Self-Esteem and Resilience, *Shcwablearning Org*. p.1-2.
- Burns, R. (1982). *Self-Concept Development and Education*. London: Holt Rinehart and Winston.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, (24.Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cohen, R. L. (1987), Distributive Justice: Theory and Research, *Social Justice Research*. 1(1) p.19-40.
- Cohen-Charash, Y. & Spector, P. (2001). *The Role of Justice in Organizations: A Metaanalysis*. *Org Behavior Human Decis Process*, 86(2), p.278-321.
- Colquitt, J. A., Scott, B. A., Judge, T. A. & Shaw, J. (2006). Justice And Personality: Using Integrative Theories to Derive Moderator Justice Effects. *Organizational Behaviors and Human Decision Process*, (100), p.110-127.
- Coopersmith, S. (1967). *The Antecedents of Self-Esteem*, (1), San Francisco: Cole And Freeman Co.
- Cropanzano, R. & Greenberg, J. (1997). Progress in Organizational Justice, Tunneling Through the Maze in. *International Review of Industrial and Organizational Psychology*.
- Çağlar, G. A. (1993). *Kekemelerde Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Çankaya, B. (2007). *Lise I. ve II. Sınıf Öğrencilerinin Algılanan Benlik Saygısının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Çuhadaroğlu, F. (1986). *Adolesanlarda Benlik Saygısı* (Uzmanlık Tezi). Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara.
- De Coninck, J. B. & Stilwell, C. D. (2004). Incorporating Organizational Justice, Role States, Pay Satisfaction and Supervisor Satisfaction In a Model of Turnover Intentions. *Journal of Business Research*, 57(3), 225-231.
- Demirci, N. (1986). *Sporda Teşkilatlandırma ve Organizasyonlar*. Ankara: B.T.S.G.M. Yayınları.
- Demo, D. H. & Saving-Williams, R.C. (1992). *Self-Concept Stability And Change During Adolescence*. Edit: Lipka R.P & Brinithaupt T.M. New York: State University of New York Pres.
- Dilek, U. (2004). *Örgütsel Adalet Algulamaları ve Örgütsel Bağlılıkla İlişkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kara Harp Okulu, Ankara.
- Doğan, O., Doğan, S., Çorapçıoğlu, A. ve Çelik, G. (1994). Aktif ve Sosyal Etkinliklere Katılmanın Beden İmgesi ve Benlik Saygısına Etkisi. *Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji (3p) Dergisi*, 2(1), 33-38.
- Durak, H. (1997). *Ankara Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Özsaygı Düzeyleri İle Denetim Odağı Düzeyleri Arasındaki İlişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ekenci, D. ve Serarşlan, M.Z. (1997). Gelişim Aşamaları Bakımından Türk Spor Teşkilatı Değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 72-81.

- Ekşi, A. (1990). *Çocuk, Genç, Ana-Babalar/Adolesan Psikolojisi-Çocuk Psikolojisi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Eren, E. (2004). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Eroğlu, Ş. N. (2009). *Örgütsel Adalet Algılaması ve İş Tatmini Hakkında Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Erşan, E. ve Doğan, O. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinde Benlik Saygısının Sosyo-demografik Özelliklerle İlişkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Dergisi*, 12(1).
- Eryılmaz, A. (1986). Yönetim ve Organizasyon Ders Tefsirleri Serisi. *Trabzon: Karadeniz Üniversitesi*, (14).
- Fişek, K. (1985). *100 Soruda Türkiye Spor Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Fişek, K. (1998). *Dünya'da ve Türkiye'de Spor Yönetimi*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Folger, R. (1987). Distributive and Procedural Justice in the Workplace. *Social Justice Research*, 1(2), 143–159.
- Folger, R. & Bies, R. J. (1989). Managerial Responsibilities and Procedural Justice. *Employee Responsibilities and Rights Journal*, 2(2), 79-90.
- Folger, R. ve Cropanzano, R. (1998). *Organizational Justice and Human Resource Management*. London: Sage Publications.
- Folger, R, Konovsky, M. & Cropanzano, R. (1992). *A Due Process Metaphor For Performance Appraisal*. Der: B. M. Staw, L. L. Cummings, Greenwich, C.T: Jai Pres Research İn Organizational Behavior, (14) p.29.

- Furnham, A. & Cheng, H. (2000). Lay Theories of Happiness. *Journal of Happiness Studies*, 1(2), 227-246.
- Gartner, H. F., Mahler, J. & Nicholson, J. B. (1987). Organization Theory-A Public Perspective. *Chicago/Usa: The Dorsey Pres; (1) p.2.*
- Geçtan, E. (1984). *Çağdaş Yaşam ve Normal Dışı Davranışlar*. İstanbul: Maya Matbaacılık Yayıncılık.
- Geçtan, E. (1995). *İnsan Olmak*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Genç, D. A. (1999). *Futbol Kulüplerinin Stratejik Yönetimi: Beşiktaş Örneği*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Gök, Y. (2006). *Türkiye Voleybol Birinci Liginde Yer Alan Spor Kulüplerinin Risk Yönetimi Açısından Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Greenberg, J. A. (1986). Determinants of Perceived Fairness of Performance Evaluation. *Journal of Applied Psychology*, (71), 340-342.
- Greenberg, J. A. (1987). A Taxonomy of Organizational Justice Theories. *USA: Academy of Management Review* (12) p.9-22.
- Greenberg, J. A. (1990). Organizational Justice: Yesterday, Today, And Tomorrow. *Journal of Management*, 16(2), 399-432.
- Gür, A. (1996). *Ergenlerde Depresyon ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Gün, E. (2006). *Spor Yapanlarda ve Spor Yapmayanlarda Benlik Saygısı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Hürkan, S. (2000). *Yıkılmayan İmparatorluk Futbol*. Ankara: Ümit Yayıncılık.

- Irak, D.U. (2004). Örgütsel Adalet: Ortaya Çıkışı, Kuramsal Yaklaşımlar ve Bugünkü Durumu. *Türk Psikoloji Yazarları*, 7(13), 25-43.
- İçerli, L. (2010). Örgütsel Adalet: Kuramsal Bir Yaklaşım. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi (Journal of Entrepreneurship and Development)*, 5(1), 67-92.
- İşbaşı, J. Ö. (2000). *Çalışanların Yöneticilerine Duydukları Güvenin ve Örgütsel Adaletle İlişkin Algılamalarının Örgütsel Vatandaşlık Davranışının Oluşumundaki Rolü: Bir Turizm Örgütünde Uygulama* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Kandemir, M. (2006). *İlköğretimde Algılanan Sınıf İçi Empatik Atmosfer İle Benlik Algısı Arasındaki İletişimin Akran Zorbalığı İle İlişkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Karademir, T. ve Çoban, B. (2010). Sporun Yönetimsel Yapısında Örgütsel Adalet Kuramına Bakış Niğde. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1), 48-62.
- Karagöz, Y. (2002). Liberal Öğretimde Adalet, Hak ve Özgürlük. *Sivas: C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, (26), 267-269.
- Kashmiri, A. A. & Delaney, J. S. (2006). Head and neck injuries in football (soccer). *Trauma*, (8); p.189-195.
- Katırcı, H. (2007). *Spor Kulüplerinde İletişim Yönetimi: Türkiye Profesyonel Futbol Liglerinde Yer Alan Spor Kulüplerinin İletişim Uygulamalarına İlişkin Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kim, H. S. (2008). *Integrating Organizational Justice Into the Relationship Management Theory [Paper]*. New York: Annual Meeting of the International Communication Association.

- Koç, Z. (2006). *Lise Öğrencilerinin Zorbalık Düzeylerinin Yordanması* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Köknel, Ö. (1985). *Kaygıdan Mutluluğa Kişilik*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Kulaksızoğlu, A. (2000). *Ergenlik Psikolojisi*. Ankara: Remzi Kitapevi.
- Lambert, E. (2003). The Impact Of Organizational Justice On Correctional Staff. *Journal Of Criminal Justice*, 31(2), 155–168.
- Lawrence, D. (1988). *Enhancing Self-Esteem in the Classroom*. London: Paul Chapman.
- Lim, V. K. G. (2002). The it way of Loafing on The Job: Cyberloafing, Neutralizing and Organizational Justice. *Journal of Organizational Behavior*, 23(5), 675-694.
- Morpa, (2005). *Spor Ansiklopedisi*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Ltd. Ş.
- Niehoff, B. P. & Moorman, R. H. (1993). Justice As a Mediator of The Relationship Between Methods of Monitoring And Organizational Citizenship Behavior. *Academy of Management Journal*, 36(3), 527-556.
- Öz, C. S. ve Seyyar, A. (2007). *İnsan Kaynakları Terimleri*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- Özdevecioğlu, M. (2003). Algılanan Örgütsel Adaletin Bireyler Arası Saldırgan Davranışlar Üzerindeki Etkilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, (21), 77-96.
- Öziş, H. (Mart, 2015) Amatör Profesyonel Ayrımı, <http://www.orduolay.com/yazarlar/halil-ozis/amator-profesyonel-ayrimi/2549> adresinden 31 Mart 2019'da alınmıştır.

- Özşaker, M. (2008). *12-14 Yaş Çocukların Motorsal Performans ve Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Özşaker, M. (2013). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerileri ve Becerileri ve Benlik Saygılarının Değerlendirilmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports&Science Education*, 2(3).
- Pillai, R., Chester, A. S. & Eric, S. W. (1999). Fairness Perceptions and Trust As Mediators For Transformational and Transactional Leadership: A Two-Sample Study. *Journal of Management*, 25(6), 897–933.
- Pirali, J. (2007). *The Influence of Job Satisfaction, Organizational Commitment and Perceptions of Organizational Justice on Organizational Citizenship Behavior in Turkish Education Sector* (Master's Thesis). Middle East Technical University, Ankara.
- Pişkin, M. (1996). *Self- Esteem And Locus Of Control Of Secondary School Both In England And Turkey* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). University Of Leicester, England.
- Pişkin, M. (2001). *Özsaygıyı Geliştirme Eğitimi, İlköğretimde Rehberlik*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Polat, S. (2007). *Ortaöğretim Öğretmenlerinin Örgütsel Adalet Alguları, Örgütsel Güven Düzeyleriyle Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişki* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Rahim, M. A., Magner, N. R. & Shapiro, D. L. (2001). Do Justice Perceptions Influence Styles of Handling Conflict With Supervisors?: What Justice Perceptions, Precisely?. *International Journal of Conflict Management*, 11(1), 9-32.

- Ryan, J., Schmiesing, R., Dale, S. & Joseph, A. G. (2003). Factors Affecting O.S.U. Extension Agents' Preceptions of Organizational Justice and Job Satisfaction. *Journal of International Agricultural and Extansion Education*, 10(2), 28.
- Scandura, T. A. (1999). Rethinking Leader-Member Exchange: An Organizational Justice Perspective. *Leadership Quarterly*, (10), 25-41.
- Serarslan, M. Z. (2006). *Spor Yönetimi ve Örnek Olay Analizi*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Ltd. Ş.
- Sezen, B. (2001). *Dağıtım Kanallarında Lojistik Performans, Adalet Algısı Vekanal Üyesi Memnuniyeti* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gebze İleri Teknoloji Enstitüsü, Kocaeli.
- Sezer, S. (2001). *Özsaygı Düzeyini Geliştirme Programının İlköğretim Okulu 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerine Etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Simons, T. & Roberson, Q. (2003). Why Managers Should Care About Fairness: Effects of Aggregate Justice Perceptions on Organizational Outcomes. *Journal of Applied Psychology*, 38(3), 432-443.
- Sivribaşkara, V. S. (2003). *Özsaygının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Skarlicki, D. P. & Folger, R. (1997). Retaliation in The Workplace: The Roles of Distributive, Procedural and Interactional Justice. *Journal of Applied Psychology*, 82(3), 434-443.
- Skitka, L. J., Winqvist, J., & Hutchinson, S. (2003). Are Outcome Fairness And Outcome Favorability Distinguishable Psychological Constructs? A Meta-Analytic Review. *Social Justice Research*, 16(4), 309-341.
- Solomon, R. C. (2004). *Adalet Tutkusu*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

- Söyük, S. (2007). *Örgütsel Adaletin İş Tatmini Üzerine Etkisi ve İstanbul İlindeki Özel Hastanelerde Çalışan Hemşirelere Yönelik Bir Çalışma* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- St. Poul, M. N. (1996). *Girls, Physical Activity and Self-Esteem*. Minnesota: Melpomene Institute Packet.
- Stecher, M. D. & Rosse, J. G. (2005). The Distributive Side of Interactional Justice: The Effects of Interpersonal Treatment on Emotional Arousal. *Journal of Managerial Issues*, 17(2), 229-246.
- Sümer, R. (1988). *Sporda Demokrasi: Belgeler-Yorumlar*. Ankara: Güven Matbaası.
- Şahin, M. (2007). *İlköğretim Okullarında Zorbacı Davranışların Azaltılmasına Yönelik Empati Eğitim Programının Etkisinin Araştırılması* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Şimşek, M. Ş. ve Çelik, A. (2017), *Yönetim ve Organizasyon* (7.Baskı), Konya: Eğitim Yayınevi.
- Şimşek, M. Ş., Akgemci, T. ve Çelik, A. (2008). *Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütsel Davranış*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Talimciler, A. (2003). *Türkiye’de Futbol Fanatizmi ve Medya İlişkisi*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Tan, Ç. (2006). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Konusundaki Algıları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Taylor, R. G. (1989). The Role of Trust in Labor Management Relations. *Organization Development Journal*, (7), 85-89.
- Temel, Z. F. ve Aksoy, B. A. (2001). *Ergen ve Gelişimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Terzi, A. R. (2000). *Örgüt Kültürü*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Topyıldız, Ö. (2003). *Anadolu Yıldızı Eskişehirspor*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tortop, N. (1993). *Yönetim Bilimi*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Tosun, K. (1992). *İşletme Yönetimi*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Trevino, L. K. (1992). The Social Effects of Punishment in Organizations, A Justice Perspective. *Academy of Management Journal*, (8), 365-378.
- Tufan, B. (1989). Yüksek Öğretim Yapan Bir Grup Öğrencinin Benlik Saygılarını Dört Yıl Ara İle İzleme Çalışması. *Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Dergisi*, (7), 28-37.
- Turan, M., Herken, H., Mutlu, N. ve Küçükkolbaşı, H. (1998). Öğrencilerde Benlik Saygısı İle Ruhsal Belirti Arasındaki İlişki. *VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. (1) s.67-73.
- Turan, N. ve Tufan, B. (1987). Coopersmith Benlik Saygısı Envanterinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. İstanbul: 23. *Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi*.
- Türk, M. S. (2007). *Örgüt Kültürü ve İş Tatmini*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- T.F.F. (2002). Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı, 8 Ağustos 2002 Tarihli ve 24840 Sayılı Resmi Gazete.
- T.F.F. (Mayıs, 2019) <http://www.tff.org.tr/default.aspx?pageID=86> adresinden 19 Mayıs 2019'da alınmıştır.
- Uçan, Y. ve Çağlayan, N. (2012). Comparasion of Self-Esteem Scores of Individual and Team Sport Athletes And Non-Athletes. *Journal of Physical Education And Sport Sciences*, 6(3).

- Uysal, D. (2002). *Örgütlerde Kişilerarası Adil Davranış Algısı İle İletişim Tarzı Arasındaki İlişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Üçok, T. (1993). *Yönetim İlkeleri*. Ankara: Gazi Büro Kitabevi.
- Üzüm, H. (2005). *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünde Görevli Spor Uzmanlarının Örgütsel Bağlılığı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Weiner, M. F. (1999). Other Psychodynamic Schools. *Couprahensive Textbook Psyhiatry*; p.51-458.
- Wehmeier, S. (1997). Oxford Wordpower Dictionary, *Great Britain: Oxford University Press, (11)*.
- Yegül, İ. B. (1999). *Liseli Erkek Sporcular İle Sporcu Olmayan Bireylerin Benlik Saygısı ve Atletik Yeterlik Puanlarının Karşılaştırılması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yenidünya, A. (2005). *Lise Öğrencilerinde Rekabetçi Tutum, Benlik Saygısı ve Akademik Başarı İlişkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yerlisu, T. (1999). *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğündeki Yönetim Uygulamalarının Yönetim Süreçleri Açısından Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yetim, A. A., Çimen, Z., Yenel, İ. F. ve Karacan Doğan, P. (2019). *Yönetim ve Spor*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Yıldırım, F. (2002). *Çalışma Yaşamında Örgütsel Bağlılık ve Örgütsel Adalet İlişkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Yılmaz, H. Ş. (2002). *Adil Dünya İnancı, Bireyin Kendisi İle İlgili Adalet Algısı ve Bireyci-Toplulukçu Kişilik Eğiliminin Ceza-Ödül Tutumları ve Örgütsel Adalet İle İlişkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yörükoğlu, A. (1986). *Gençlik Çağı*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Sosyal ve Felsefi Eserler Dizisi.

Yüksel, Ö. (2006). *Davranış Bilimleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.

EKLER

EK 1**Demografik Bilgi Formu****1. Yaşınız**

.....

2. Doğum Yeriniz

.....

3. Medeni Durumunuz Evli Bekar Diğer**4. Eğitim Durumunuz :** İlkokul Ortaokul Lise Üniversite Lisans Üstü**5. Kaç Yıldır Futbol Oynuyorsunuz?** 0 – 2 3 – 4 5 – 6 7 – 8 9 ve Üstü**6. Takımınız Hangi Amatör Ligde?** 2. Amatör 1. Amatör Süper Amatör Bölgesel Amatör**7. Oynadığınız Mevkii?** Kaleci Defans Defansif Ortasaha Hücumcu Ortasaha Forvet

EK 2

Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri

ACIKLAMA: Bu maddelerde belirtilen ifadeler, sizin genellikle hissettiklerinizi tanımlıyor ve çoğunlukla size uygun geliyorsa ilgili maddenin karşısındaki " Benim Gibi " sütununa bir çarpı işareti (x) koyunuz. Bu ifadeler eğer sizin genellikle hissettiklerinizi tanımlamıyor ve çoğunlukla size uygun gelmiyorsa bu durumda da " Benim Gibi Değil " sütununa bir çarpı işareti(x)koyunuz.		Benim Gibi	Benim Gibi Değil
1	Çevremde olup bitenden rahatsızlık duymam.		
2	Başkalarının önünde konuşma yapmak bana zor gelir.		
3	Eğer elimde olsaydı kendimdeki pek çok şeyi değiştirmek isterdim.		
4	Karar vermede fazla zorluk çekmem		
5	İnsanlar benimle olmaktan hoşlanırlar		
6	Evdeyken kolayca moralim bozulur.		
7	Yeni şeylere kolay alışamam		
8	Yaştlarımın arasında sevilen bir kişiyim		
9	Ailem genellikle duygularıma önem verir		
10	Başkalarının söylediklerini kolayca kabul ederim		
11	Ailem benden çok şey bekler		
12	Benim yerimde olmak oldukça zordur		
13	Hayatımın karmakarışık olduğuna inanıyorum		
14	Genellikle başkaları düşüncelerimi kabul eder		
15	Kendimi yetersiz buluyorum		
16	Sık sık evden kaçmayı düşünüyorum		
17	Yaptığım işten çoğunlukla memnun olmam		
18	Başkaları kadar güzel/yakışıklı değilim		
19	Söylenecek sözüm varsa onu söylemekten kaçınmam		
20	Ailem benim duygularımı anlar		
21	Çok sevilen bir kimse değilim		
22	Genellikle ailemin beni dışladığını hissediyorum		
23	Yaptığım şeyler genellikle cesaretimi kırar		
24	Sık sık keşke başka biri olsam diye düşünürüm.		
25	Güvenilir bir kişi olmadığımı düşünüyorum		

EK 3

Örgütsel Adalet Algısı Ölçeği

AÇIKLAMA: Bu ölçekte insanların ait oldukları örgütleri ilgili tutumlarını yansıtan ifadeler yer almaktadır. Sizden istenen bu ifadelerin sizin açınızdan (Amatör Futbolculukla) ne ölçüde doğru olduğunu uygun yanıt aralığına (X) işareti koyarak belirtiniz.		Kesinlikle Yanlış	Yanlış	Kararsızım	Doğru	Kesinlikle Doğru
1	Çalışma programım adildir.					
2	Kazanımlarımın adil olduğunu düşünüyorum.					
3	Takımda ki görev yükümün adil olduğu kanısındayım.					
4	Bir bütün olarak değerlendirildiğinde, takımımdan elde ettiğim kazanımların adil olduğunu düşünüyorum.					
5	Takım İçi sorumluluklarımın adil olduğu kanısındayım.					
6	Takım ile ilgili kararlar, karar vericiler tarafından tarafsız bir şekilde alınmaktadır.					
7	Karar vericiler, takımla ilgili kararlar alınmadan önce bütün herkesin görüşlerini alırlar.					
8	Karar vericiler, takım ile ilgili kararları vermeden önce doğru ve eksiksiz bilgi toplarlar.					
9	Karar vericiler, alınan kararları sporculara açıklar ve istendiğinde ek bilgilerde verirler.					
10	Takımla ilgili bütün kararlar, bunlardan etkilenen tüm herkese ayırım gözetmeksizin uygulanır.					
11	Sporcular, karar vericilerin takımla ilgili kararlarına karşı çıkabilirler ya da bu kararların üst makamlarca yeniden görüşülmesini isteyebilirler.					
12	Takımla ilgili kararlar alınırken karar vericiler bana nazik ve ilgili davranırlar.					
13	Takımla ilgili kararlar alınırken karar vericiler bana saygılı davranır ve önem verirler.					
14	Takımla ilgili kararlar alınırken karar vericiler kişisel ihtiyaçlarıma karşı duyarlıdır.					
15	Takımla ilgili kararlar alınırken karar vericiler bana karşı dürüst ve samimidirler.					
16	Takımla ilgili kararlar alınırken karar vericiler bir üye olarak haklarımı gözetirler.					
17	Karar vericiler, takımla ilgili kararların doğuracağı sonuçları benimle tartışırlar.					
18	Karar vericiler, takımla ilgili kararlar için uygun gerekçeler gösterirler					
19	Takımla ilgili kararlar alınırken bana akla uygun izahlar yaparlar.					
20	Karar vericiler, takımla ilgili alınan her kararı bana net olarak açıklarlar.					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Emin ÖZDEMİR
Doğum Yeri ve Tarihi : Trabzon / 31.03.1989

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor YO.
 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği (2016)
Yüksek Lisans Öğrenimi : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
 Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD
 Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Tezli Yüksek Lisans
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce (61,25 YÖK-DİL Mart 2019)

Bilimsel Faaliyetleri

Uluslararası Hakemli Dergilerde Yayımlanan Makaleler

1. AYDOĞAN HAYRİ, BARDAKÇI SAİT, **ÖZDEMİR EMİN (2017)**. “UEFA-TFF COACHİNG CONVENTİON” Çerçevesinde Antrenörlük Eğitimi Alan Futbol Antrenörlerinin İş Doyumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi, 4(2), 1-16. (Yayın No: 3663153)

Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitaplarında Basılan Bildiriler

1. AYDOĞAN HAYRİ, BARDAKÇI SAİT, **ÖZDEMİR EMİN (2017)**. UEFA-TFF Coaching Convention Çerçevesinde Antrenörlük Eğitimi Alan Futbol Antrenörlerinin Benlik Saygılarının İş Doyumları Üzerine Etkisi. **4.Uluslararası Spor Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresi, BURDUR** (Özet Bildiri/Sözlü Sunum).
2. AYDOĞAN HAYRİ, BARDAKÇI SAİT, **ÖZDEMİR EMİN (2017)**. UEFA-TFF Coaching Convention Çerçevesinde Antrenörlük Eğitimi Alan Futbol Antrenörlerinin İş Doyumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. **4. Uluslararası Spor Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresi, BURDUR** (Özet Bildiri/Sözlü Sunum)
3. HACICAFEROĞLU SERKAN, AYDOĞAN HAYRİ, **ÖZDEMİR EMİN (2018)**. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Meslektaş İlişkileri İle Okul İdaresi Desteği İlişkilerinin İncelenmesi. **2.Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi, 2018 / ANTALYA** (Özet Bildiri/Sözlü Sunum).
4. AYDOĞAN HAYRİ, HACICAFEROĞLU SERKAN, **ÖZDEMİR EMİN (2018)**. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi ve Katılımına Yönelik Anne ve Babalarının Beklentilerinin İncelenmesi **2.Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi, 2018/ANTALYA** (Özet Bildiri/Sözlü Sunum).

İş Deneyimi

Stajlar : Gümüşhane Mareşal Çakmak Anadolu Öğretmen Lisesi
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar : Gümüşhanespor (2012-2013 Sezonu Profesyonel Futbolcu)

İletişim

E-Posta Adresi : eminozdemir_61@hotmail.com

Tarih : 31 Mayıs 2019